ԴԱՆԻԵԼ ԵՐԱԺԻՇՏ

ՀԱՅ ՀՈԳԵՎՈՐ, ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐԻ ԵՎ ՊԱՐԵՂԱՆԱԿՆԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒՄՆԵՐ

ԿԱՄԵՐԱՅԻՆ ՆՎԱԳԱԽՄԲԻ ՀԱՄԱՐ

ԴԱՆԻԵԼ ԵՐԱԺԻՇՏ

ՀԱՅ ՀՈԳԵՎՈՐ, ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐԻ ԵՎ ՊԱՐԵՂԱՆԱԿՆԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒՄՆԵՐ

ԿԱՄԵՐԱՅԻՆ ՆՎԱԳԱԽՄԲԻ ՀԱՄԱՐ

ՆԱՐԵԿԱՑԻ ԱՐՎԵՍՏԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ 2023

ՀՏԴ 78
ԳՄԴ 85.31
Դ 171

ԴԱՆԻԵԼ ԵՐԱԺԻՇՏ

Դ 171 Հայ հոգևոր, ժողովրդական երգեր և պարեղանակներ կամերային նվագախմբի համար / Դանիել Երաժիշտ.- Եր.: «Նարեկացի» արվեստի միություն, 2023.- 76 էջ:

Ժողովածուում տեղ են գտել հայ հոգևոր, ժողովրդական երգերի և պարեղանակների Դանիել Երաժշտի մշակումները կամերային նվագախմբի համար: Դրանցից մի մասը միավորված են սյուիտների մեջ, որտեղ միահյուսված են իտալական համահունչ պարեղանակների հետ: Ժողովածուն նպատակ ունի ընդլայնելու կամերային նվագախմբի նվագացանկը:

ՀՏԴ 78
ԳՄԴ 85.31

ISMN 979-0-69380-360-6
ISBN 978-9939-9283-7-1

© Դանիել Երաժիշտ, 2023
© «Նարեկացի» արվեստի միություն, 2023

ՀԵՂԻՆԱԿԻ ԿՈՂՄԻՑ

Առաջին կամերային նվագախումբը Հայաստանում ստեղծվել է 1962թ.՝ անվանի ջութակահար Զարեհ Սահակյանցի (1933-1986 թթ.) ղեկավարությամբ: Այն ժամանակ երաժշտախումբը կոչվում էր Հայաստանի պետական կամերային անսամբլ (1975թ.-ից նվագախումբը ղեկավարել է Կոնստանդին Բաղդասարյանը, 1982-ից՝ Ռուբեն Ահարոնյանը): Նվագախմբի գործունեությունը, վերելքը ոգեշնչեց հայ կոմպոզիտորներին կերտելու կամերային ժանրի բազում գործեր: Հեղինակներն էին Ալեքսանդր Հարությունյանը, Էդգար Հովհաննիսյանը, Էդվարդ Բաղդասարյանը և այլք: Ինքը՝ Զ. Սահակյանցը նվագախմբի համար փոխադրեց մի շարք երկեր: Իսկ Կոմիտասի Պատարագի փոխադրությունը մաեստրոյին հորդորել էր Վազգեն Վեհափառ Հայրապետը:

Հետագայում նվագախմբի նոր ղեկավար Արամ Ղարաբեկյանի պատվերով կոմպոզիտորները ստեղծեցին ևս 40 գործ: Հեղինակներից նշենք Ռուբեն Ալթունյանին, Ստեփան Շաքարյանին, Վաչե Շարաֆյանին: Այս ավանդույթը շարունակեց ներկայիս ղեկավար Վահան Մարտիրոսյանը, ով պատվիրեց նաև տողերիս հեղինակին երկու ստեղծագործություն, որոնք կատարվեցին 2017թ., Շվեյցարիայում: Նվագախումբն իր նվաճումներով շարունակում է կյանքի կոչել նորանոր ստեղծագործություններ: Այդ է վկայում նաև տվյալ ժողովածուն, որը նվիրված է Հայաստանի պետական կամերային նվագախմբին:

Երաժշտական ստեղծագործության թեմայի՝ հիմնանյութի ընթացքը, զարգացումները, վայրիվերումները, «փորձությունները» և հանգրվանումը Բորիս Ասաֆևը բնորոշել է որպես «թեմայի ճակատագիր»: Սա հատկապես վառ կերպով արտահայտվում է սիմֆոնիաներում, սոնատներում, կոնցերտներում, որտեղ հիմնանյութը ենթարկվում է բազմապիսի տրանսֆորմացիաների: Երաժշտագետի այս բնորոշումը լայն առումով կարելի է տարածել նաև այս կամ այլ գործի փոխադրությունների, մշակումների, գործիքավորումների, դարից դար անցնող և տարբեր կոմպոզիտորների կողմից յուրովի օգտագործվող թեմաների վրա: Հատկանշական է այս իմաստով Արամ Խաչատրյանի «Սուսերով պարի» «ճակատագիրը»: Ընդամենը 11 ժամում ստեղծված այս գործը աննախադեպ արագությամբ տարածվեց աշխարհով մեկ: Տարածվեցին նաև այս պարի փոխադրությունները: Սկսեցին կատարել ամեն տեսակ նվագարաններով՝ ջութակով և դաշնամուրով, կիթառով, սաքսոֆոնով, տարբեր ժողովրդական գործիքներով, նվագախմբերի զանազան կազմերով և այլ հանդերձանքով՝ նույնիսկ երաժշտական սղոց նվագարանով:

Մեկ այլ «Ճակատագիր» ունի Ահեղ դատաստանը խորհրդանշող «Dies irae» սեկվենցիան, որը ստեղծվել է 13-րդ դարում: Այս թեման օգտագործել են Բեռլիոզը, Լիստը, Սեն-Սանսը, Արամ Խաչատրյանը, Շոստակովիչը և այլք:

Այս ամենը վկայում է այն, որ արվեստի ստեղծագործությունը ոչ միայն ինքնաբավ արժեք է, այլ ունի նաև «վարակելու» հատկություն, ներուժ, որը «շղթայական ռեակցիայի» նման, ի զորու է կյանքի կոչել նորանոր ստեղծագործություններ:

Հայ կոմպոզիտորների համար նման ոգեշնչող աղբյուր է նաև ժողովրդական և հոգևոր երաժշտությունը: Այդ է վկայում նաև ներկայացվող ժողովածուն, որում տեղ են գտել Կոմիտասի «Գանձը», «Մեծացուսցէն», «Մանուշակի» պարը, Անհայտ հեղինակի «Վարանիմ ի մեղաց» տաղը, Պետրոս Ղափանցու «Առաւօտեան քաղցր եւ անոյշ հովերն» երգը: Ինչ վերաբերվում է ժողովրդական երգերին և պարեղանակներին, ապա դրանք երկու կամ երեք նմուշներից կազմված նվագաշարեր են, յուրօրինակ սյուիտներ:

Ահավասիկ, «Ավետիս - Մուսալեռցիների պար – Սալտարելլո - Հովվի կանչ -Պար», «Ուստի՞ կուգաս - Փահլևանի - Սալտարելլո», «Բաղ ու բաղչա - Պար», «Ծատախի պար - Լօրկէ», «Յարուկ մ'ունիմ - Մատիս մատնիքը», «Գորանի-Շեխանի»: Ինչո՞վ է պայմանավորված իտալական սալտարելլո պարի առկայությունը այս շարանվագներում: Հայկական և իտալական այս նույնաբնույթ պարեղանակները այնքան են միմյանց նման, որ կարելի է կարծել, թե նույն աղբյուրից են բխել, կամ էլ միմյանց ազդեցությունն են կրել: (Ի դեպ, իտալերեն «սալտարելլո» նշանակում է թռիչքներով պար: Թռիչքներով են պարում նաև հայկական «Փահլևանի» լարախաղացի պարը: Թռիչքներով են պարում նաև նորվեգական «Հալլինգ» պարը, սակայն հայկականը և իտալականը ավելի նման են: Նմանություն կարելի է նկատել նաև հայկական ժողովրդական «Հովվի կանչ» մեղեդու, «Մուսալեռցիների պարի» 19-20 և «Սալտարելլոյի» 21-22 տակտերի մոտիվների միջև: Ի դեպ, նույն տրիխորդ-մոտիվով է սկսվում նաև Կոմիտասի «Ծիրանի ծառ» երգը: Ինչ վերաբերում է «Սալտարելլոյի» սկզբի երեք հնչյուններին, ապա դա նշված վերընթաց տրիխորդ - մոտիվի տարբերակն է: Ահա թե ինչու «Սալտարելլոն» այդքան համահունչ է հիշյալ նվագաշարի մյուս բաղադրիչներին, որոնց հետ միասին կազմում են կուռ, օրգանական ամբողջություն: Նույնը կարելի է ասել սալտարելլո պարունակող երկրորդ սյուիտի մասին:

Ինչո՞վ բացատրել այն, որ ներկայացվող սյուիտներում, պարերգերի կողքին տեղ են գտել ժողովրդական և հոգևոր երգեր: Չէ՞ որ սյուիտի դասական ժանրը բաղկացած է զուտ պարերից: Ի՞նչ խորհուրդ ունի իտալական և հայկական պարերի համակցումը: Այդ հարցերին պատասխանելու համար հարկ է հակիրճ մի պատմական էքսկուրս կատարել:

Հայտնի է, անցնելով զարգացման երկար ճանապարհ, սյուիտի ժանրը հասել է կատարելության Բախի և Հենդելի արվեստում: Սյուիտի հիմնական բաղադրիչները կոնտրաստային պարեղանակներն էին, որոնք ծագել և բյուրեղացել են տարբեր երկրների մշակույթներում: Օրինակ, ալեմանդան ձևավորվել է Գերմանիայում, կուրանտան՝ Ֆրանսիայում, սարաբանդան՝ Իսպանիայում, ժիգան՝ Անգլիայում: Պարերի այս հիմնական շարքը համալրվում էր նաև այլ պարերով: Ամենաերկար

ճանապարհին է անցել և էվոլուցիայի ենթարկել սարաբանդան։

Հանրագիտարանից տեղեկանում ենք, որ սարաբանդան ծագել է անդալուսյան «Բերքի պարից», կապեր է ունեցել մեքսիկական, ամերիկյան հնդկացիների, մուլատների պարերի հետ։ Ըստ միջնադարյան աղբյուրների, սկզբում սարաբանդան «կայտառ, չարաճճի, կրակոտ պար էր, որը կատարվում էր թմբուկի և կաստանյետների ուղեկցությամբ... Նշվում է նաև, որ Պեդրո դե Ֆրեջոյի ստեղծած սարաբանդան երգվել է հուղարկավորության ժամանակ (1569թ.)» (Музыкальная энциклопедия, Москва, 1978, т. 4, стр. 848-849)։ Այսպես, փոփոխվում էր սարաբանդայի բնույթը։ Հետագայում, Իսպանիայում, Ֆրանսիայում, պարը ձեռք է բերել հանդիսավոր, վեհաշուք, սգո, խոհական բնույթ։ Այսպիսով, այդ պարում, ինչպես մի կիզակետում, միաձուլվեցին տարբեր մշակույթների, տարբեր ժողովուրդների բնավորության յուրահատկություններ։

Տեղին է հիշել Հայնրիխ Հայնեի հետևյալ միտքը։ Անդրադառնալով փիլիսոփա Յոհան Հերդերի գործունեությանը, նա նշել է. «Հերդերը դիտում էր ամբողջ մարդկությունը որպես մի վիթխարի տավիղ՝ մեծ վարպետի ձեռքում։ Յուրաքանչյուր ժողովուրդ նրան թվում էր այդ վիթխարի տավիղի յուրովի լարված մի լար և նա ընկալում էր դրա տարբեր հնչյունների համապարփակ հարմոնիան» (Л. М. Кессель, Гете и “Западно – восточный диван”, Москва, 1973, стр. 27)։

Նման մի փոքրիկ «տավիղ է» և սյուիտ երաժշտաձևը, որը նույնպես խորհրդանշում է ժողովուրդների բարեկամությունը և համերաշխությունը, ինչը այդքան կարևոր է մեր անհանգիստ ժամանակներում։ Համամարդկային այդ տավիղում հայ ժողովուրդը նույնպես իր լարն ունի, որի ձայնը տարածվում է աշխարհով մեկ, թողնելով իր բարերար ազդեցությունը այլ ժողովուրդների մշակույթի վրա։

Առհասարակ, եվրոպական մշակույթի վրա գործած հայկականի ազդեցության մասին շատերն են գրել, օրինակ, Նիկողայոս Մառը, Յոզեֆ Ստրժիգովսկին, Թամարա Լիվանովան և այլք։ Այս մասին Վալենտինա Կոնենը գրել է. «Գրիգորյան խորալը, որը կաթոլիկ պաշտոներգության և դրանով հանդերձ, հիշյալ ժամանակաշրջանի եվրոպական մասնագիտացված երաժշտության հիմքն է, գոյացել է հայկական Պատարագի ուղղակի ազդեցությամբ» (В. Конен, Значение внеевропейских культур для профессиональных композиторских школ XX века, «Советская музыка», М. 1971, N. 10, стр. 51)։ Երաժշտագետի այս պնդումը համոզիչ է դառնում, եթե նկատի առնենք այն, որ ավելի քան 20 հայերի Հռոմի եկեղեցին դասել է սրբերի կարգը։

Ի՞նչ ճանապարհներով է հայոց մշակույթը թափանցել Իտալիա։ Հայ-իտալական առնչությունների մասին առաջին տեղեկությունները վերաբերվում են 6-րդ դարին, երբ բյուզանդական բանակի հայկական զորամասերը՝ Ներսես Պատրիկի հրամանատարությամբ Իտալիան ազատեցին գոթերից։ Ներսեսը 13 տարի շարունակ եղել է Իտալիայի փոխարքան։ «VII դարում Իտալիայի փոխարքաներից է եղել Իսահակ Հայկազը... նա փոխարքայության պաշտոնը ստանձնել է 625 թվականից և պաշտոնավարել է մինչև 643 թվականը»։ (Ա. Աբրահամյան, Համառոտ ուրվագիծ հայ գաղթօջախների պատմության, Հայպետհրատ, Երևան, 1964, էջ 275)։ Ըստ Ա. Աբրահամյանի, բացի զինվորականությունից, Իտալիայում ապաստան են գտել հայ

վաճառականները և գաղթականները, որոնք տարբեր քաղաքներում հիմնում էին համայնքներ, Հայոց տներ: «Միայն 13-14 դդ. Միլանում, Բոլոնիայում, Նեապոլում և այլուր հիմնել են 14 եկեղեցիներ: Իտալիայի հին և բնակչաշատ գաղթօջախներից է հանդիսացել Ճենովան... ուր կողք-կողքի ապրել են հայերը և ճենովացիները» (Անդ, էջ 282): 13-րդ դարից ծովային անցուղարձ է սկսվում Իտալիայի և Կիլիկյան Հայաստանի միջև, աշխուժանում է առևտուրը:

Այսքանն էլ բավական է, որպեսզի պարզ լինի, թե ինչպես կարող էր 14-րդ դարում ձևավորված իտալական սալտարելլոն կրել կիլիկյան Մուսալեռում տարածված պարեղանակի ազդեցությունը: (Չի բացառվում, որ իտալահայերը այն պարում էին իտալական «ակցենտով»):

Ժողովածուում տեղ գտած մյուս սյուիտի մեկ այլ սալտարելլոն միահյուսել ենք «Փահլևանի» պարի հետ, որը տարածված էր Արևելյան Հայաստանում: Իտալական և հայկական պարերի միահյուսումը խորհրդանշում է արևելյան և արևմտյան մշակույթների ներդաշնակությունը, ինչը հանճարեղորեն իրականացրել է Արամ Խաչատրյանը: Այս առումով հատկանշական է կոմպոզիտորի «Պարային սյուիտը», որտեղ նա սիմֆոնիզացրել է, փնջել հայկական, վրացական, ուզբեկական և այլ մեղեդիներ:

Ամփոփելով, նշենք, որ հույս ենք տածում, որ այս ժողովածուն փոքր ինչ կնպաստի Կամերային նվագախմբերի երկացանկի ընդլայնմանը:

ԴԱՆԻԵԼ ԵՐԱԺԻՇՏ

ՆՎԻՐՎՈՒՄ Է ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՄԵՐԱՅԻՆ ՆՎԱԳԱԽՄԲԻ
ՀԻՄՆԱԴՐՄԱՆ 60-ԱՄՅԱԿԻՆ

ՍՅՈՒԻՏ №1

ԱՎԵՏԻՍ

Մշակումը՝ Դանիել Երաժշտի
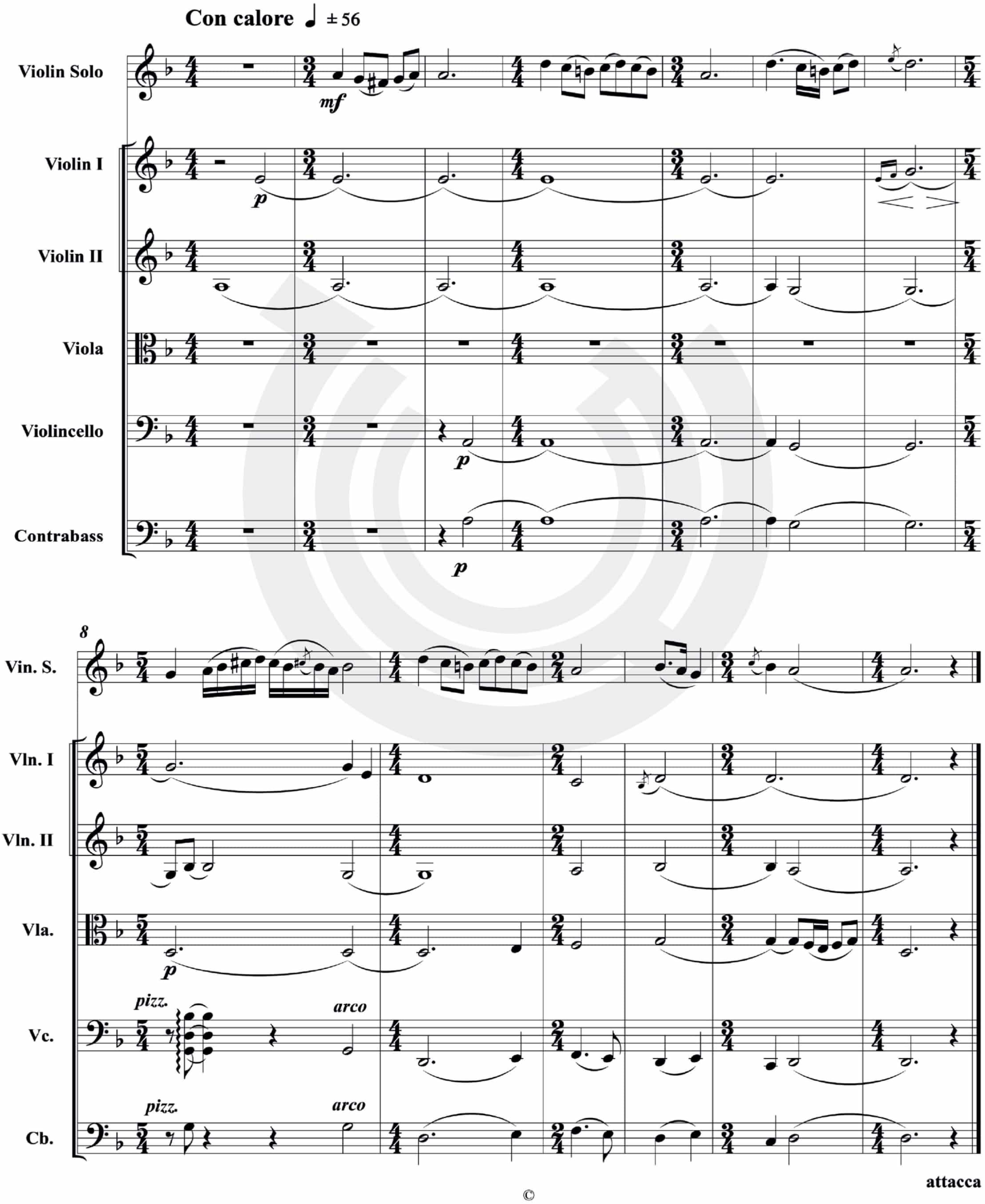
©

ՄՈՒՍԱԼԵՌՑԻՆԵՐԻ ՊԱՐ
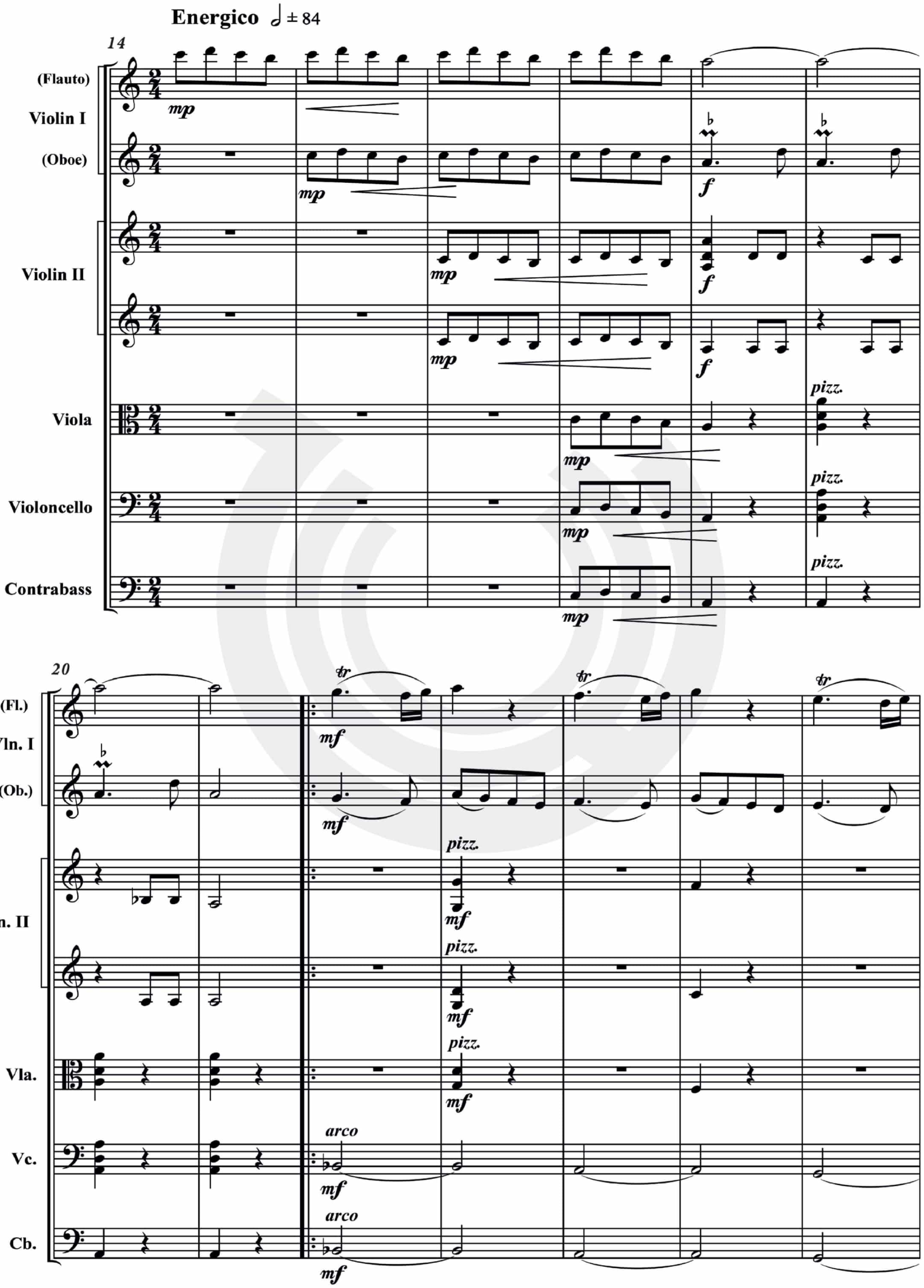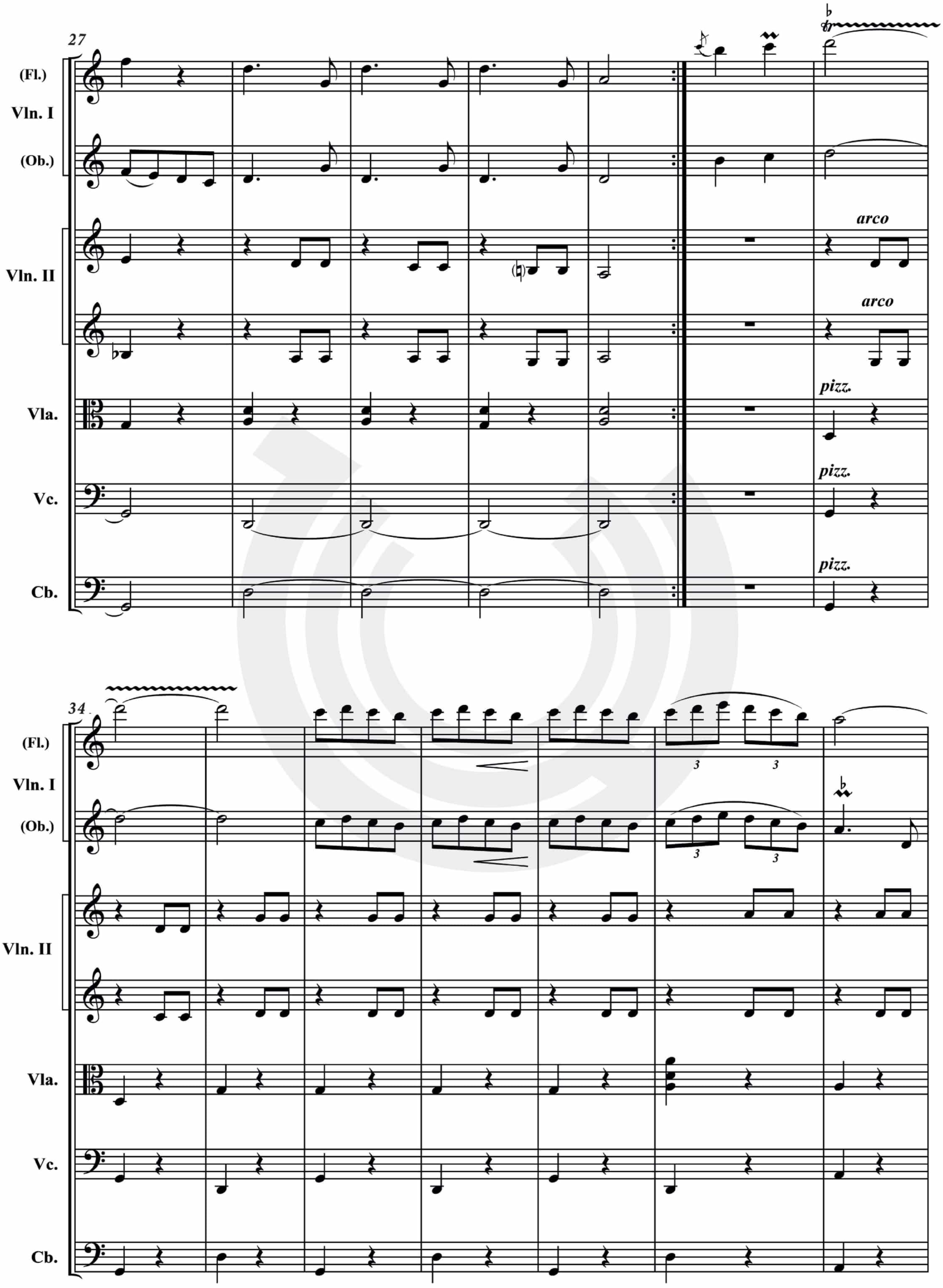
27
(Fl.)
Vln. I
(Ob.)
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
arco
arco
pizz.
pizz.
pizz.
34
(Fl.)
Vln. I
(Ob.)
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
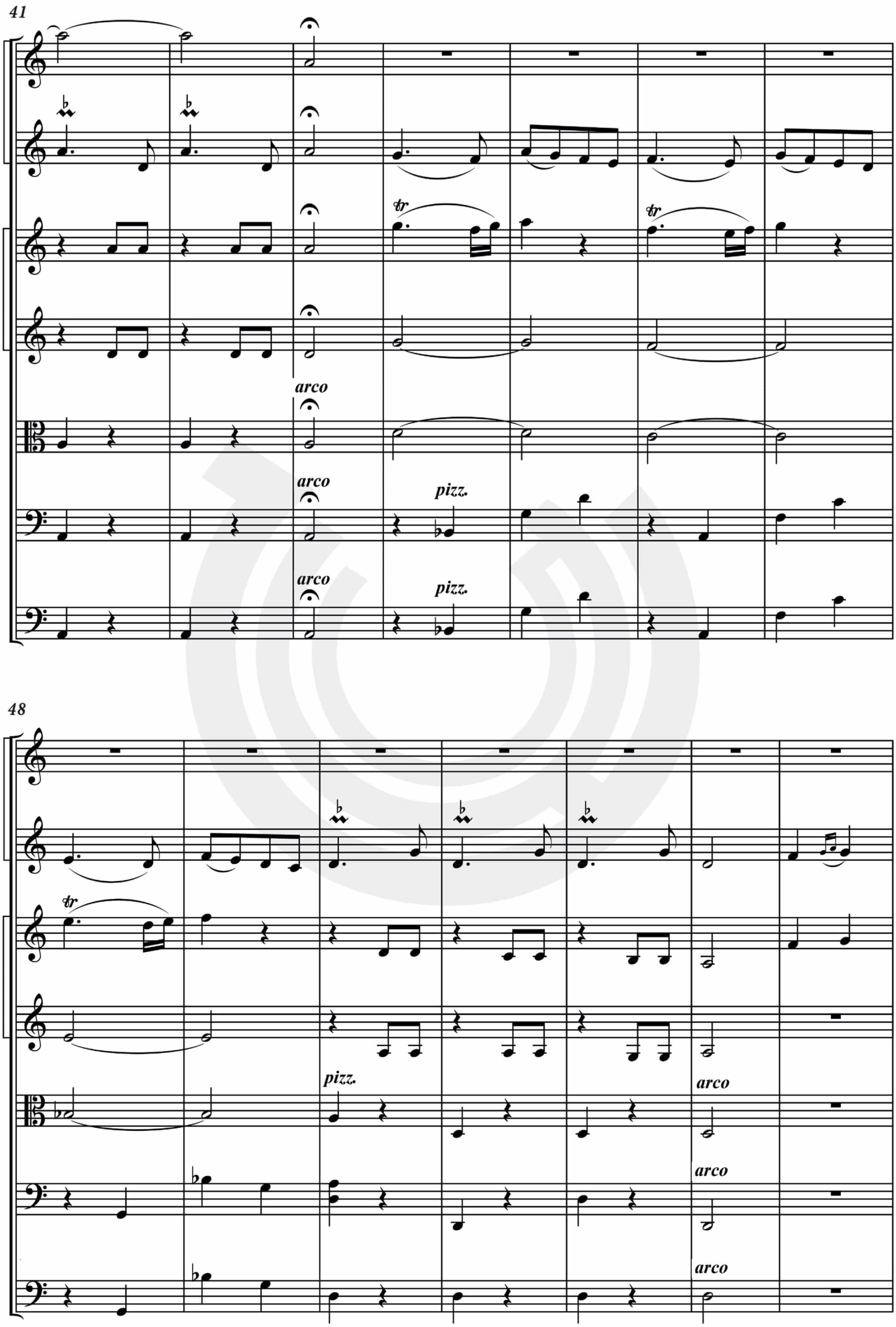
41
(Fl.)
Vln. I
(Ob.)
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
arco
arco
arco
pizz.
pizz.
tr
tr
48
(Fl.)
Vln. I
(Ob.)
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
tr
pizz.
arco
arco
arco
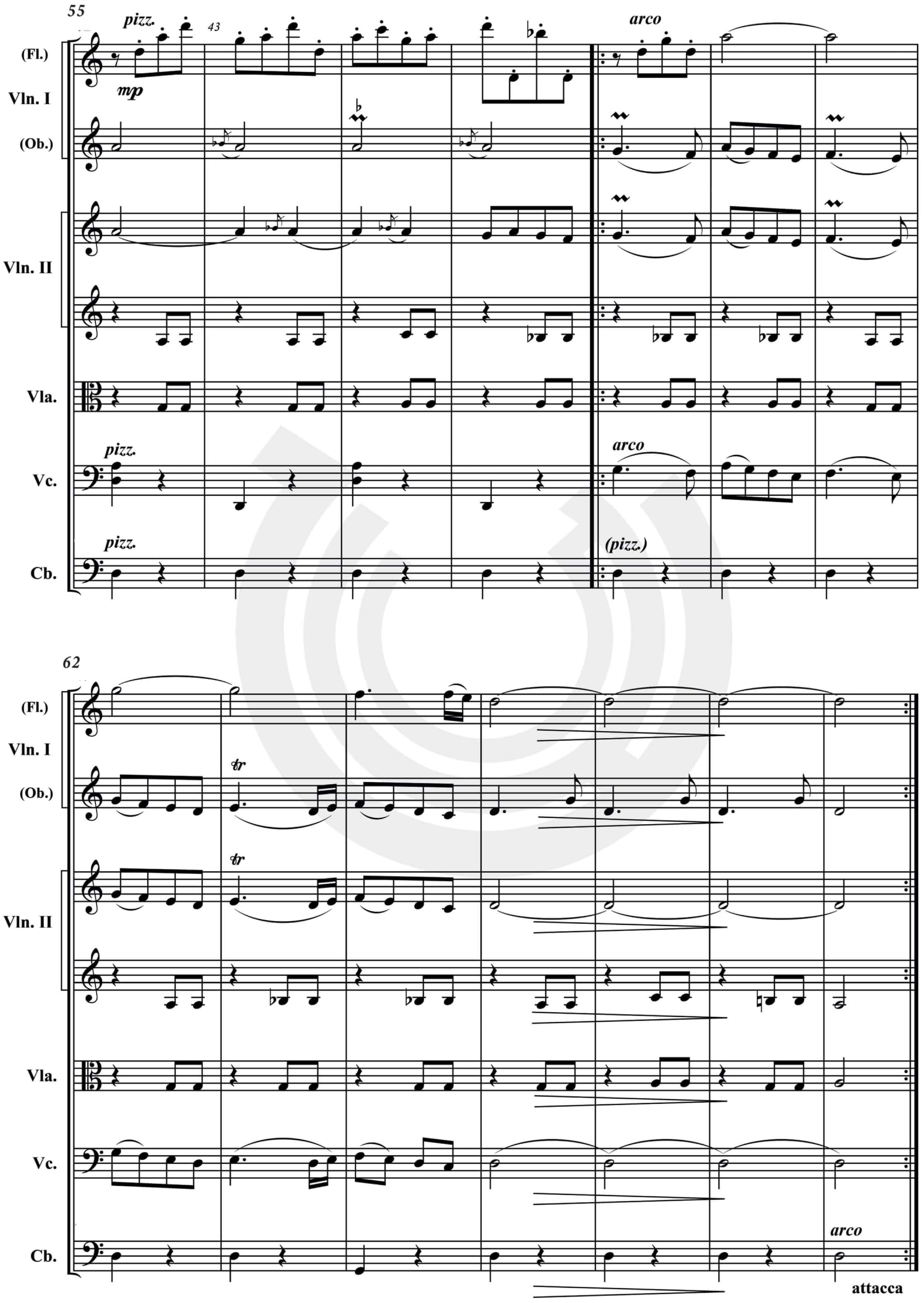
55
pizz.
43
mp
arco
(Fl.)
Vln. I
(Ob.)
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
(pizz.)
62
tr
attacca
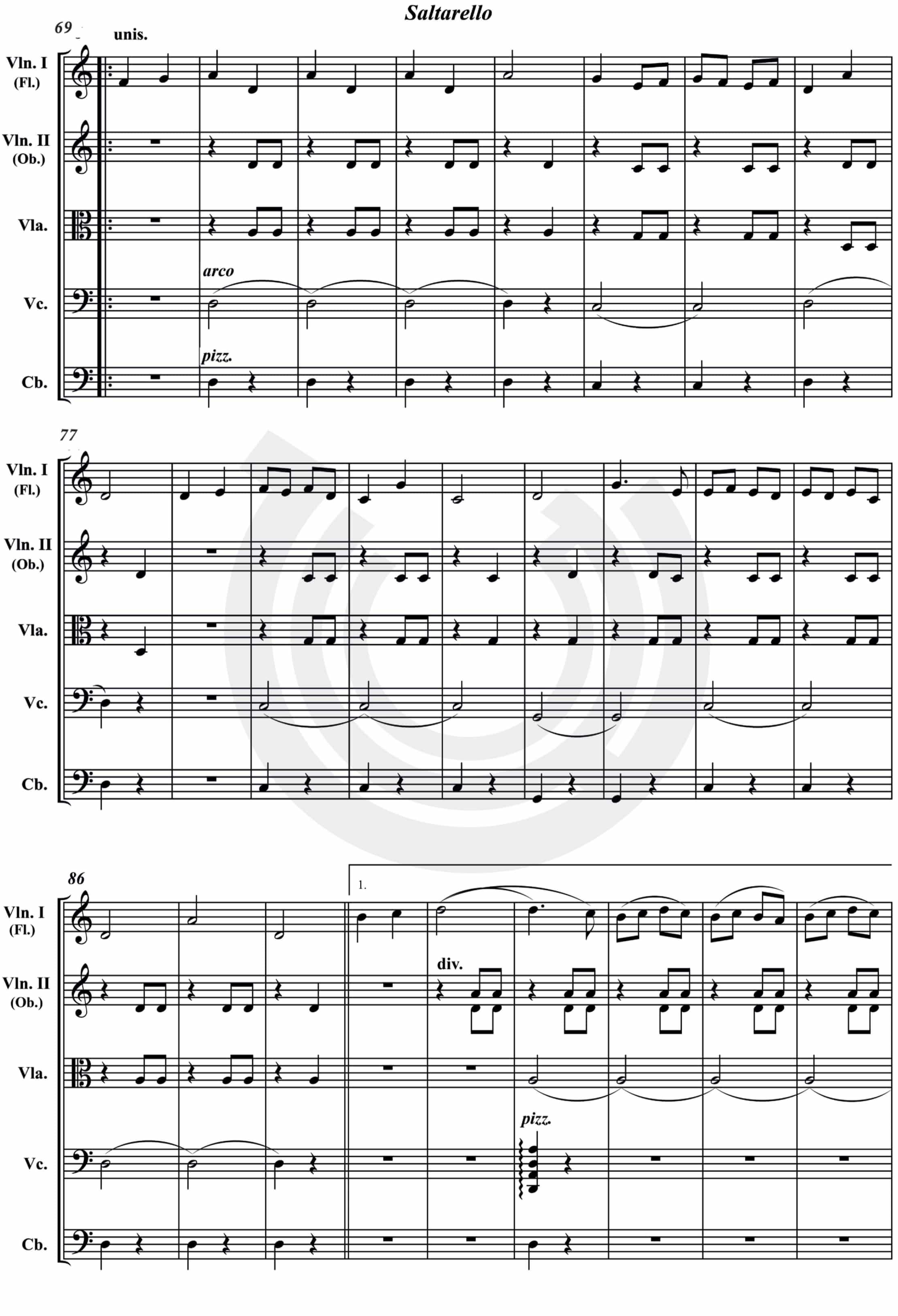
Saltarello
69
unis.
Vln. I (Fl.)
Vln. II (Ob.)
Vla.
Vc.
Cb.
arco
pizz.
77
86
1.
div.
pizz.

Adagio, molto rubato

Հովվի կանչ (The call of the shepherd)
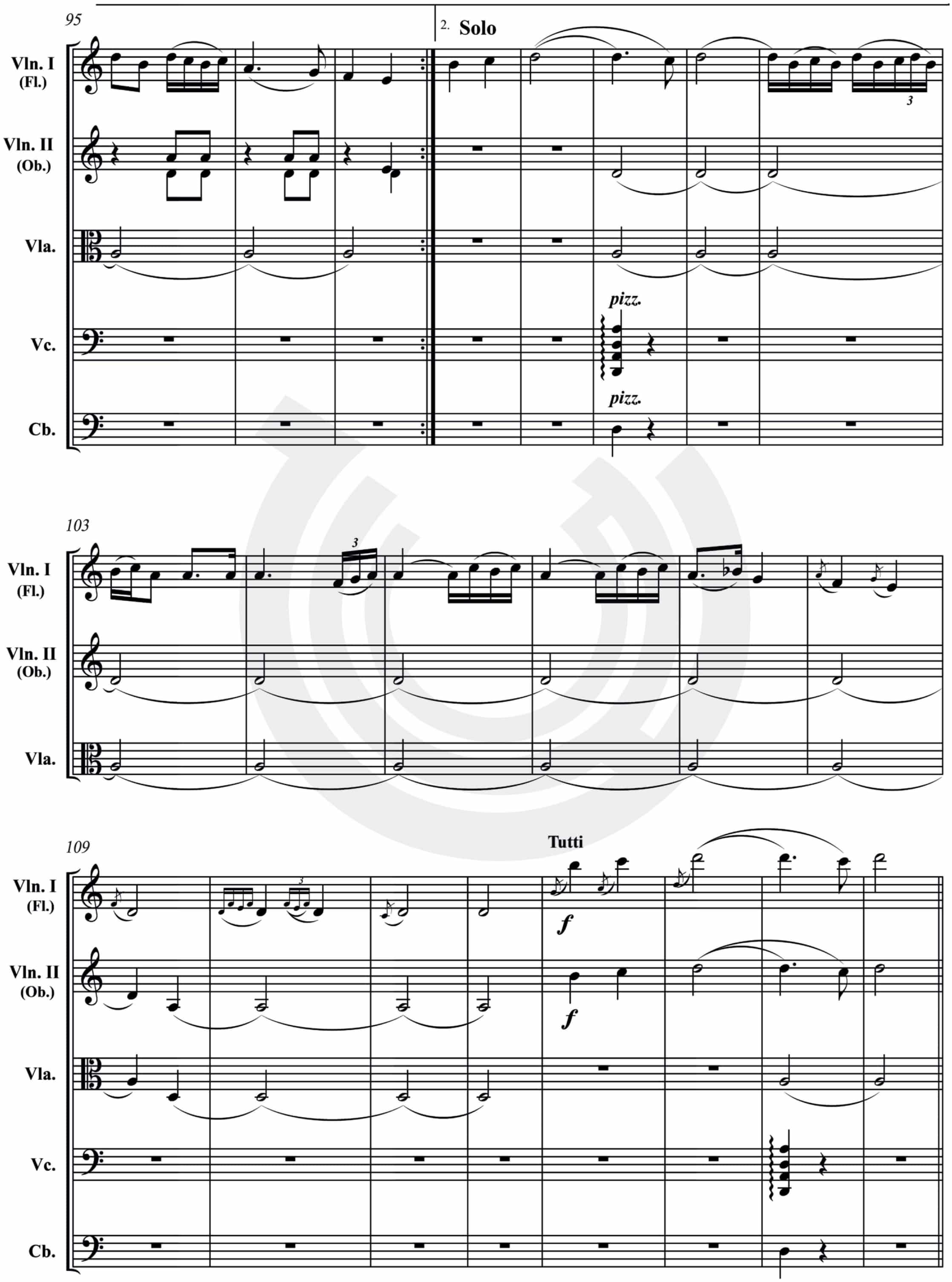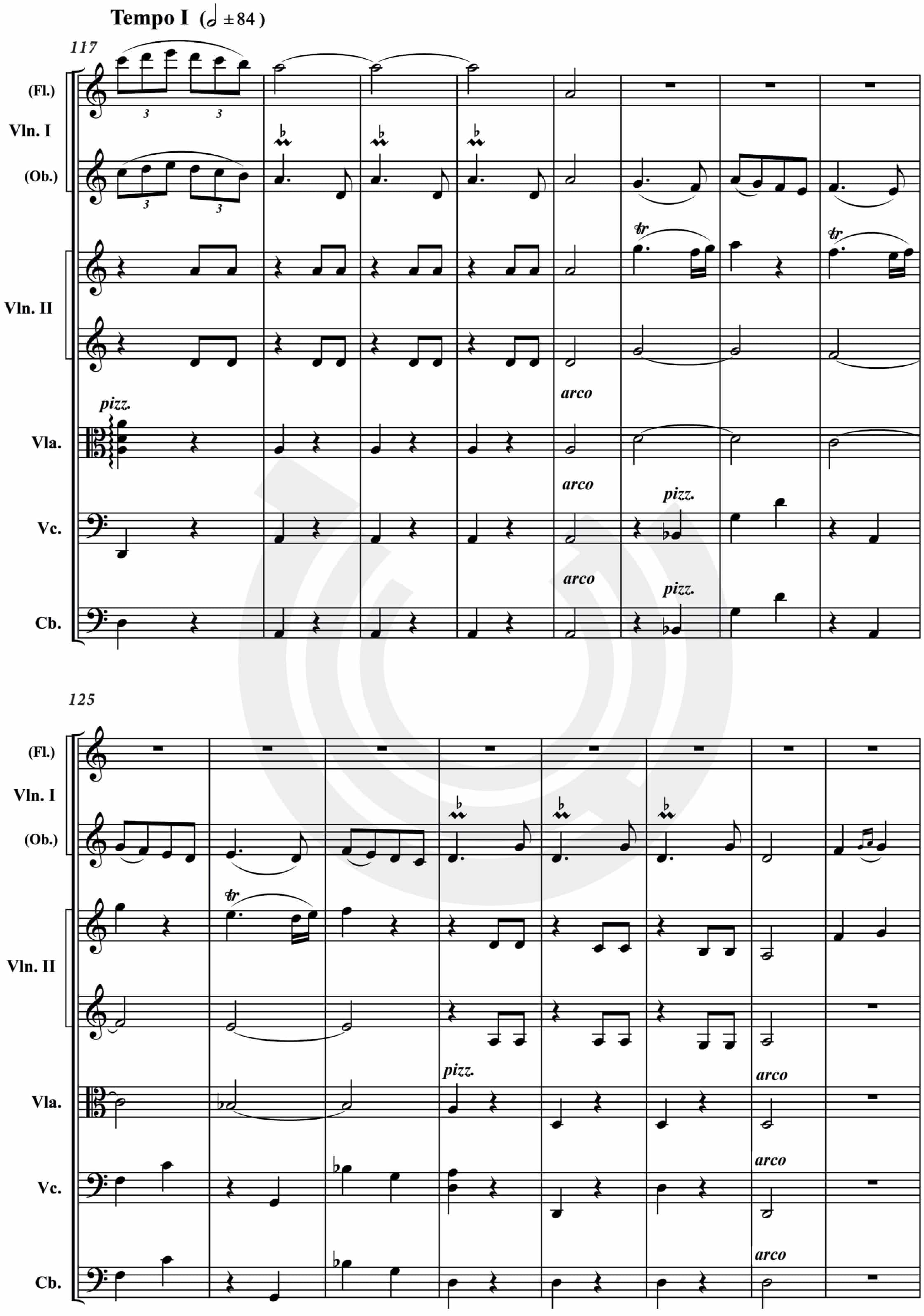
Tempo I (𝅗𝅥 ± 84)
117
(Fl.)
Vln. I
(Ob.)
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
pizz.
arco
arco
pizz.
arco
pizz.
125
(Fl.)
Vln. I
(Ob.)
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
pizz.
arco
arco
arco
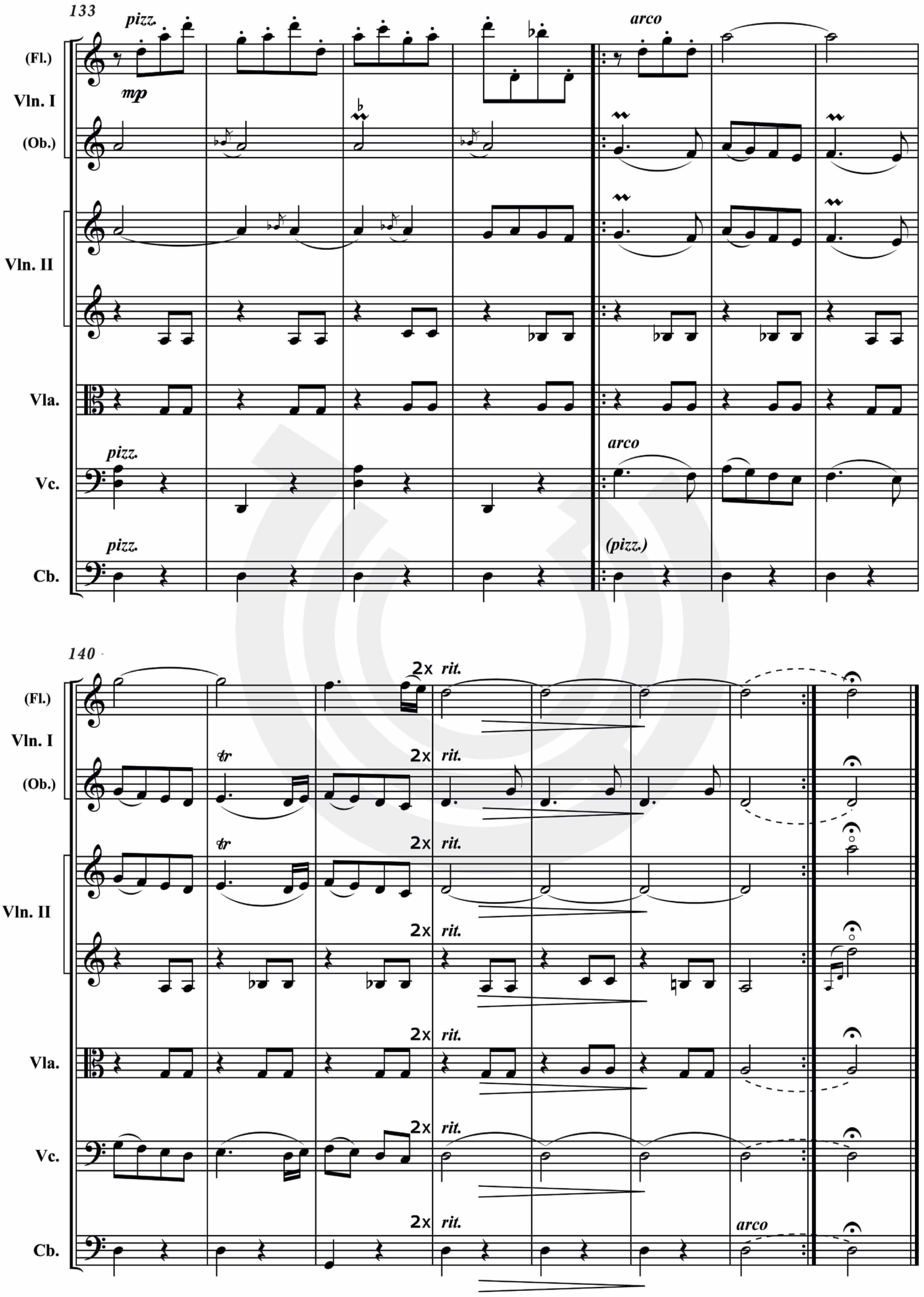
133
pizz.
mp
arco
(Fl.)
Vln. I
(Ob.)
Vln. II
Vla.
pizz.
arco
Vc.
pizz.
(pizz.)
Cb.
140
2x rit.
tr
arco

ԲԱՂ ՈՒ ԲԱՂՉԱ

Ժողովրդական
Մշակումը՝ Դանիել Երաժշտի
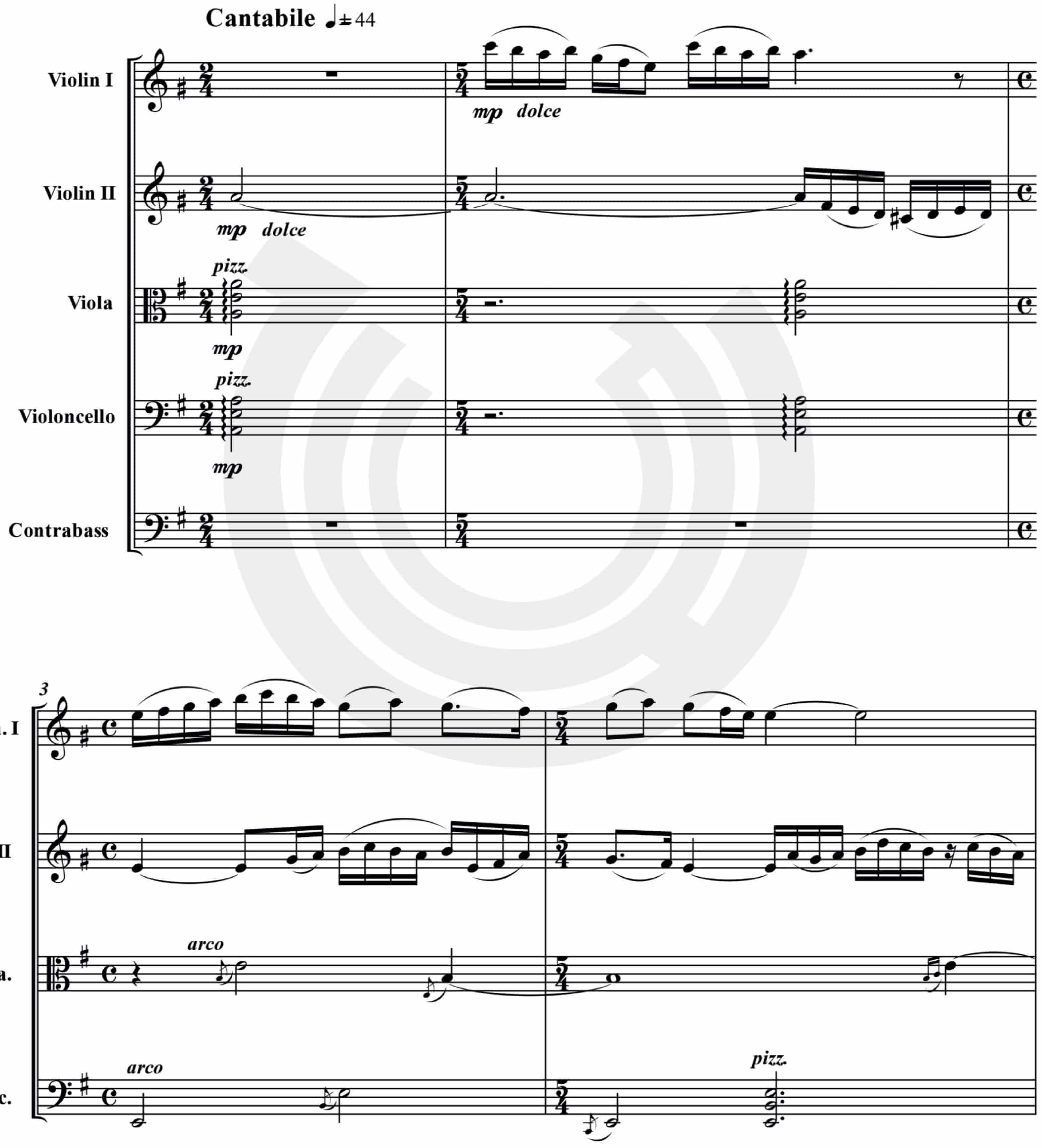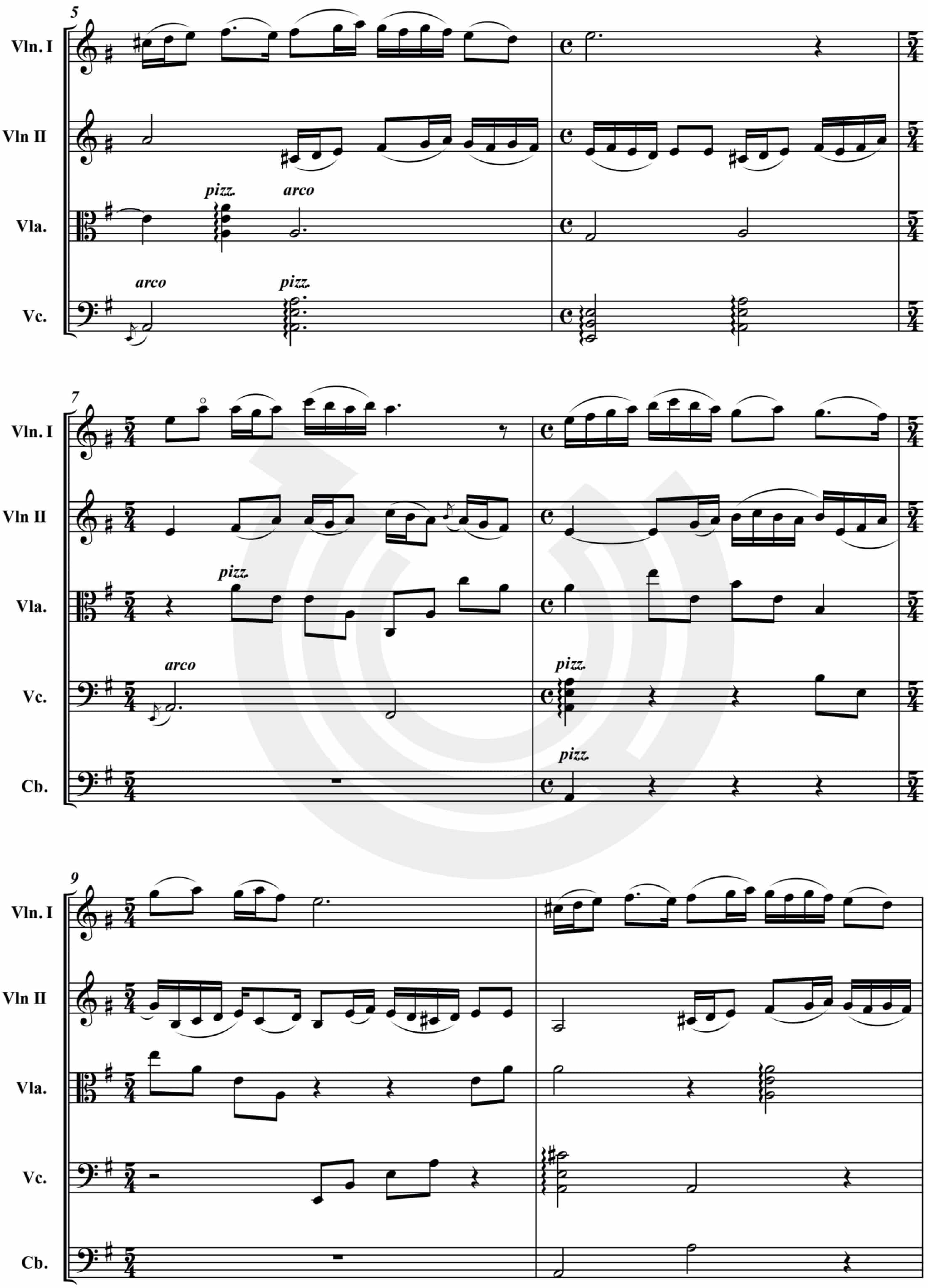
5
Vln. I
Vln II
Vla.
Vc.
pizz.
arco
arco
pizz.
7
Vln. I
Vln II
Vla.
Vc.
Cb.
pizz.
arco
pizz.
pizz.
9
Vln. I
Vln II
Vla.
Vc.
Cb.
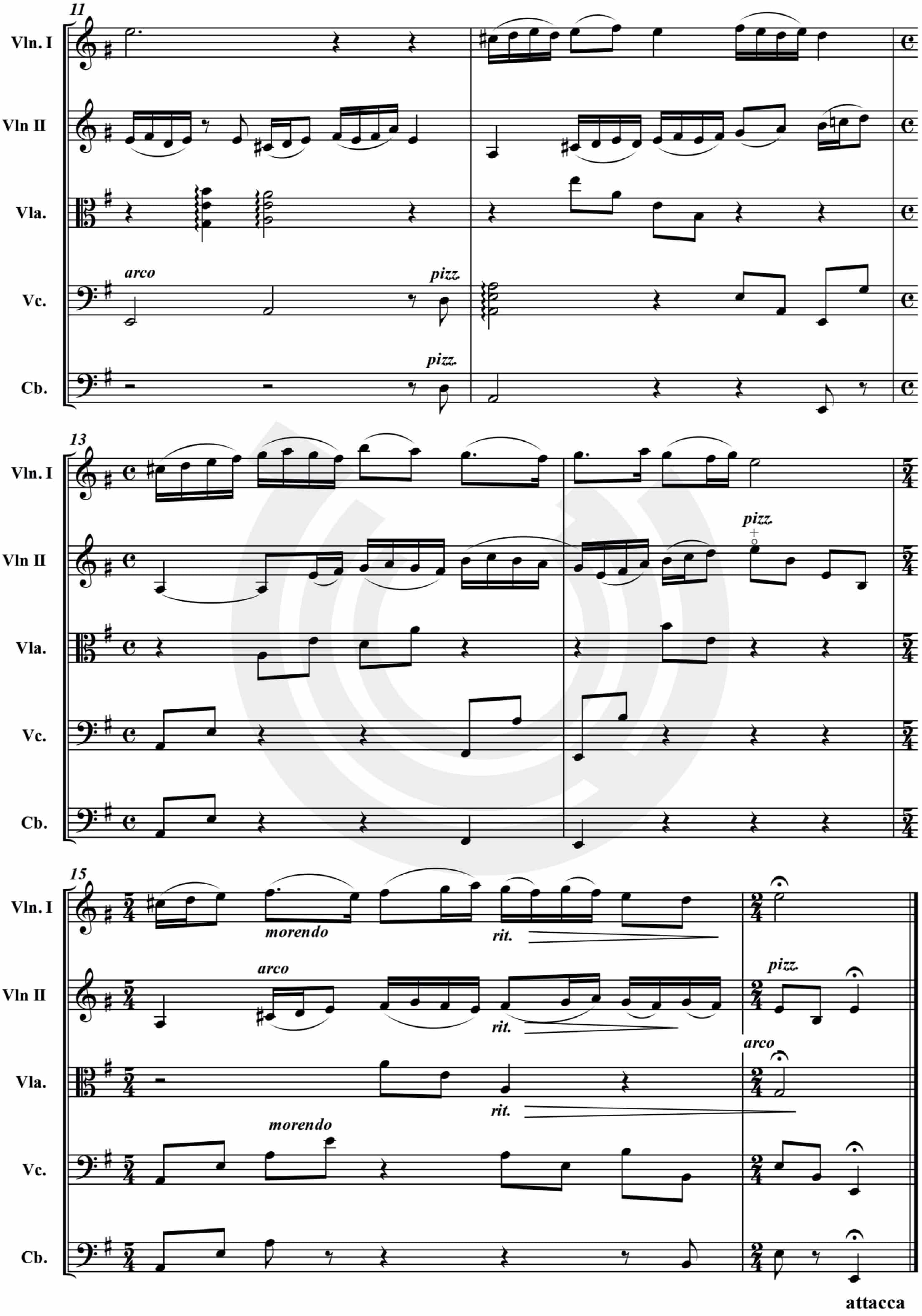
11
Vln. I
Vln II
Vla.
Vc.
arco
pizz.
Cb.
pizz.
13
Vln. I
Vln II
pizz.
Vla.
Vc.
Cb.
15
Vln. I
morendo
rit.
Vln II
arco
rit.
pizz.
Vla.
rit.
arco
Vc.
morendo
Cb.
attacca

Allegro (♩ = 88)
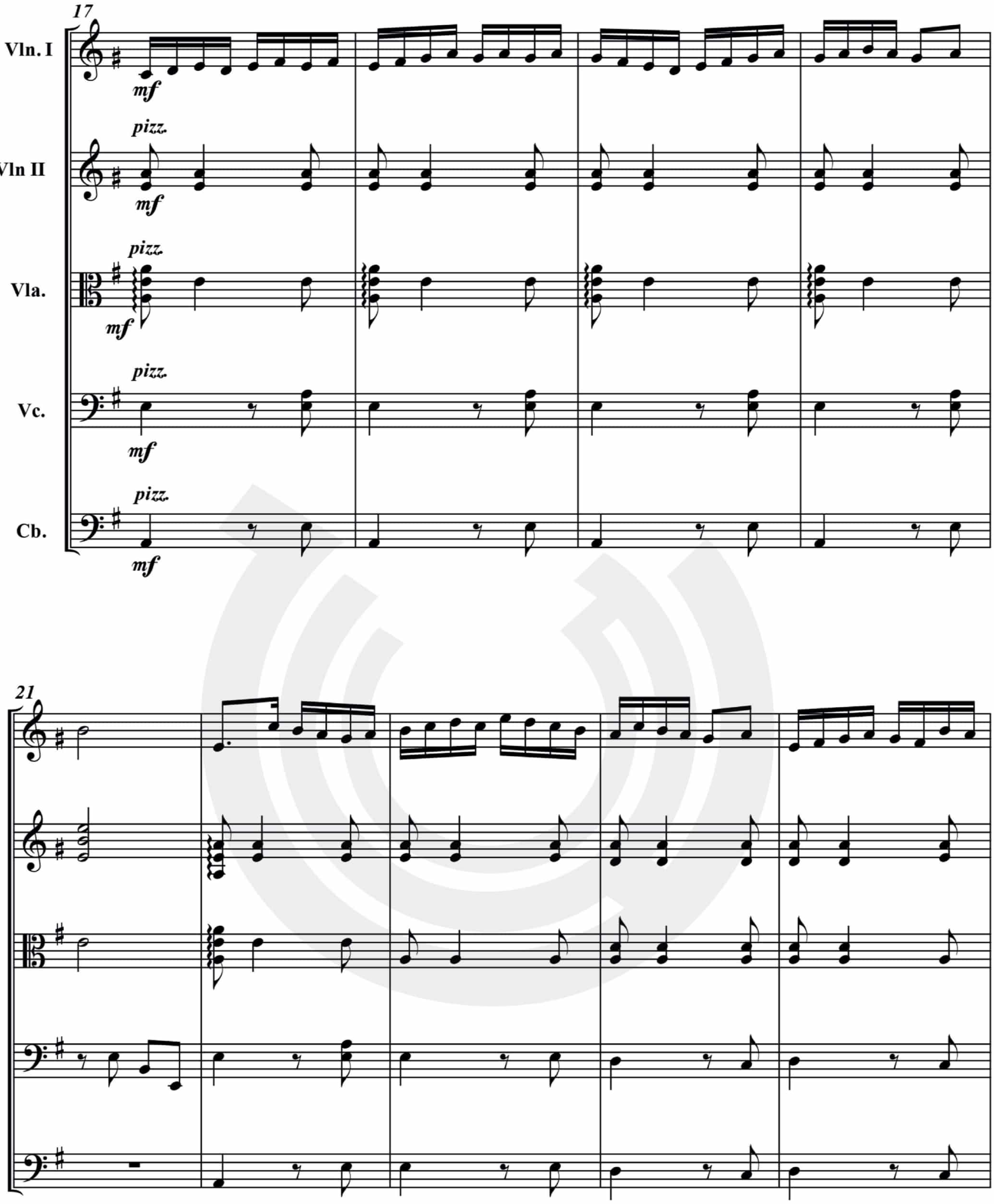
17
Vln. I
mf
Vln II
pizz.
mf
Vla.
pizz.
mf
Vc.
pizz.
mf
Cb.
pizz.
mf
21
Vln. I
Vln II
Vla.
Vc.
Cb.
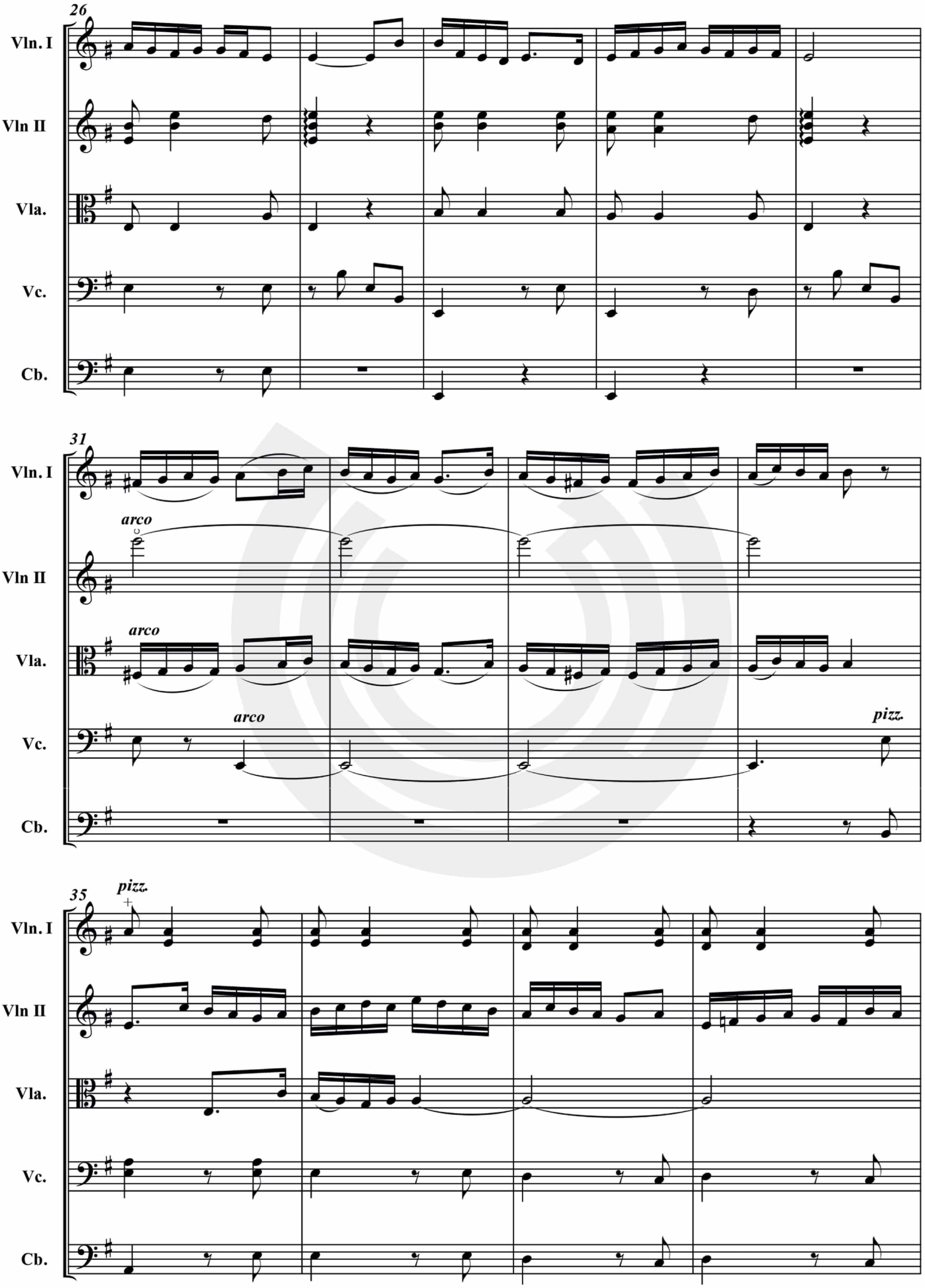
26
Vln. I
Vln II
Vla.
Vc.
Cb.
31
arco
arco
arco
pizz.
35
pizz.
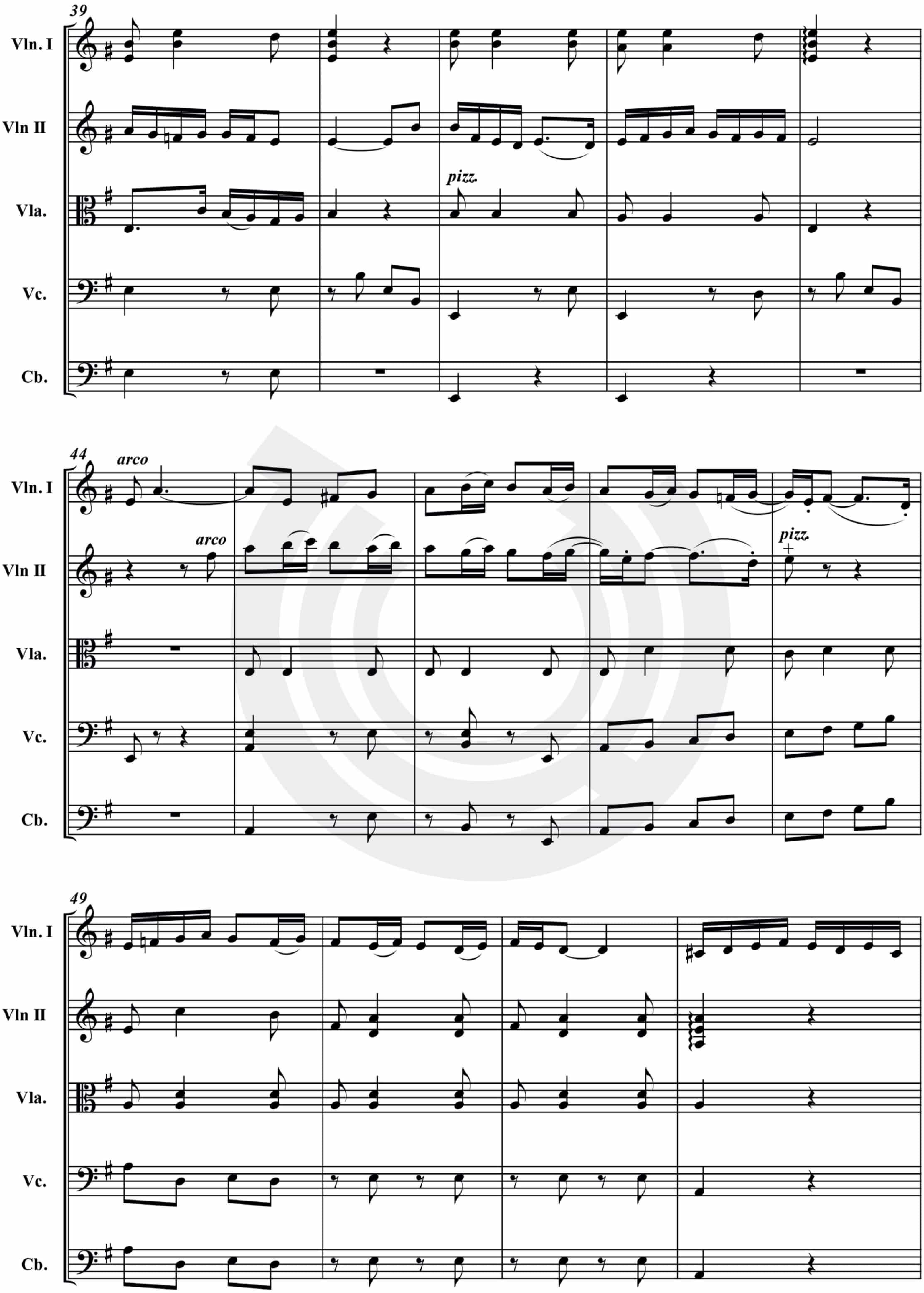
39
Vln. I
Vln II
Vla.
pizz.
Vc.
Cb.
44
arco
arco
pizz.
49
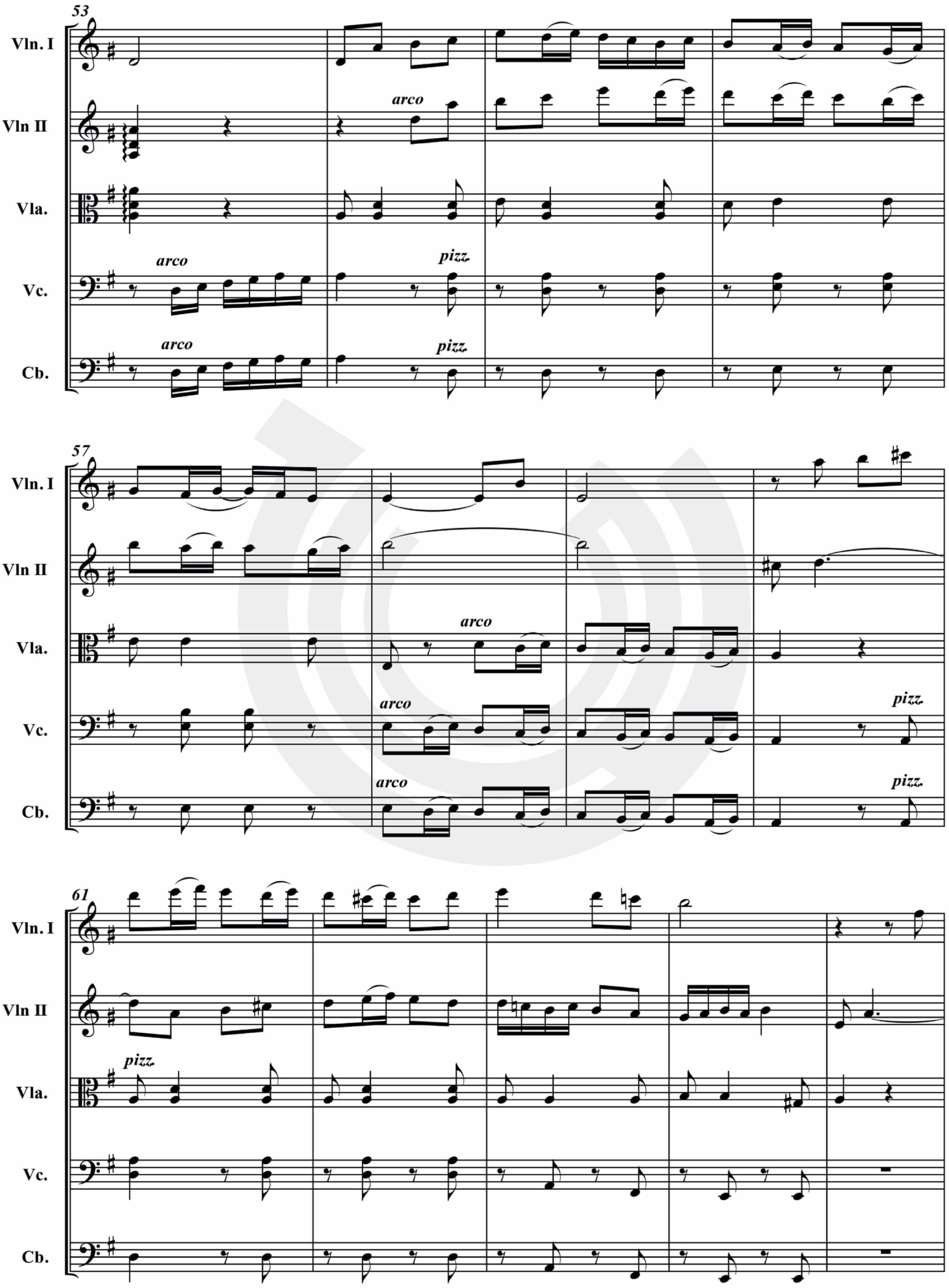
53
Vln. I
Vln II
arco
Vla.
Vc.
arco
pizz.
Cb.
arco
pizz.
57
Vln. I
Vln II
Vla.
arco
Vc.
arco
pizz.
Cb.
arco
pizz.
61
Vln. I
Vln II
Vla.
pizz.
Vc.
Cb.
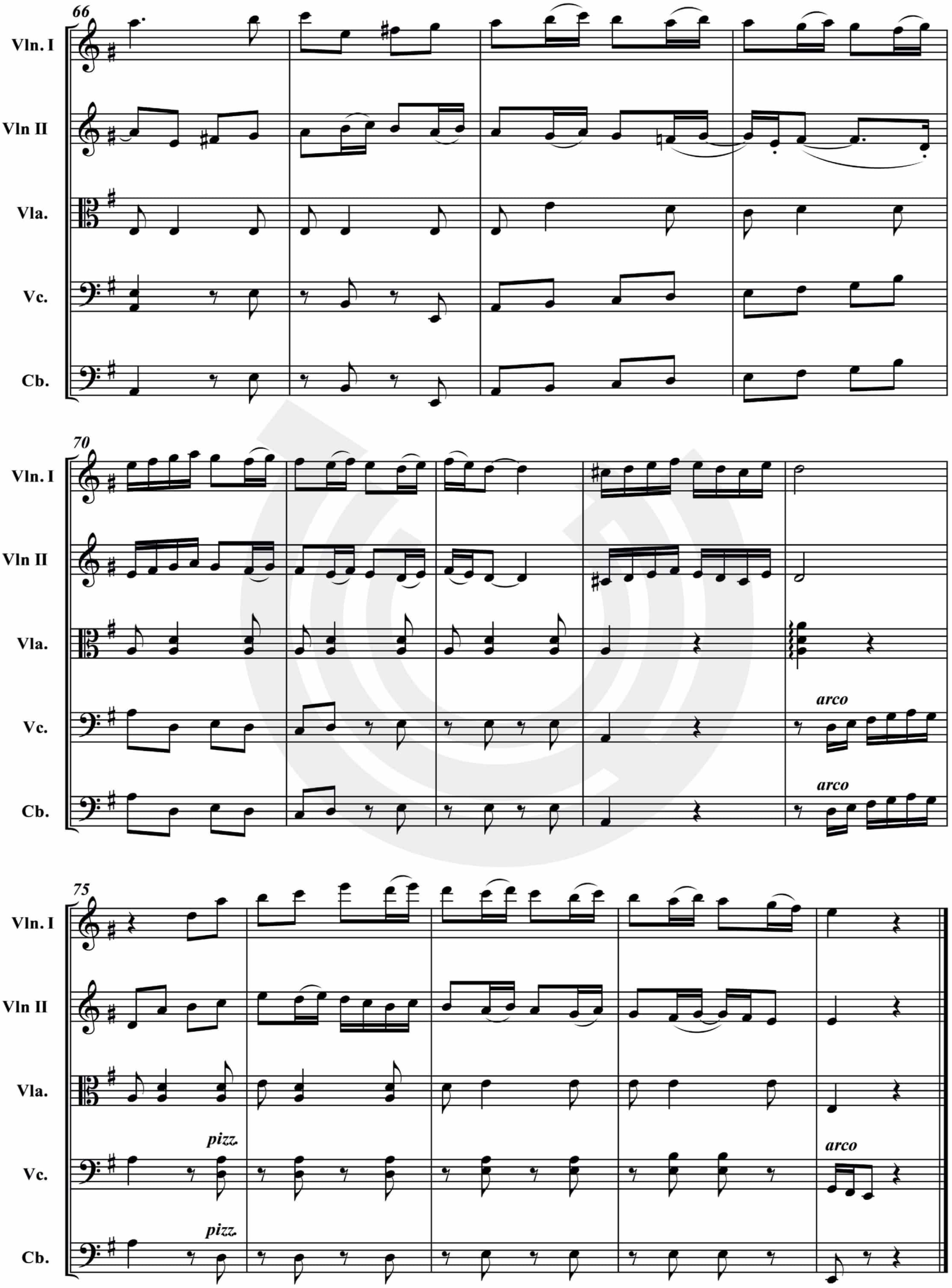
66
Vln. I
Vln II
Vla.
Vc.
Cb.
70
arco
arco
75
pizz.
pizz.
arco

ԳԱՆՁ

Կոմիտաս
Փոխադրությունը՝ Դանիել Երաժշտի
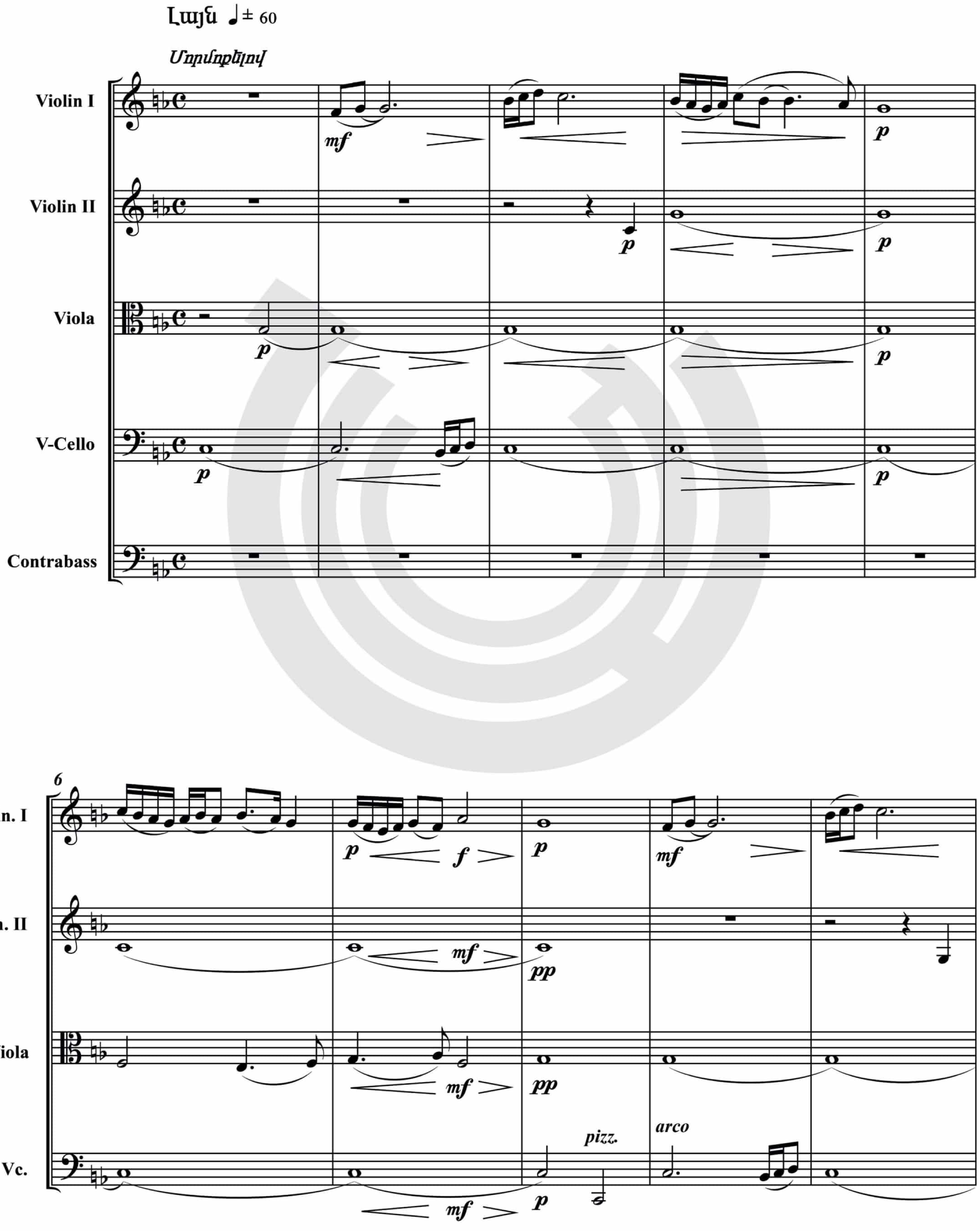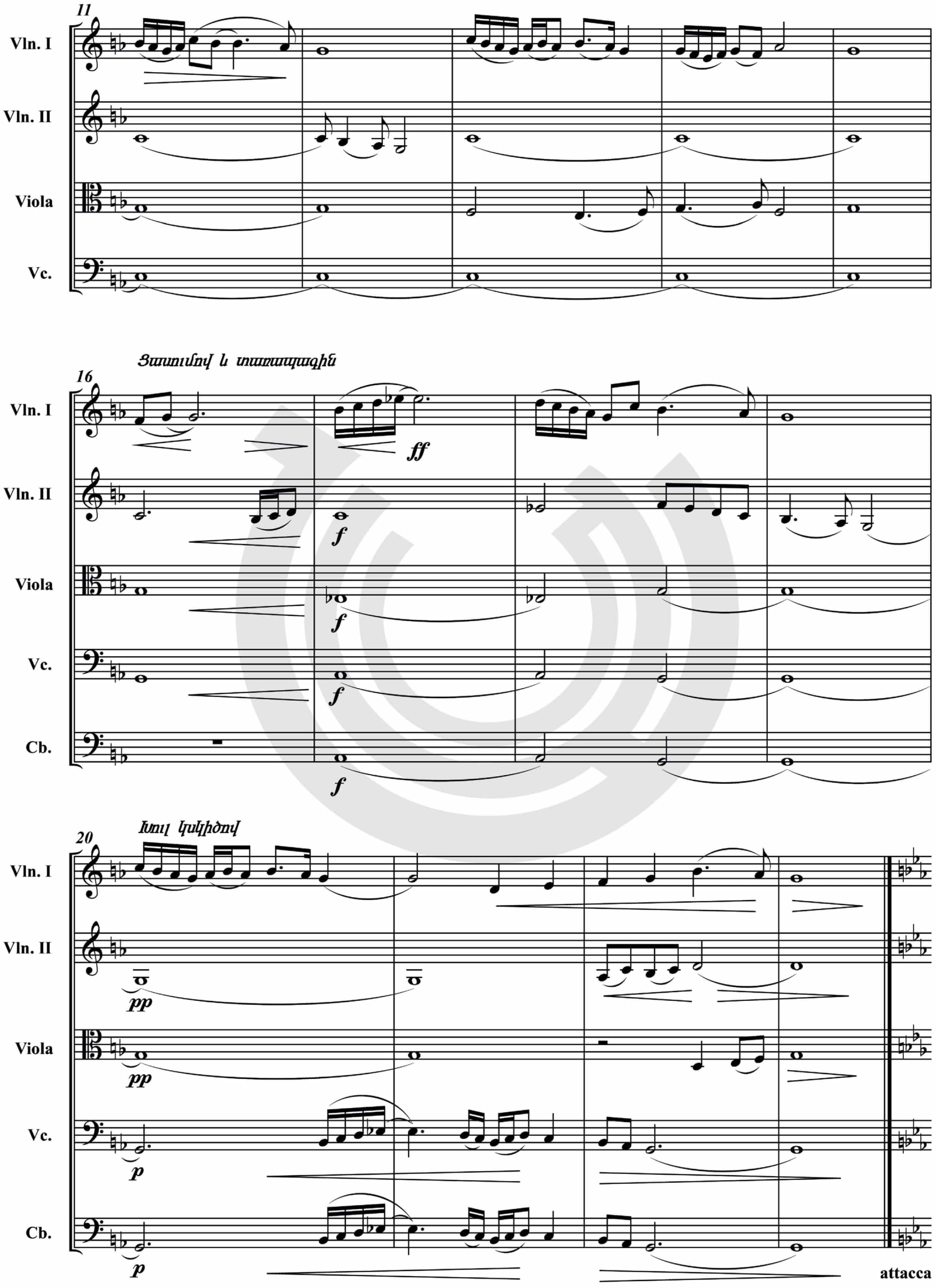
11
Vln. I
Vln. II
Viola
Vc.
Յասումով և տառապագին
16
Vln. I
Vln. II
Viola
Vc.
Cb.
Խուլ կսկիծով
20
Vln. I
Vln. II
Viola
Vc.
Cb.
attacca

ՄԵԾԱՑՈՒՑԷ
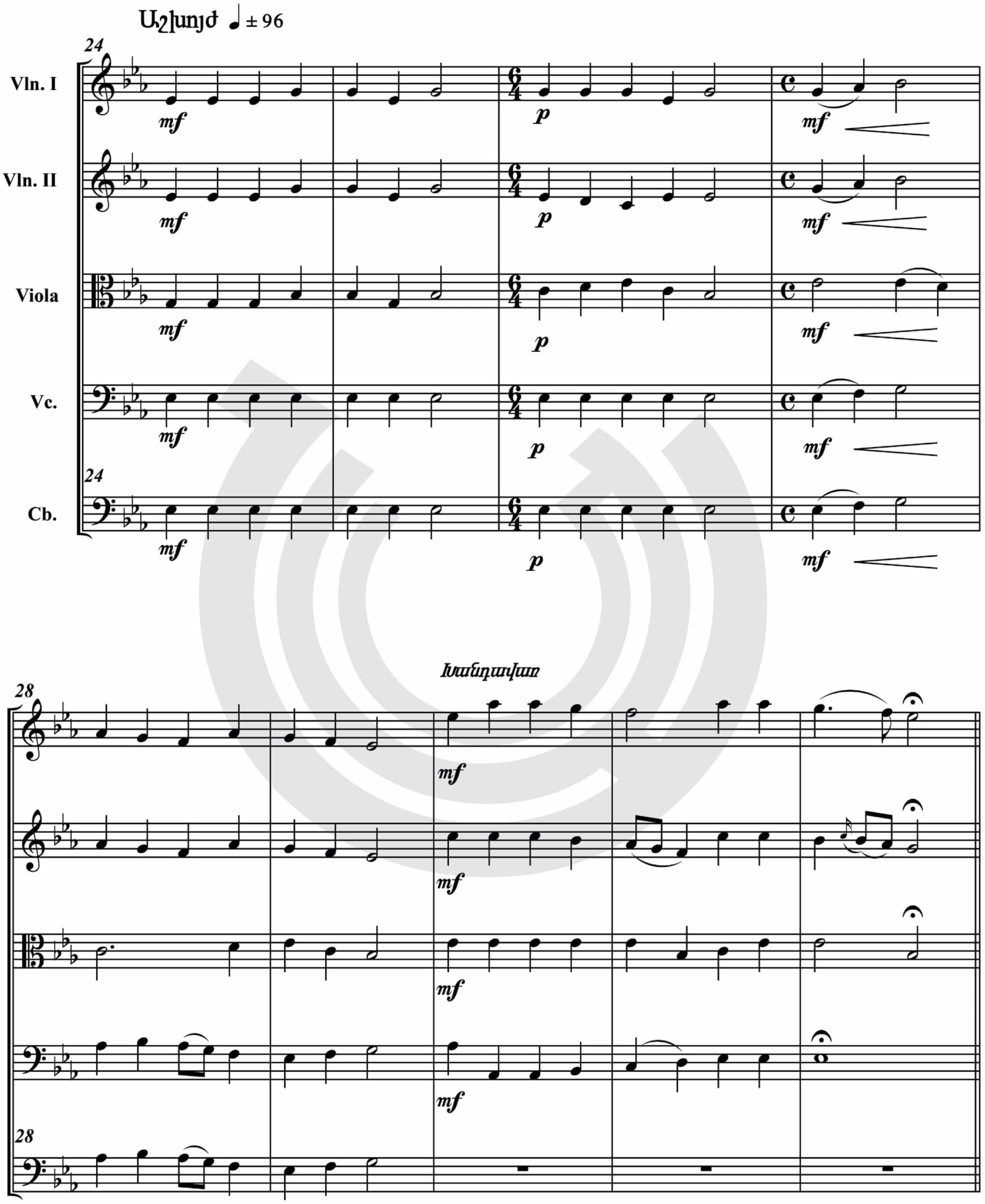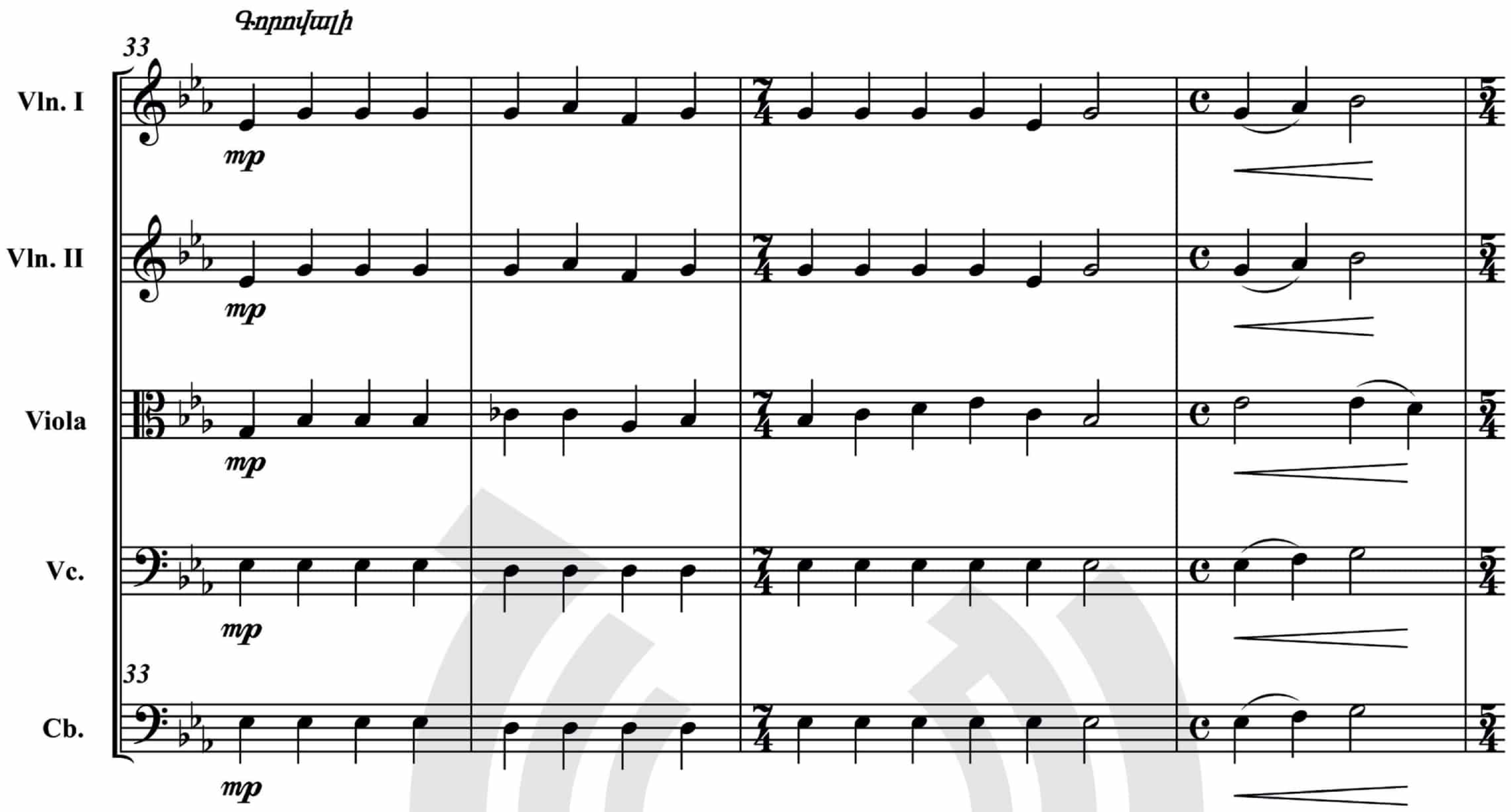
Գորովալի
33
Vln. I
Vln. II
Viola
Vc.
Cb.
mp

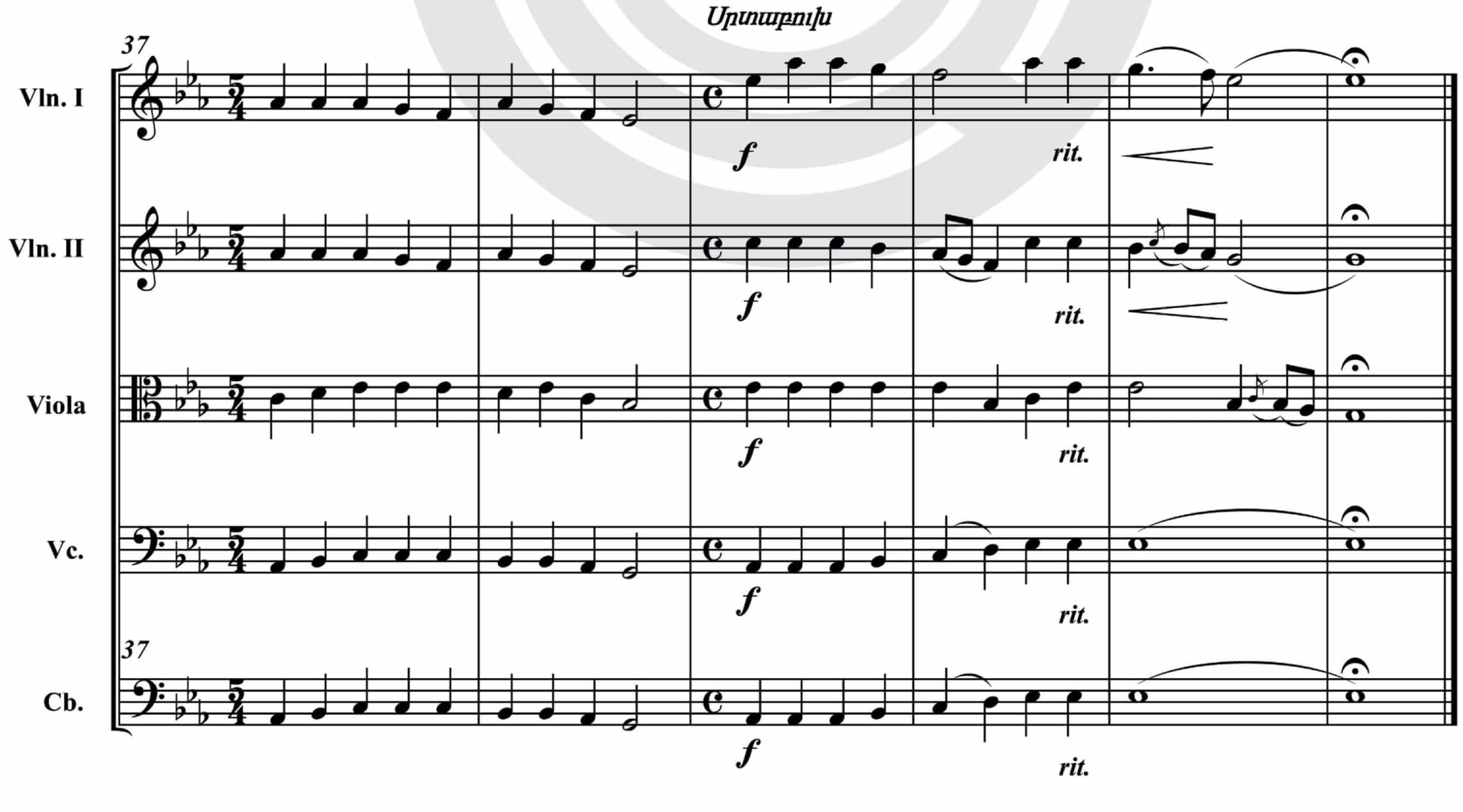
Արտաբուխ
37
Vln. I
Vln. II
Viola
Vc.
Cb.
f
rit.

ԳՈՐԱՆԻ ԵՎ ՇԵԽԱՆԻ

Ժողովրդական
Մշակումը՝ Դանիել Երաժշտի
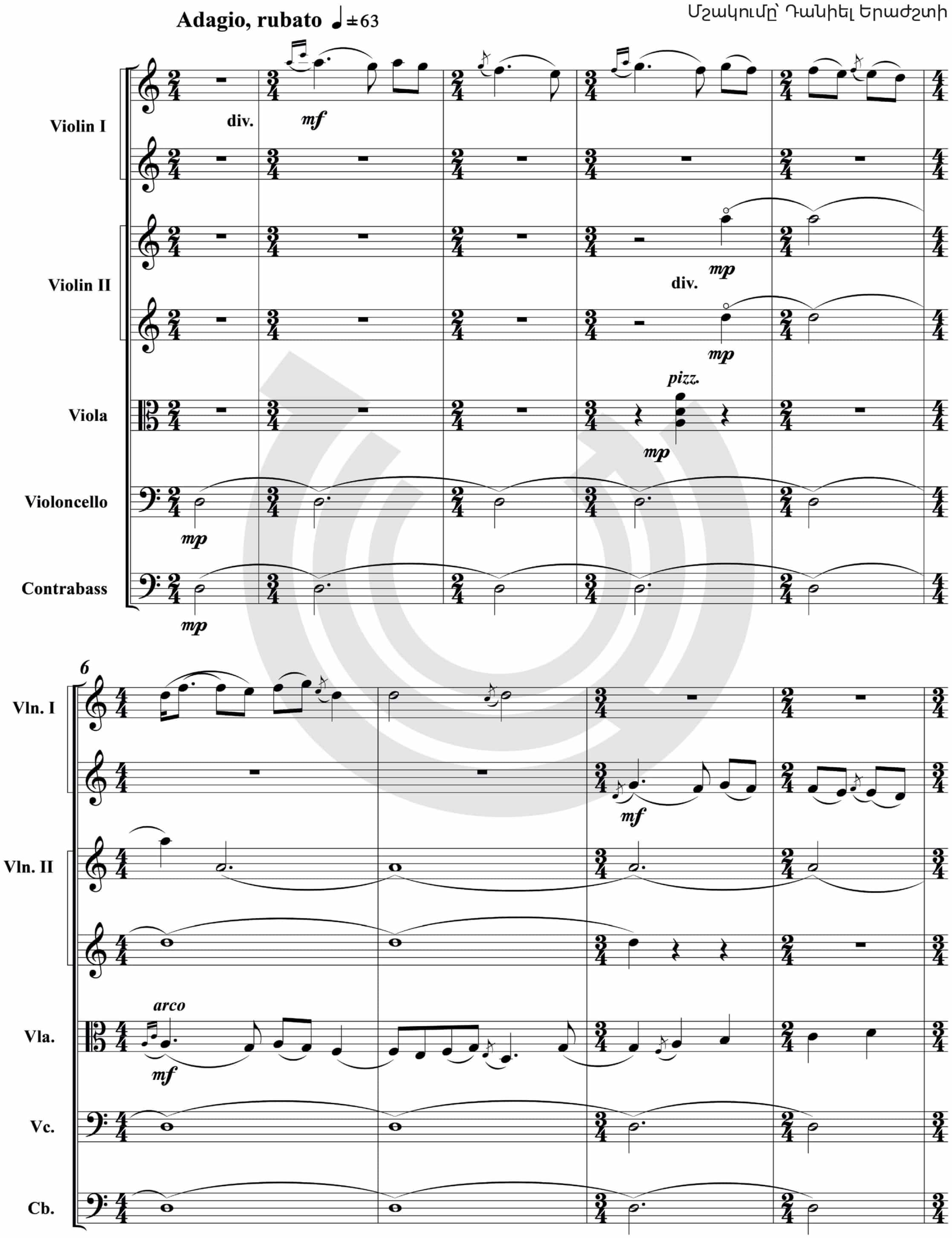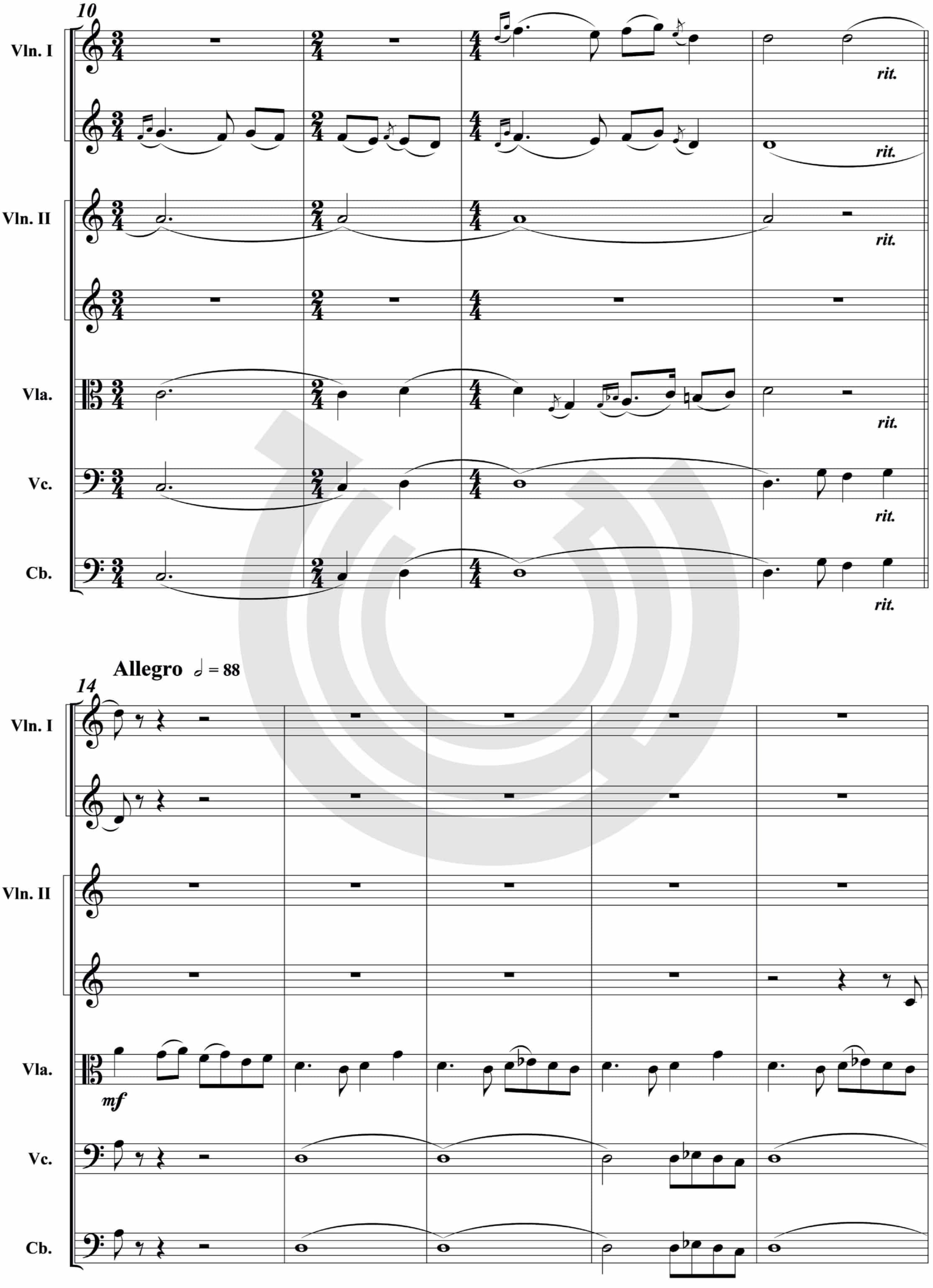
©

10
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
rit.
Allegro 𝅗𝅥 = 88
14
mf

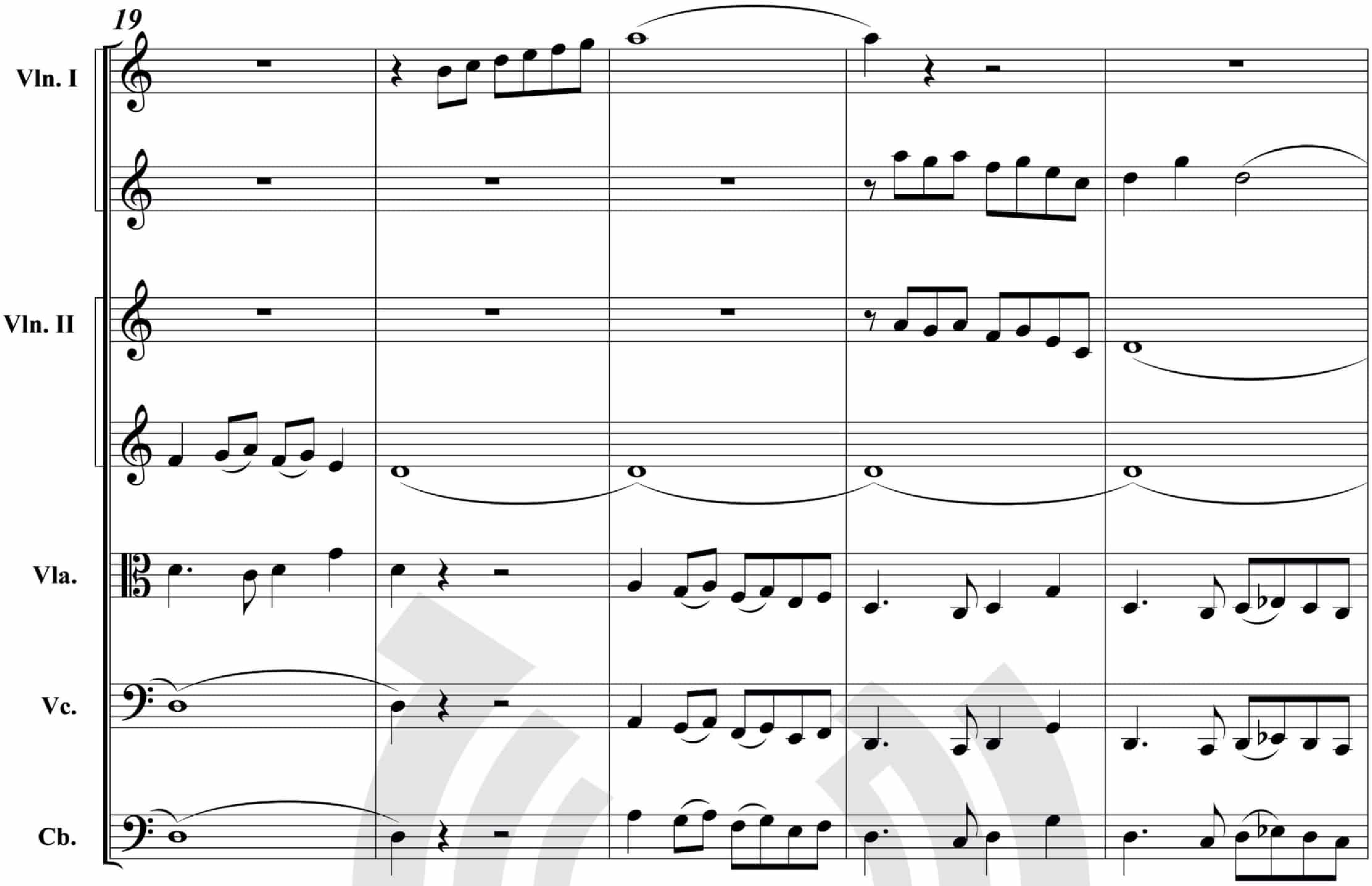
19
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
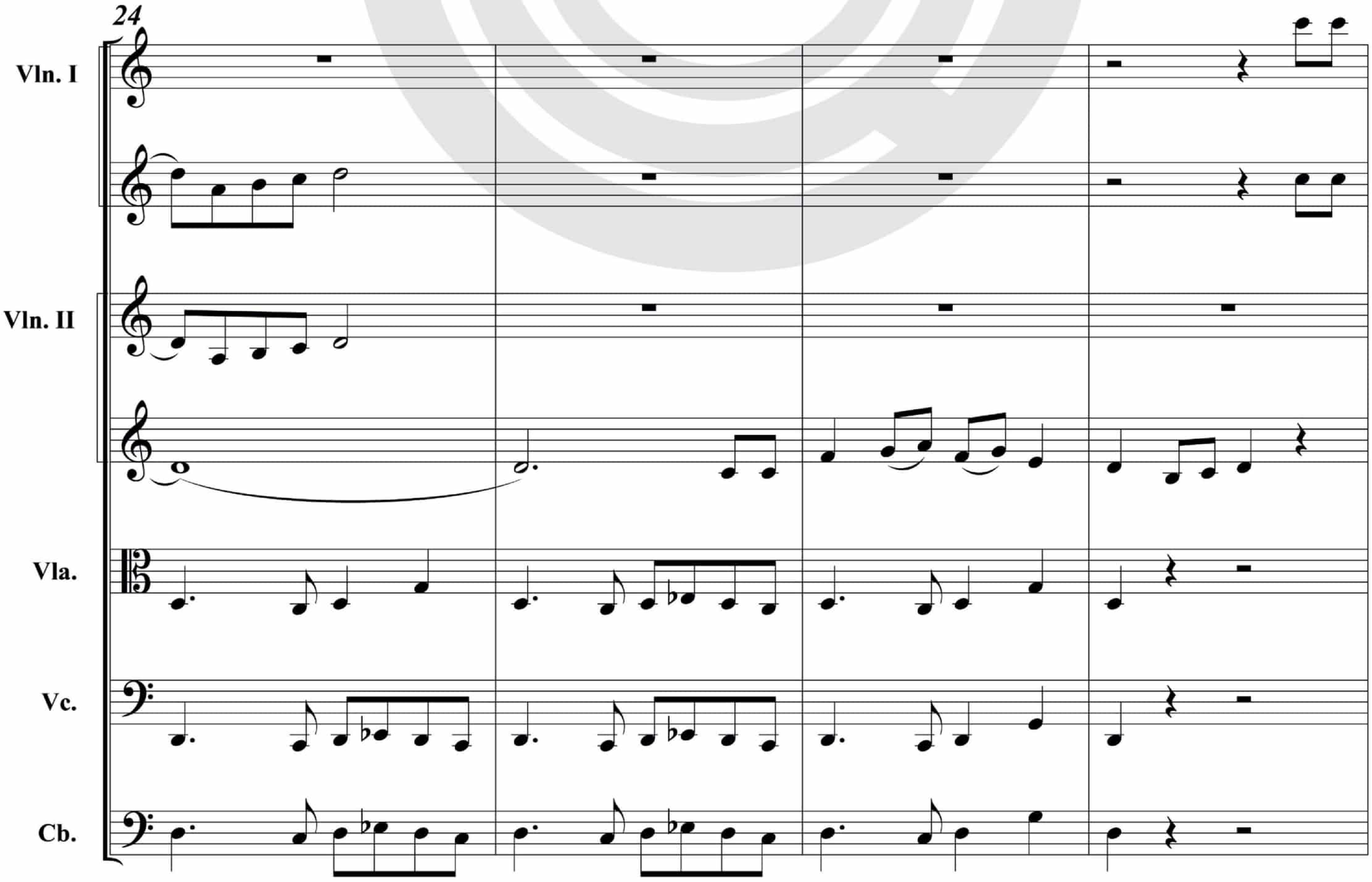
24
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
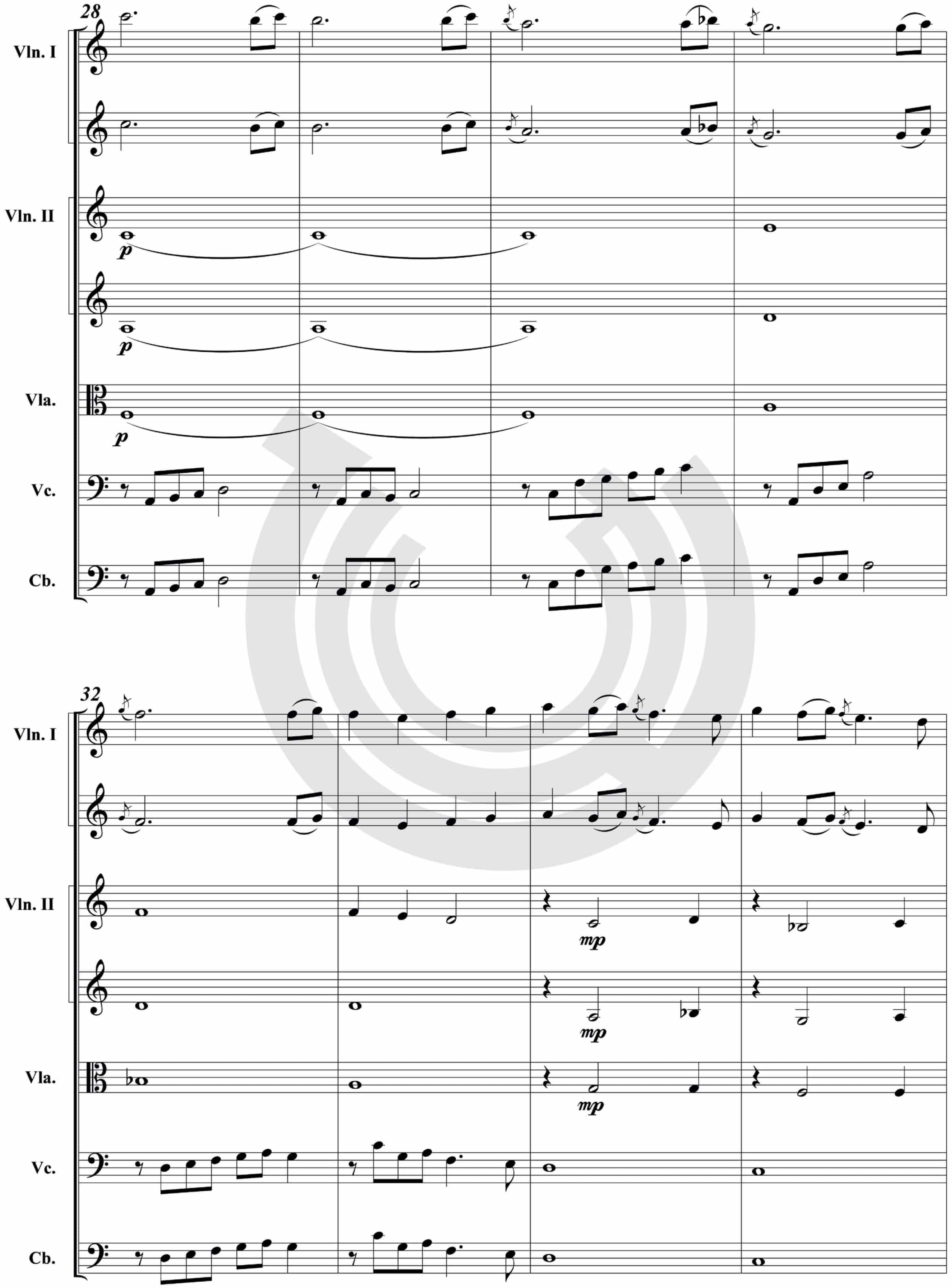
28
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
p
p
p
32
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
mp
mp
mp
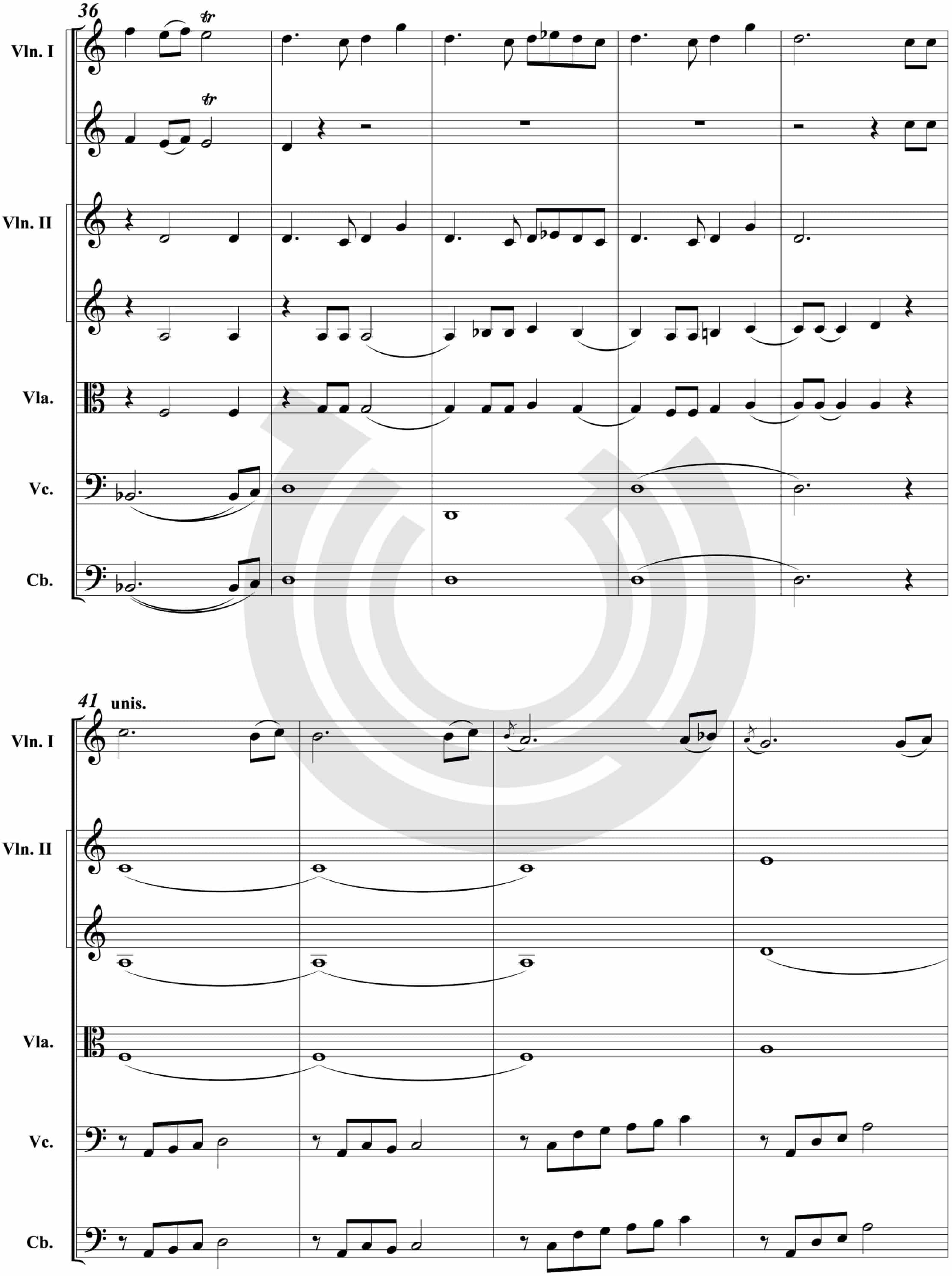
36
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
41
unis.
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
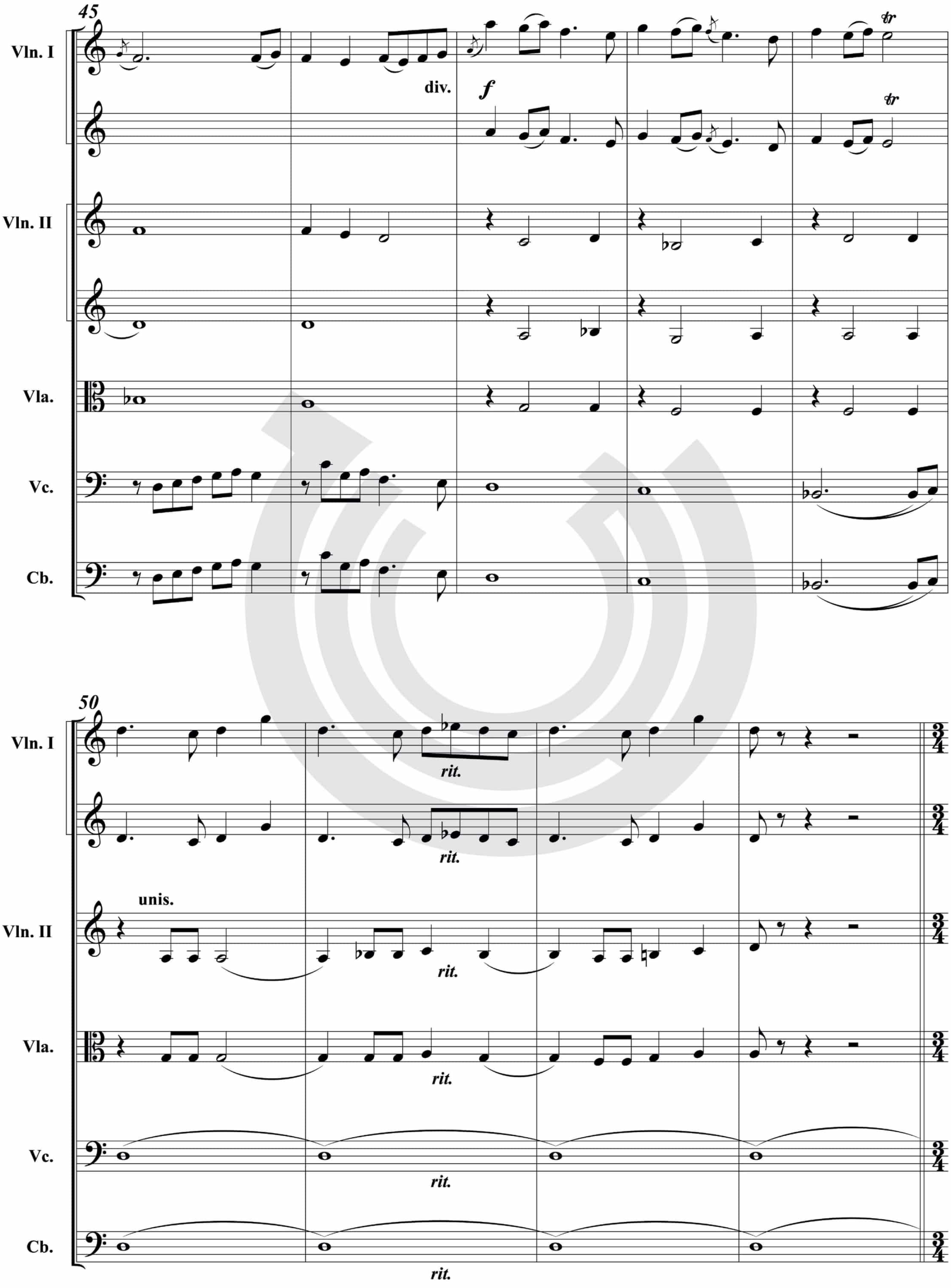
45
Vln. I
div.
f
tr
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
50
unis.
rit.
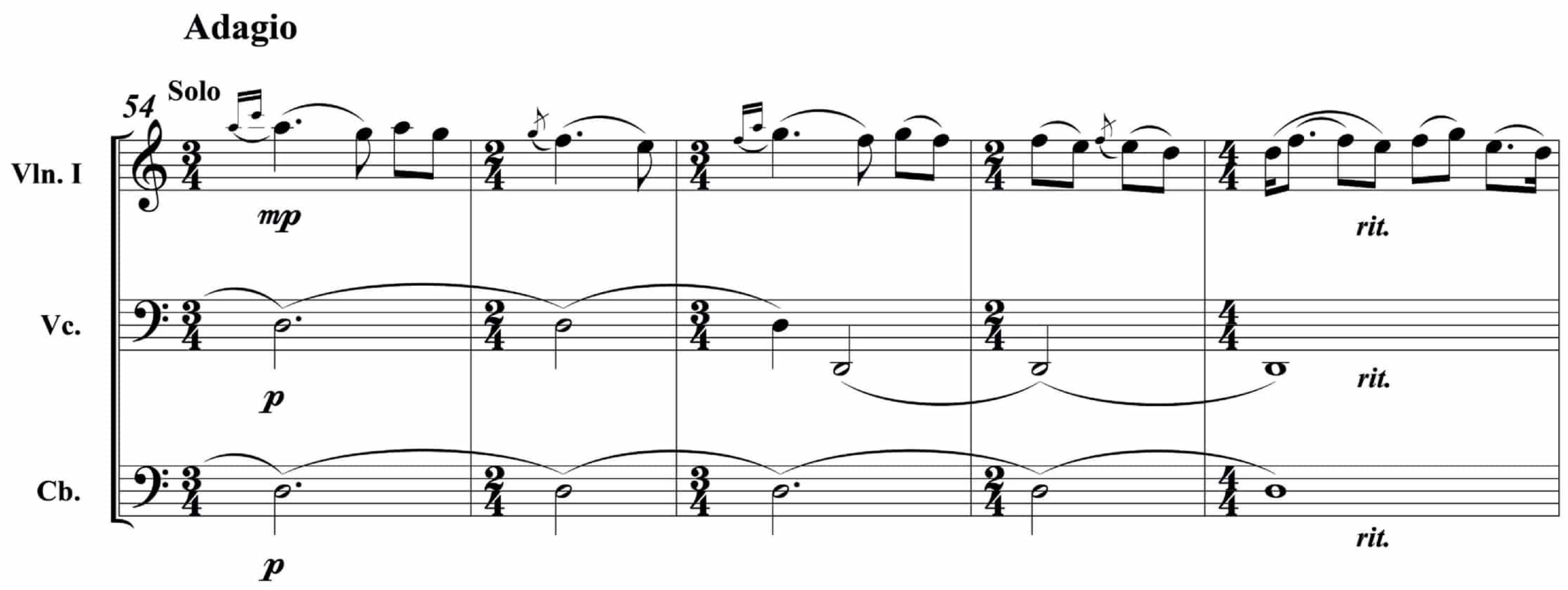
Adagio
54
Solo
Vln. I
Vc.
Cb.
mp
p
p
rit.
rit.
rit.
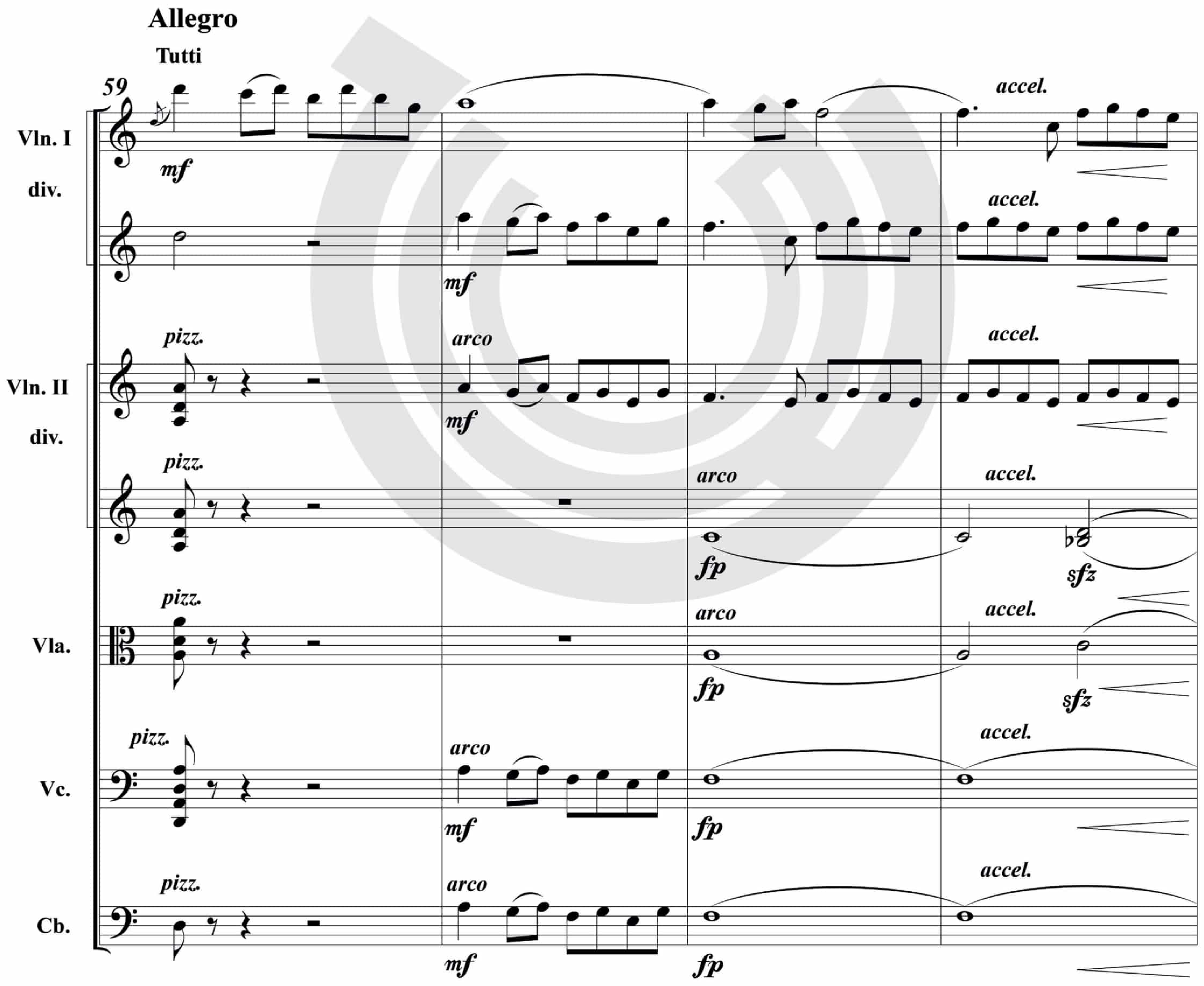
Allegro
Tutti
59
Vln. I
div.
Vln. II
div.
Vla.
Vc.
Cb.
mf
pizz.
arco
fp
sfz
accel.
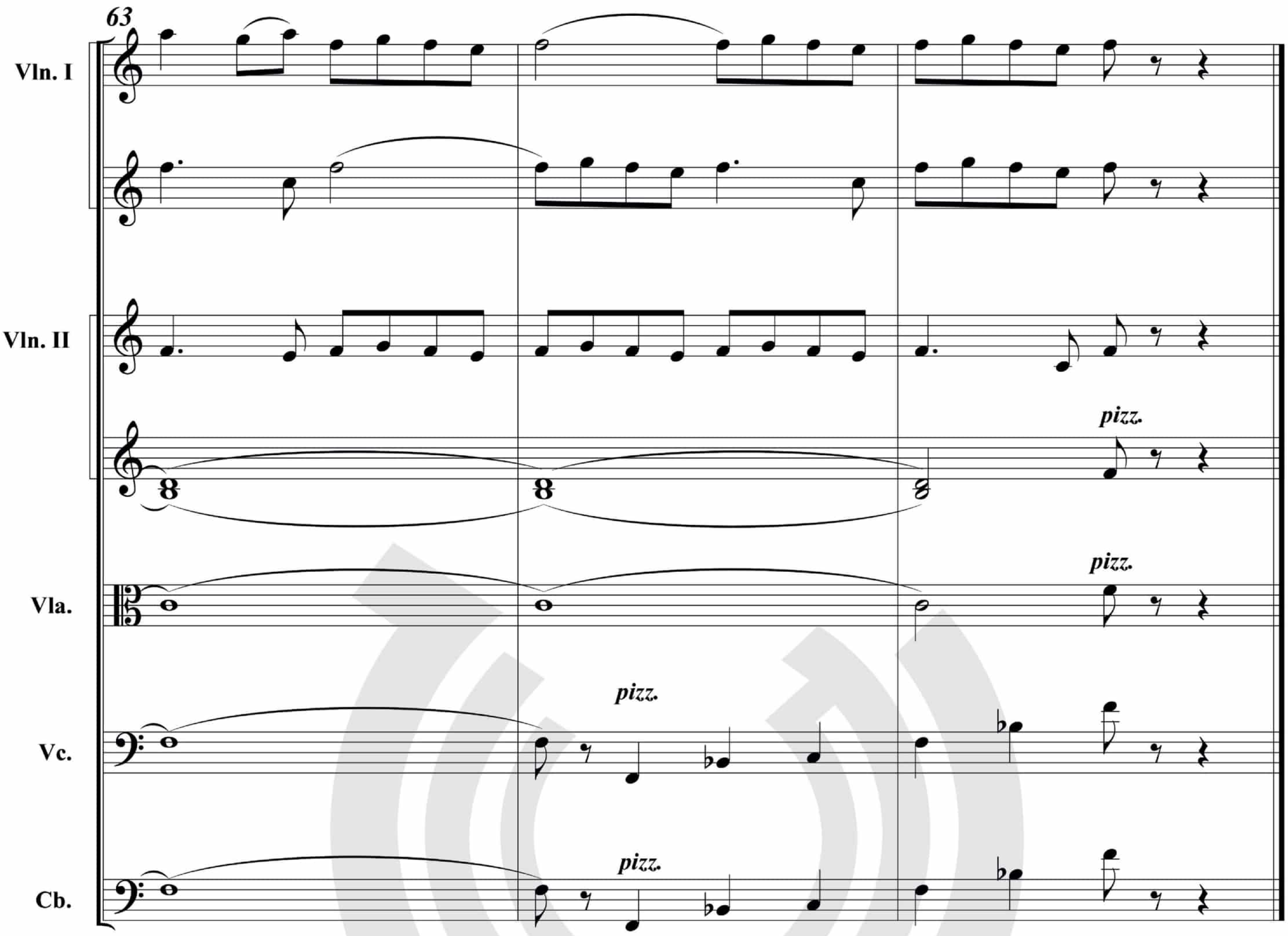
63
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
pizz.
pizz.
pizz.
pizz.

ՄԱՆՈՒՇԱԿԻ

Կոմիտաս
Փոխադրությունը՝ Դանիել Երաժշտի
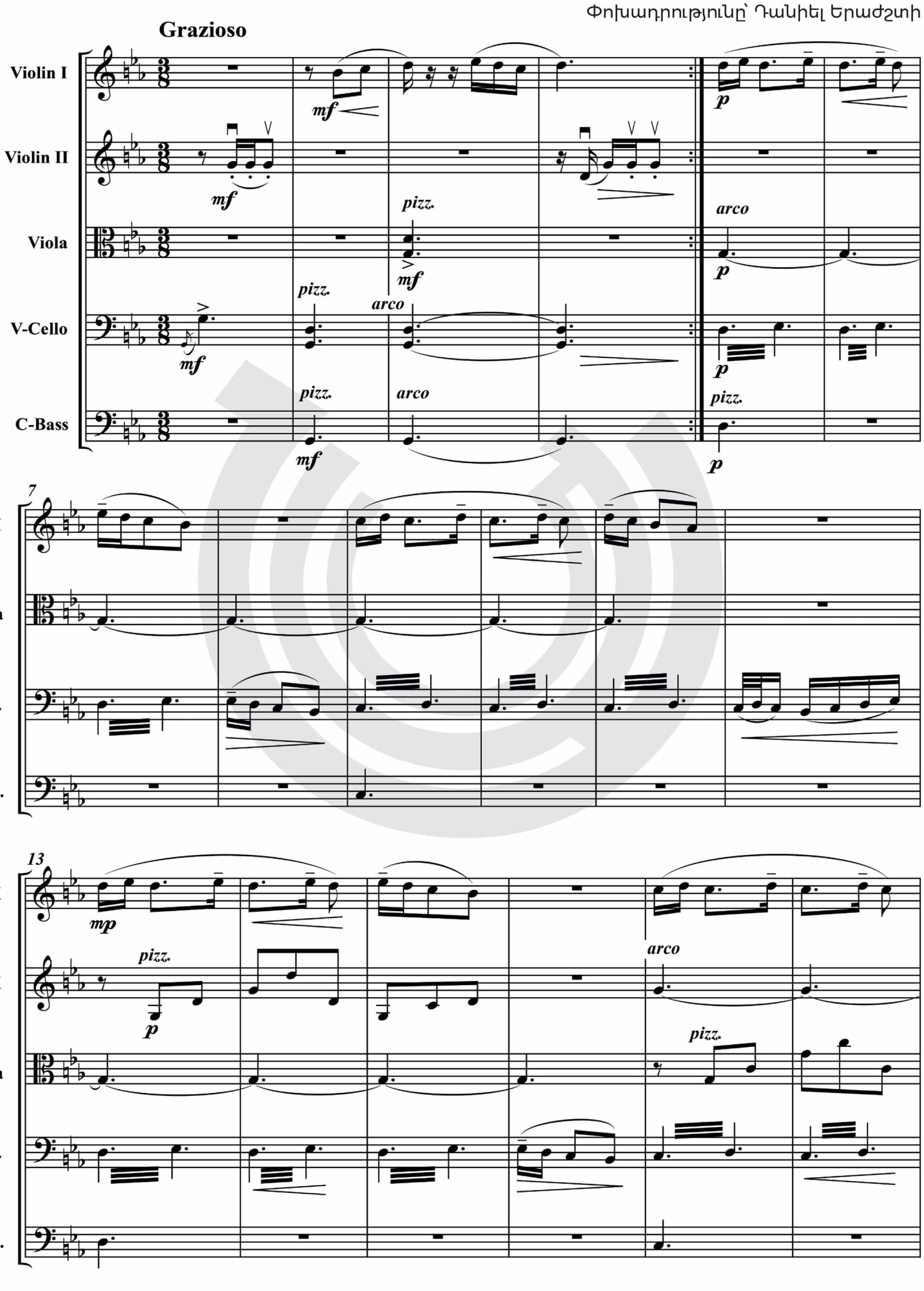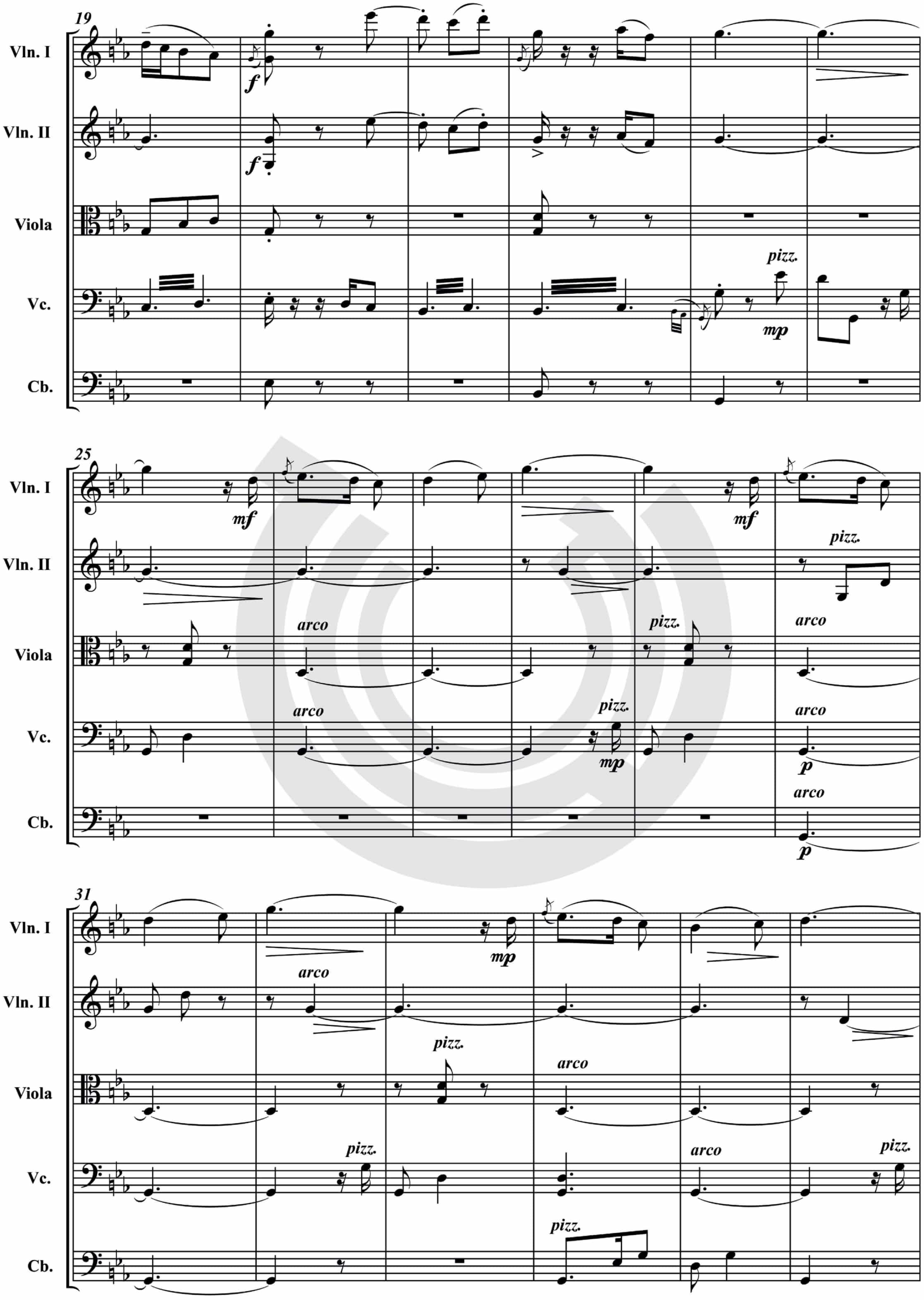
19
Vln. I
Vln. II
Viola
Vc.
Cb.
f
f
pizz.
mp
25
mf
mf
arco
pizz.
arco
pizz.
mp
arco
p
arco
p
31
mp
arco
pizz.
arco
pizz.
arco
pizz.
pizz.
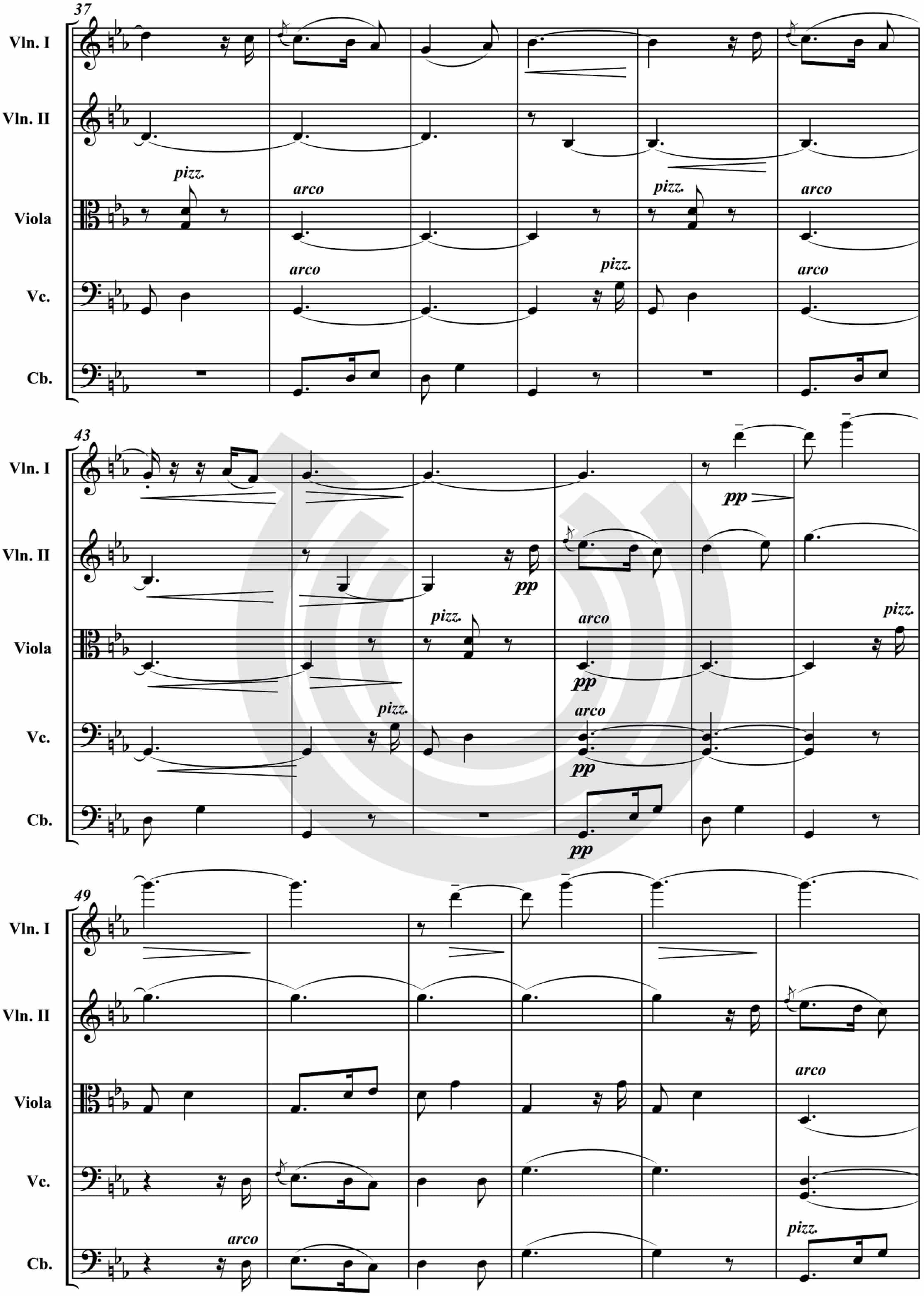
37
Vln. I
Vln. II
Viola
Vc.
Cb.
pizz.
arco
pizz.
arco
arco
pizz.
arco
43
pp
pp
pizz.
arco
pp
pizz.
pizz.
arco
pp
pp
49
arco
arco
pizz.
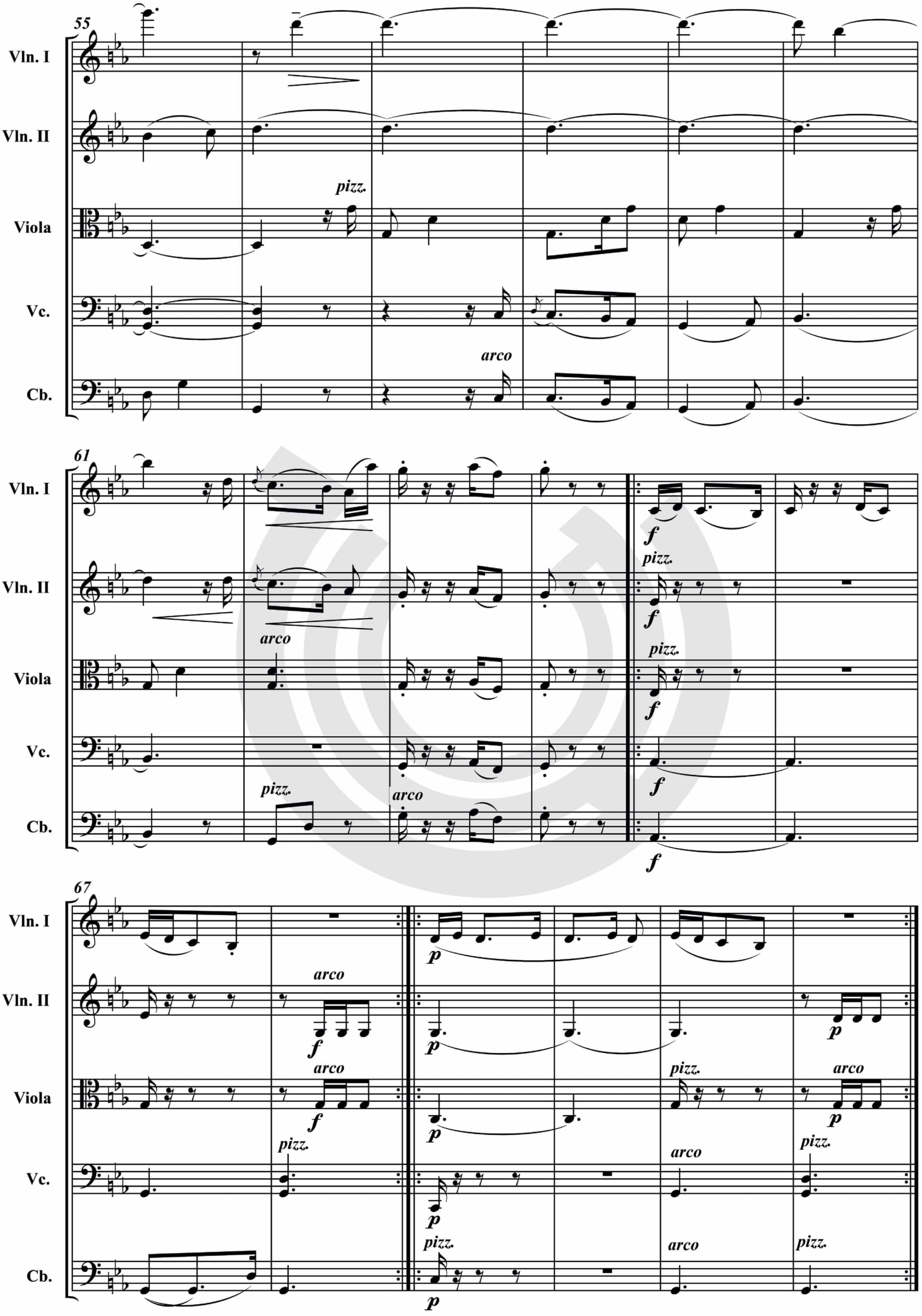
55
Vln. I
Vln. II
Viola
Vc.
Cb.
pizz.
arco
61
arco
pizz.
arco
pizz.
pizz.
67
arco
arco
pizz.
pizz.
arco
arco
pizz.
arco
pizz.
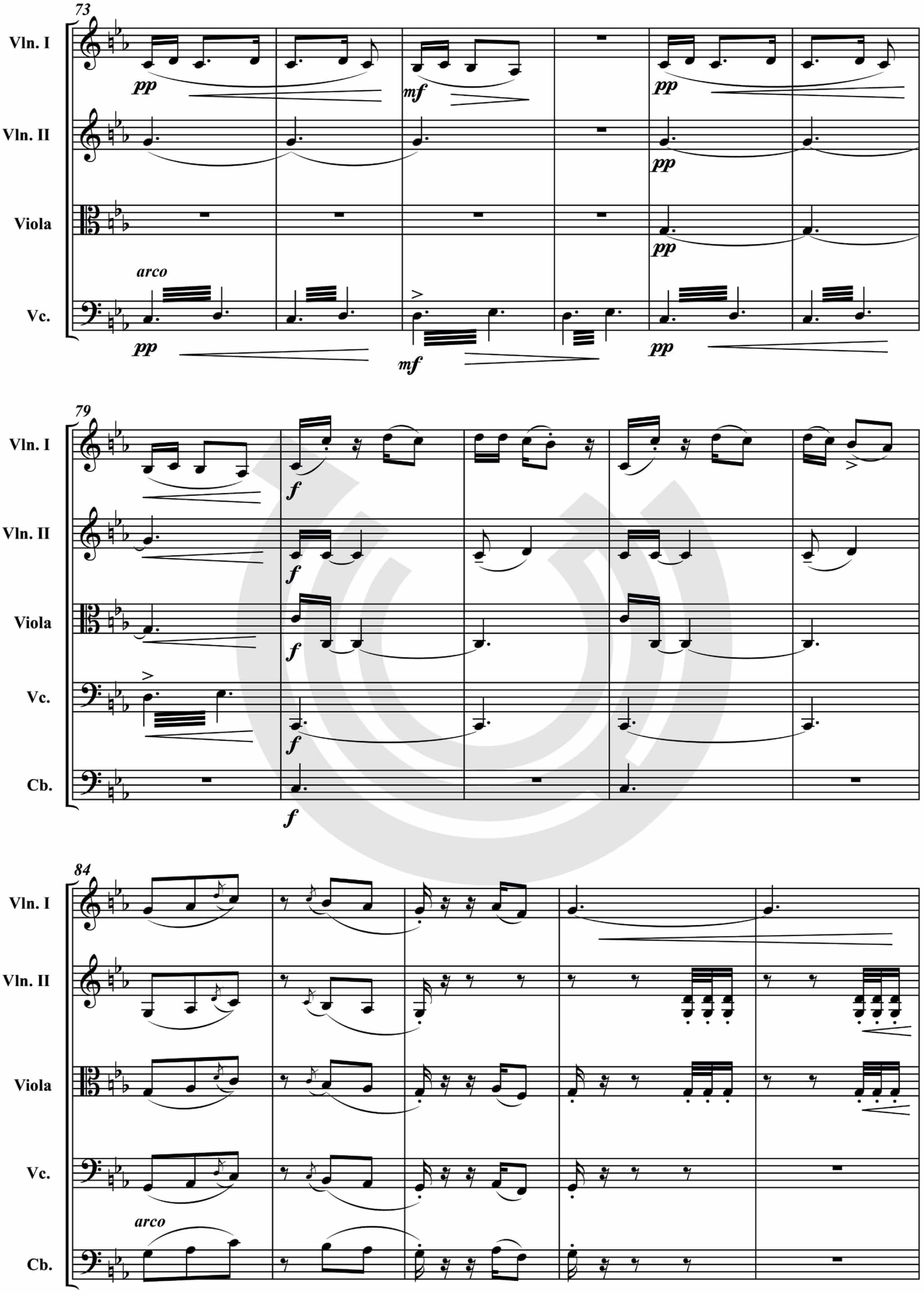
73
Vln. I
Vln. II
Viola
Vc.
arco
pp
mf
79
Cb.
f
84
arco
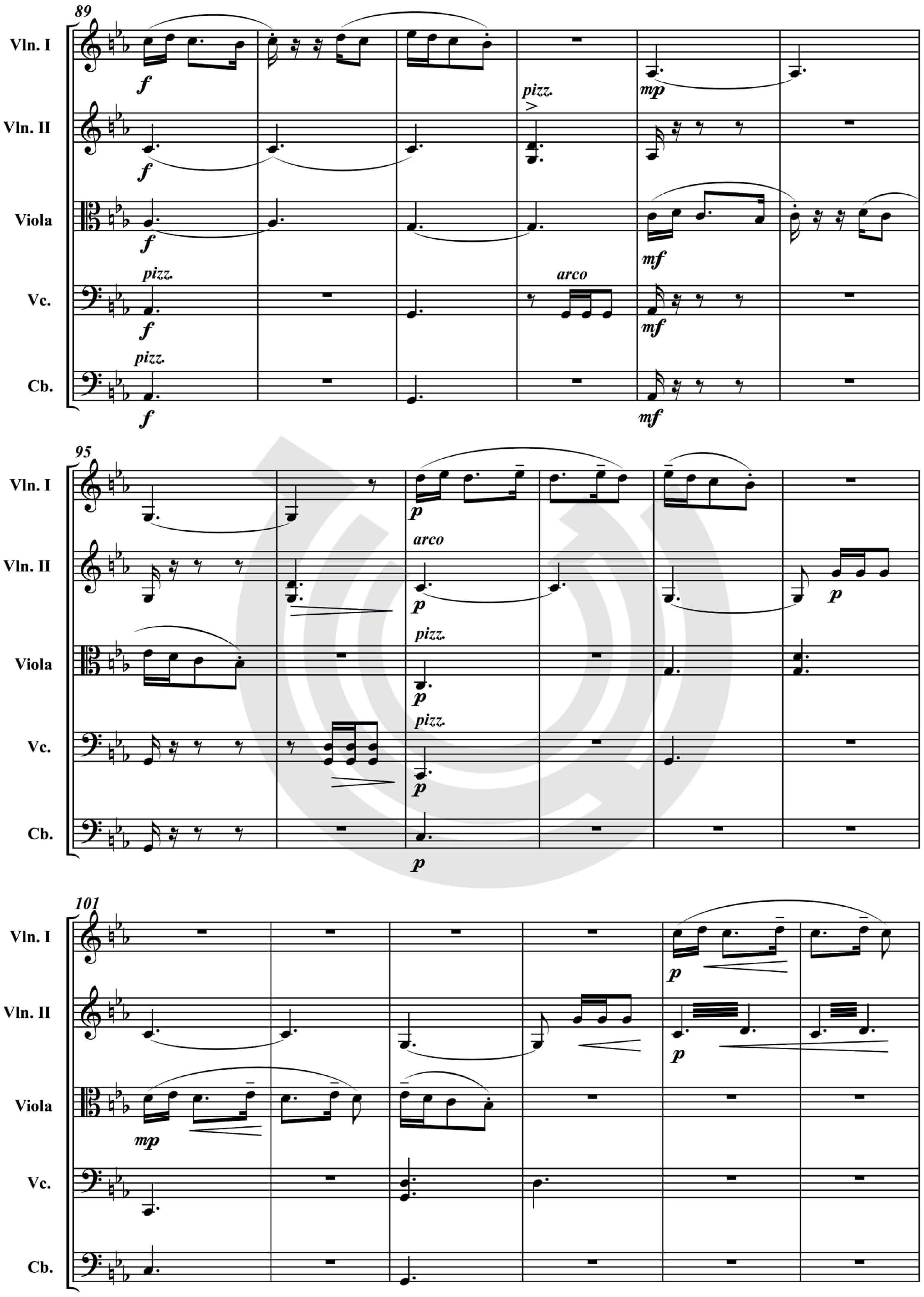
89
Vln. I
Vln. II
Viola
Vc.
Cb.
pizz.
arco
f
mp
mf
95
p
101
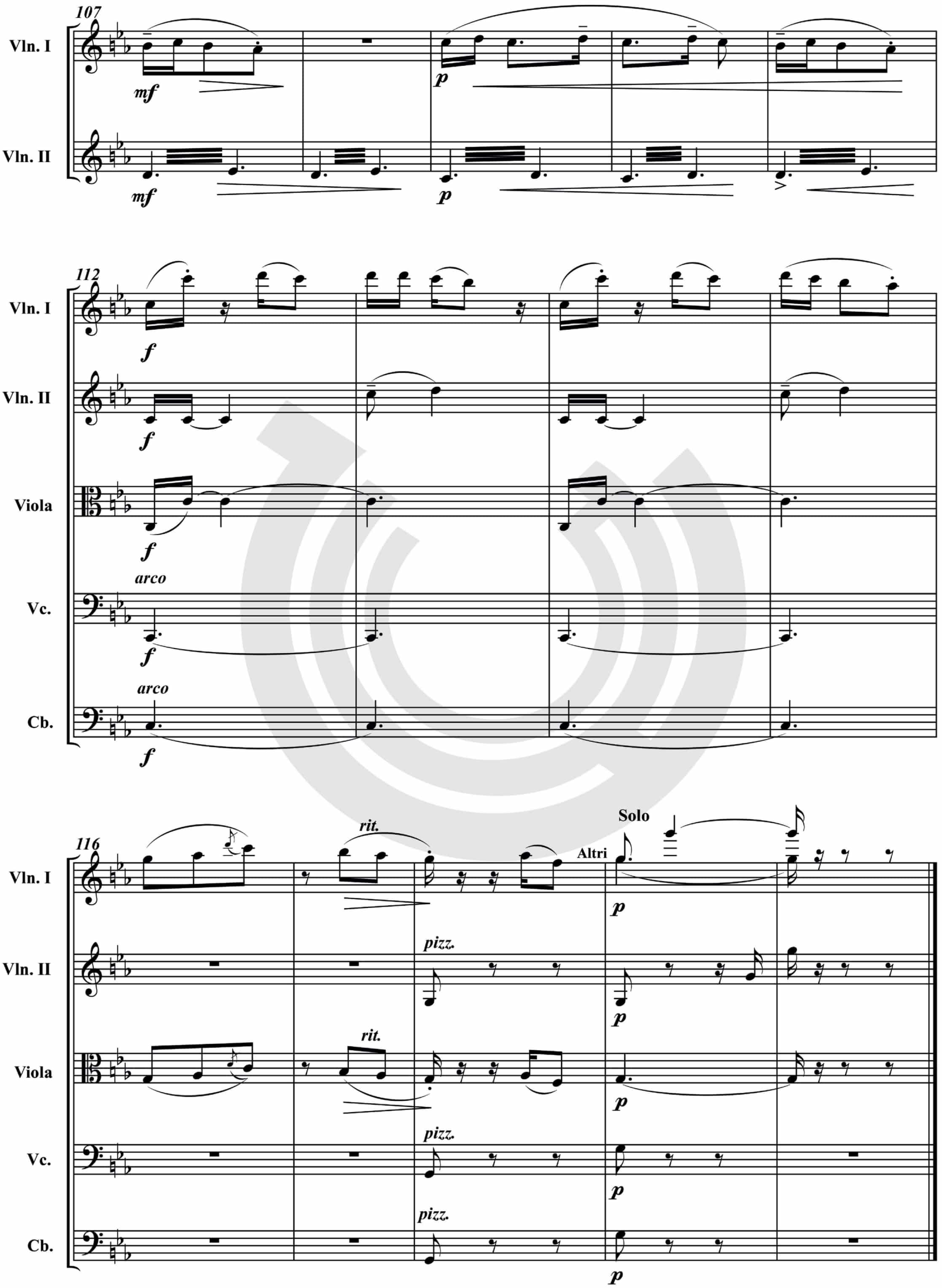
107
Vln. I
Vln. II
mf
p
112
Viola
Vc.
Cb.
f
arco
116
rit.
Solo
Altri
pizz.

ՇԱՏԱԽԻ ՊԱՐ
ԵՎ
ԼՕՐԿԷ

Ժողովրդական
Մշակումը՝ Դանիել Երաժշտի
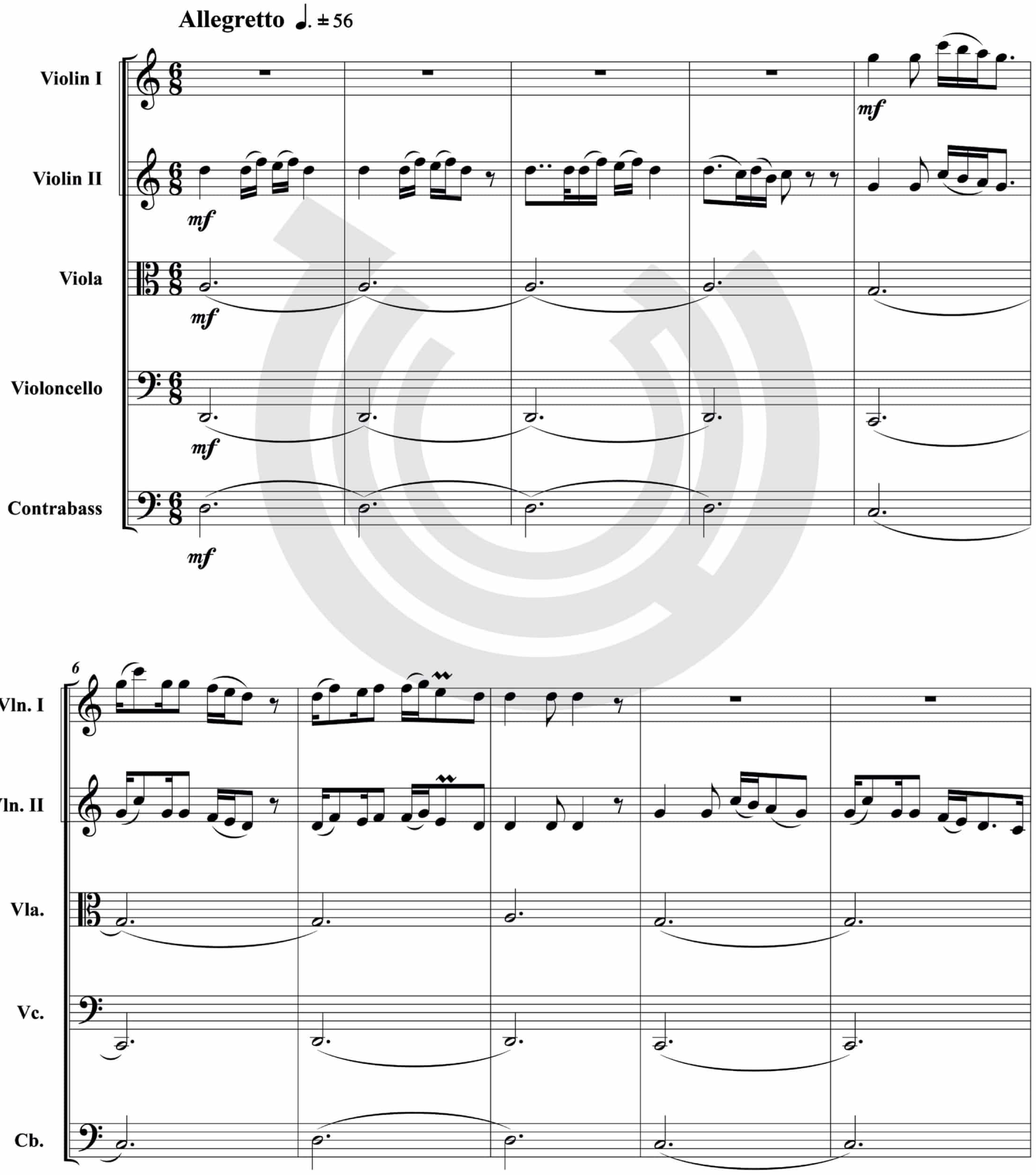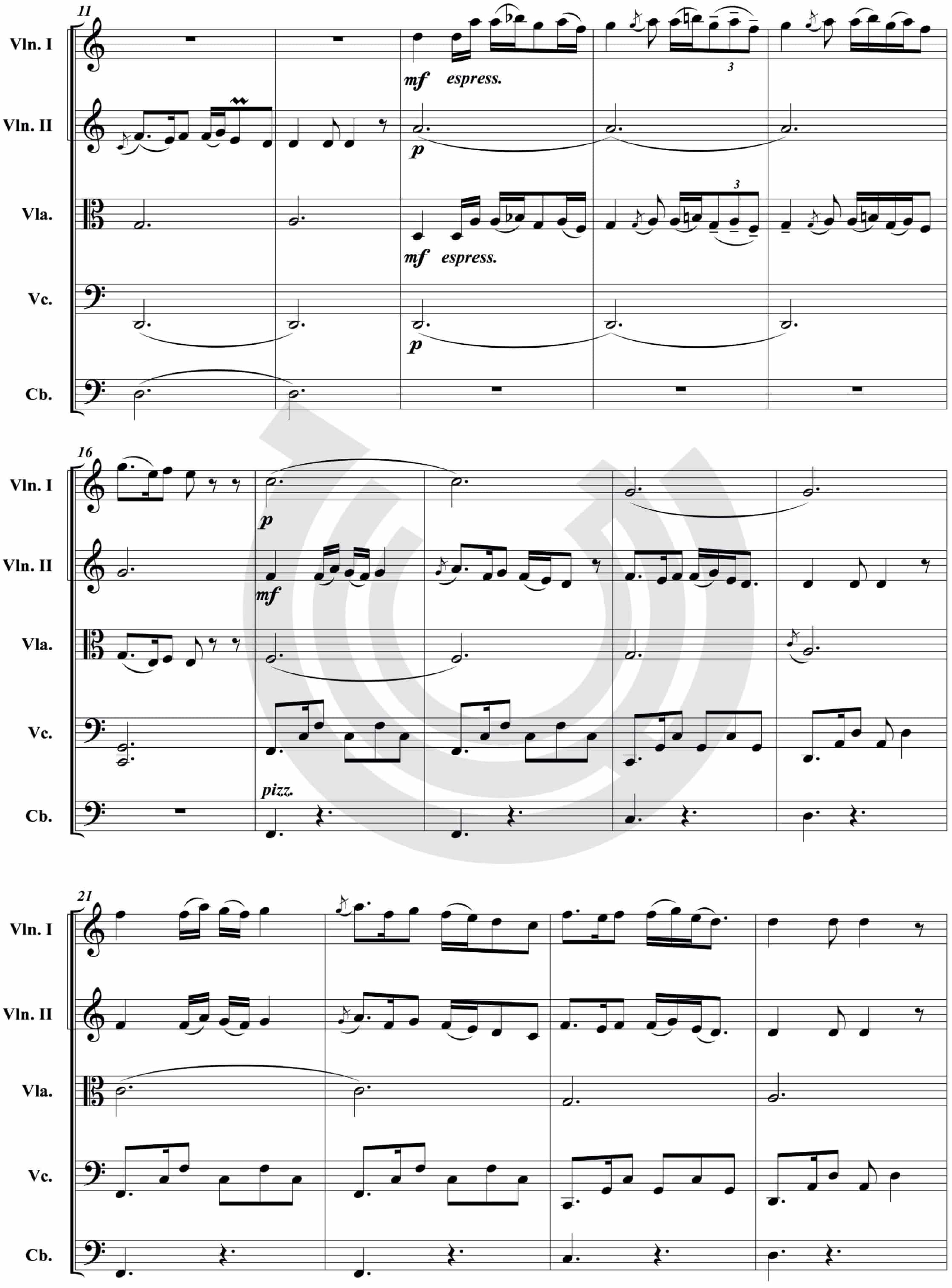
11
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
mf espress.
p
mf espress.
p
16
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
p
mf
pizz.
21
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
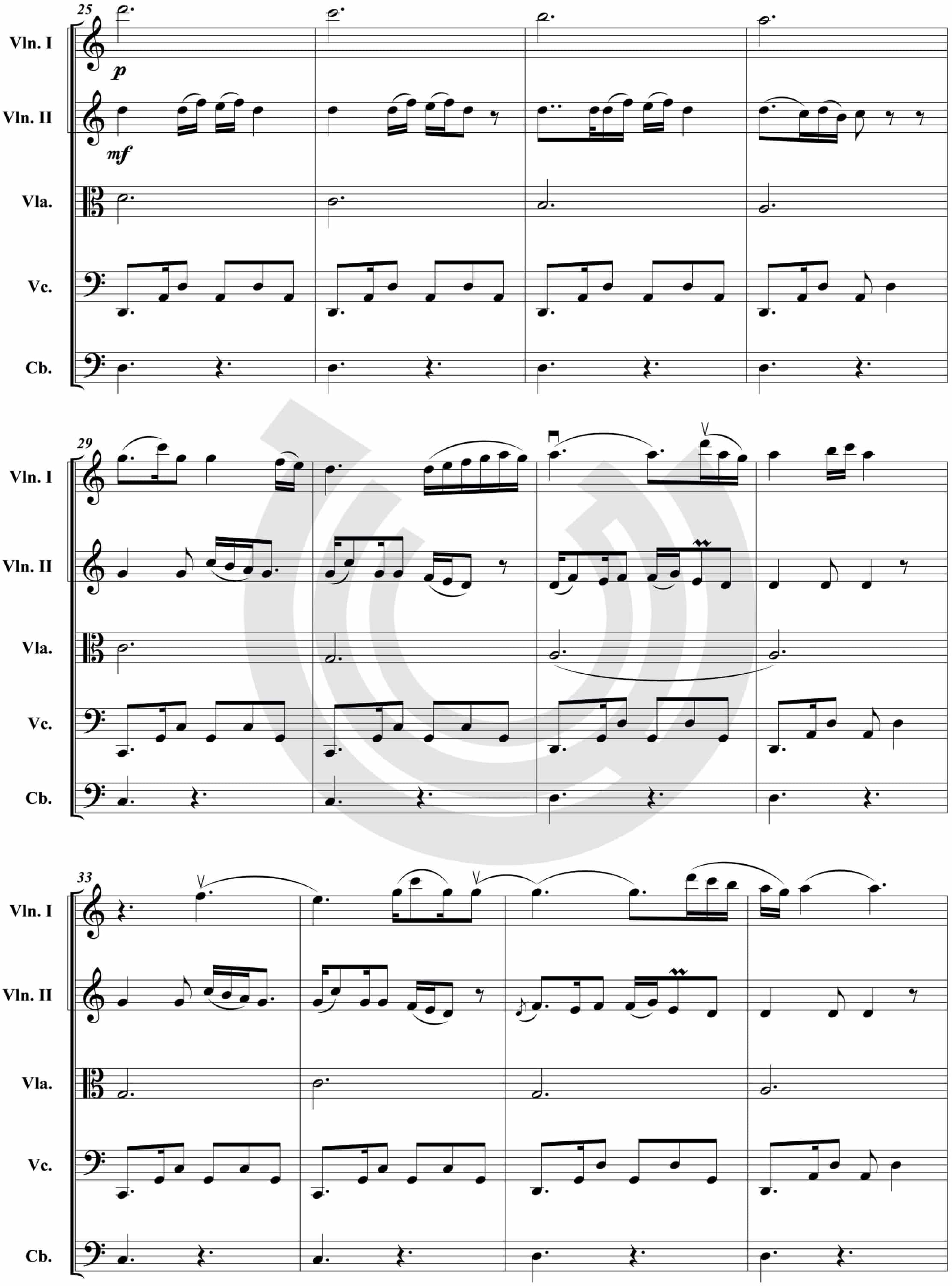
25
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
p
mf
29
33
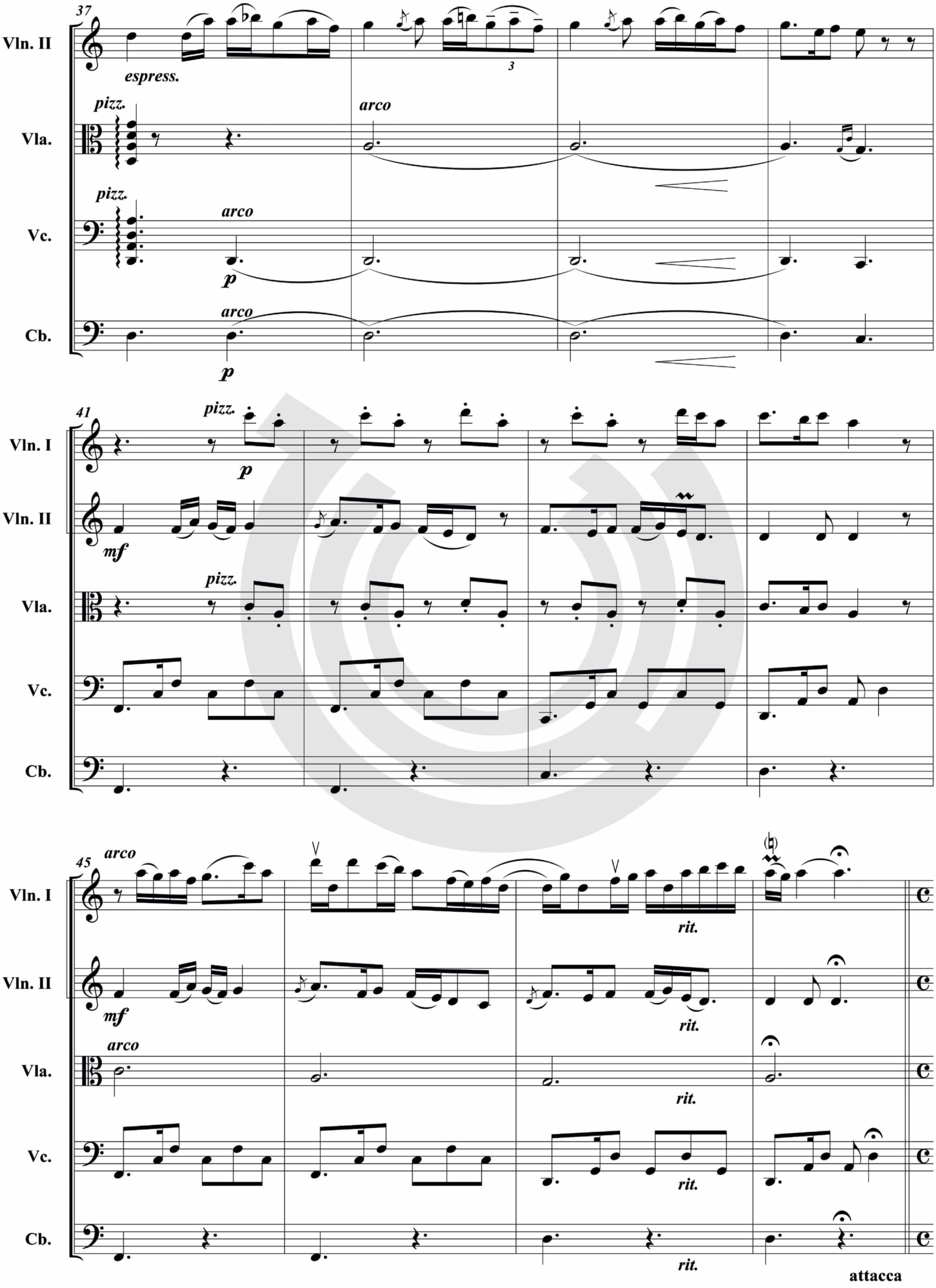
37
Vln. II
espress.
3
Vla.
pizz.
arco
Vc.
pizz.
arco
p
Cb.
arco
p
41
Vln. I
pizz.
p
Vln. II
mf
Vla.
pizz.
Vc.
Cb.
45
Vln. I
arco
rit.
Vln. II
mf
rit.
Vla.
arco
rit.
Vc.
rit.
Cb.
rit.
attacca
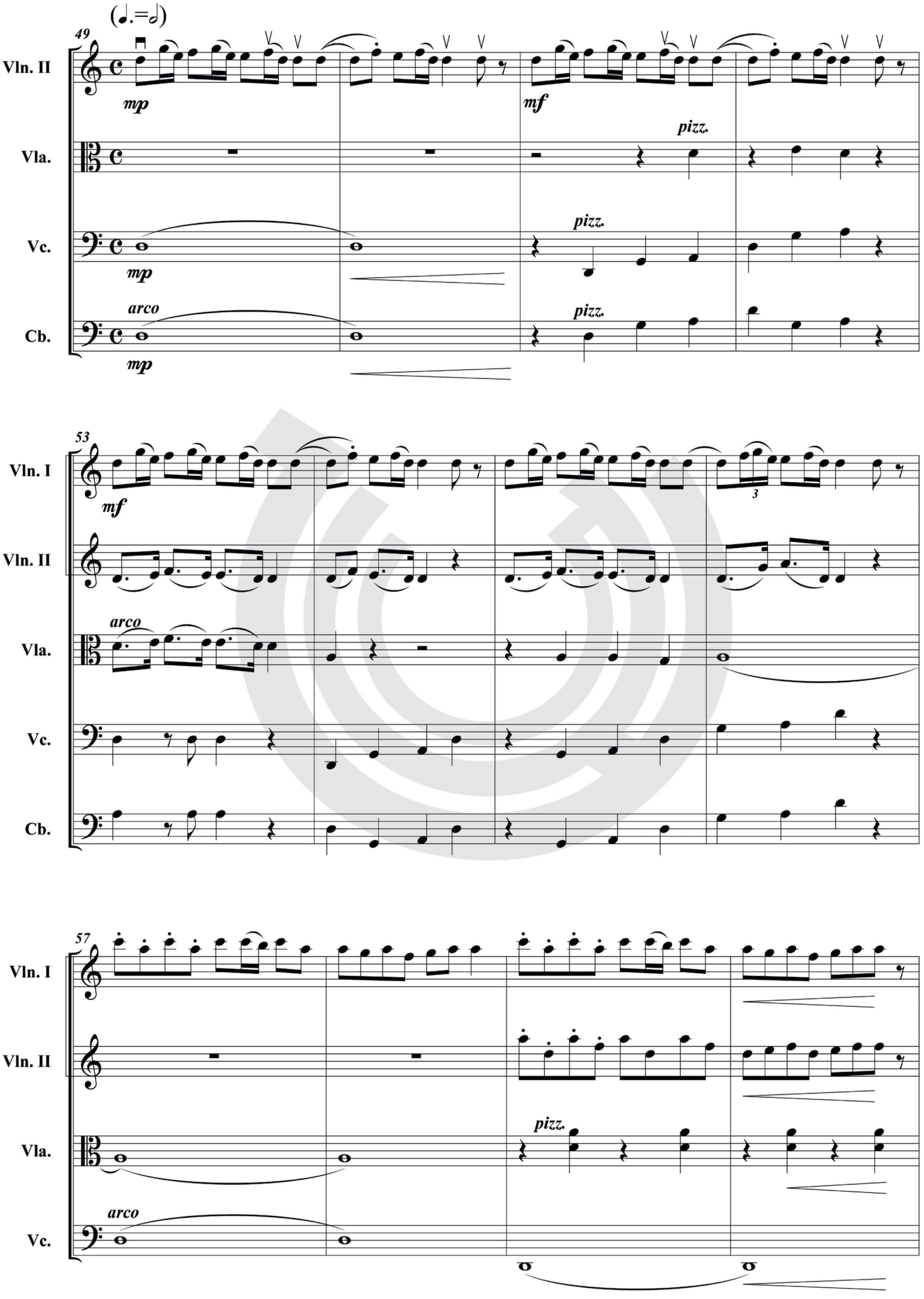
(♩.=𝅗𝅥)
49
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
mp
mf
pizz.
arco
53
Vln. I
3
57
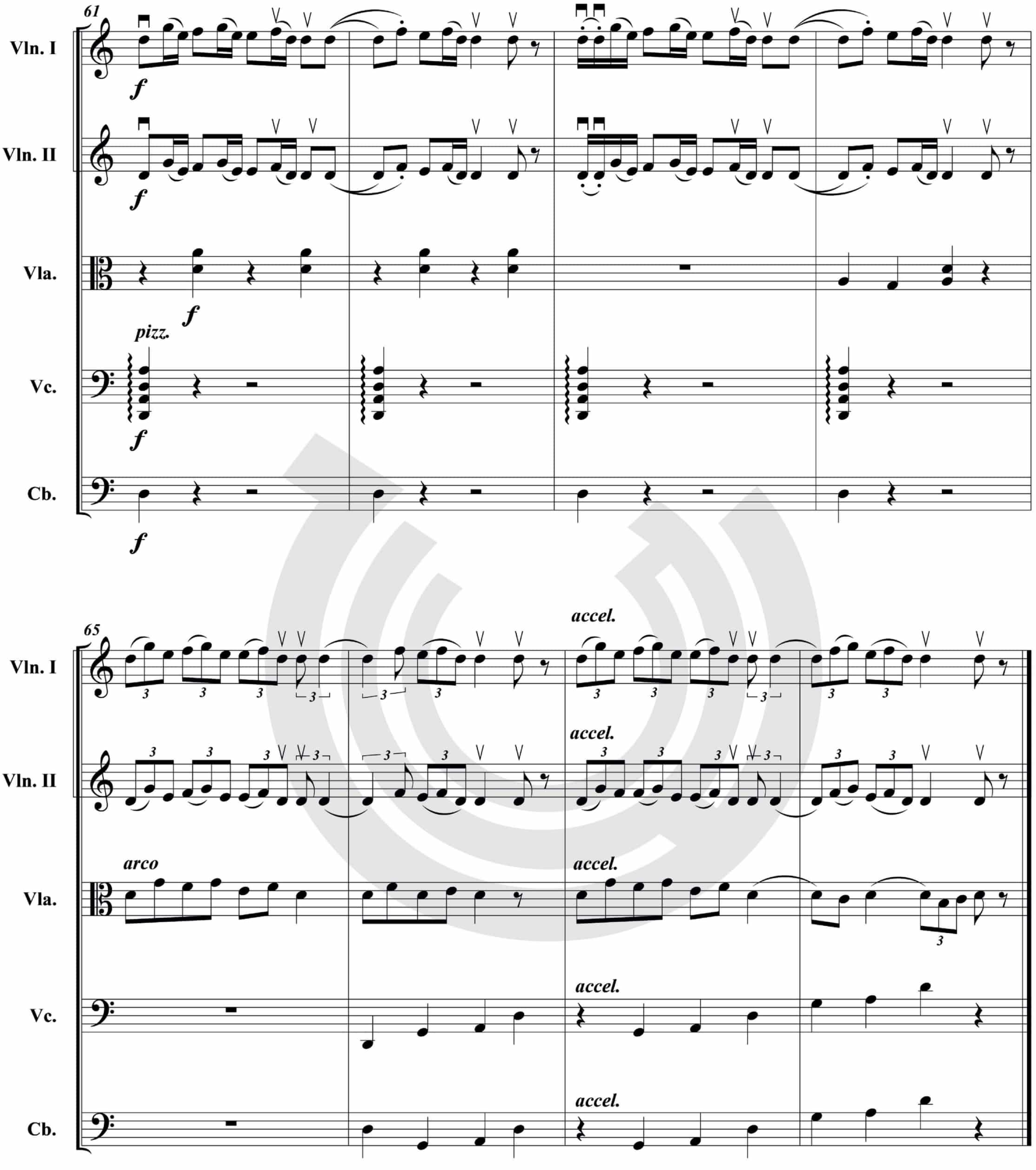
61
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
f
pizz.
65
accel.
arco

ՏԱՂ

Պետրոս Ղափանցի (18 դ.)
Մշակումը՝ Դանիել Երաժշտի

Rubato, cantabile ♩±60

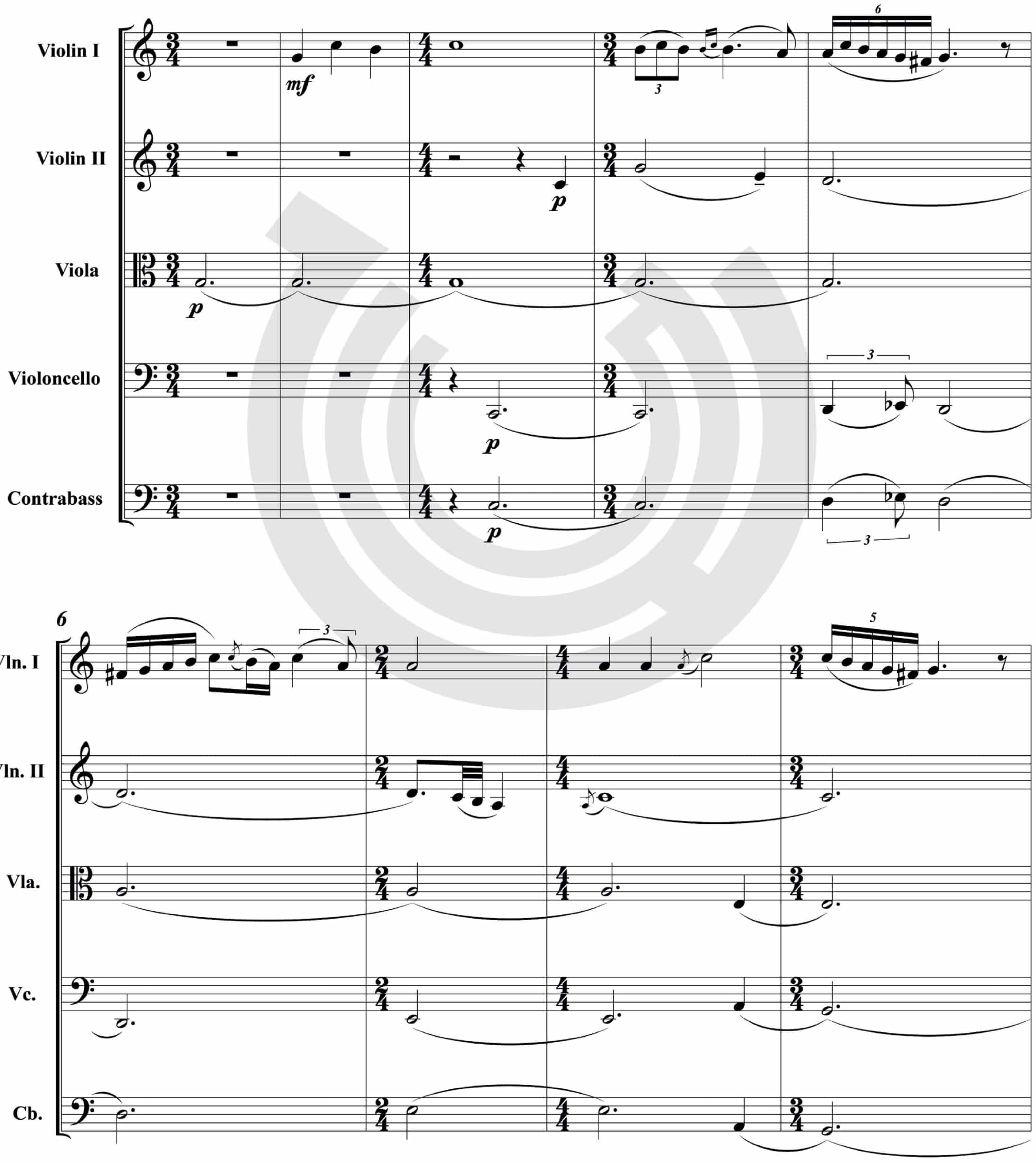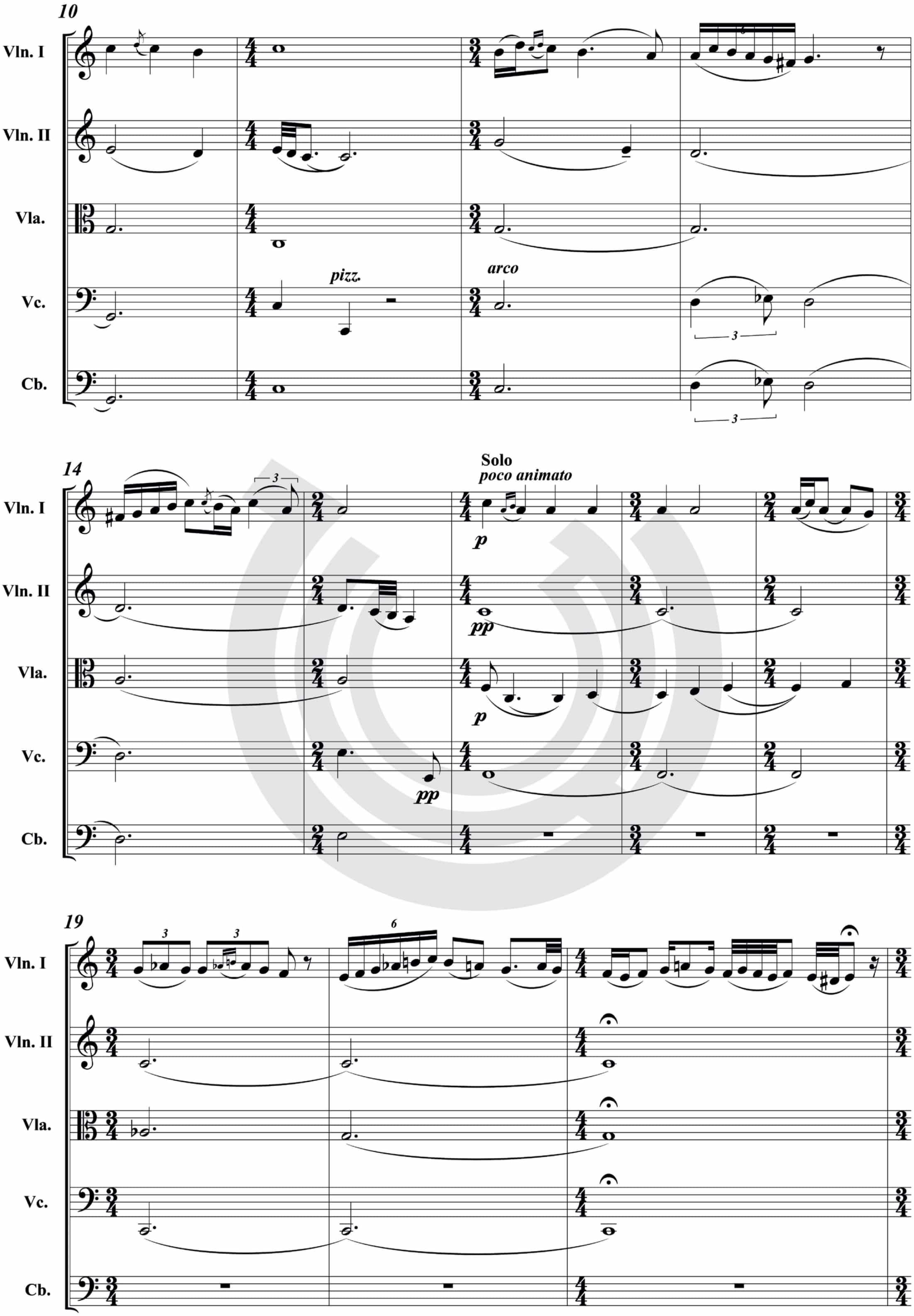

10
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
pizz.
arco
14
Solo
poco animato
p
pp
19
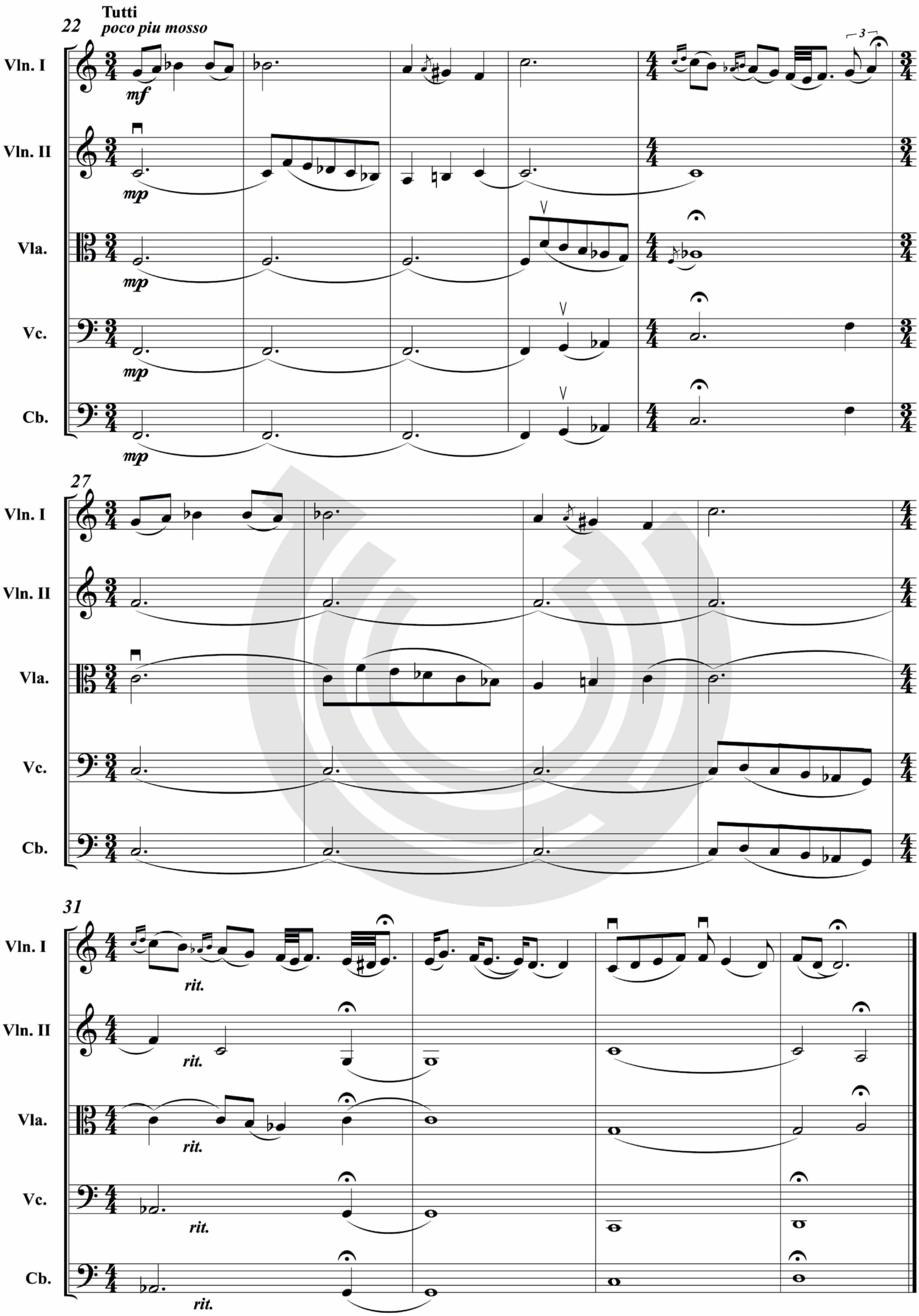
22
Tutti
poco piu mosso
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
mf
mp
27
31
rit.

ՍՅՈՒԻՏ №2

ՈՒՍՏԻ՞ ԿՈՒԳԱՍ
ԵՎ
ՓԱՀԼԵՎԱՆԻ - ՍԱԼՏԱՐԵԼԼՈ

Ժողովրդական
Մշակումը՝ Դանիել Երաժշտի
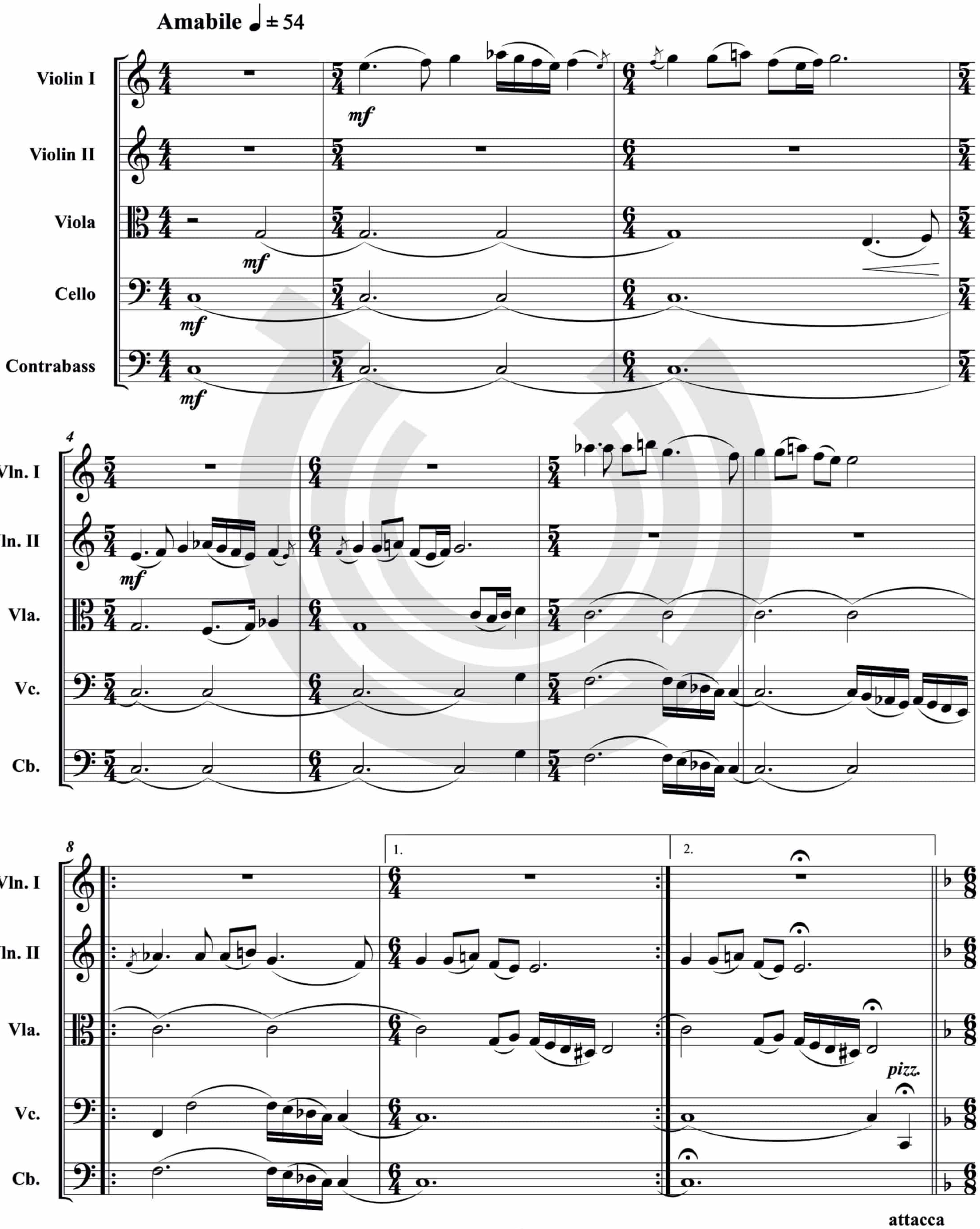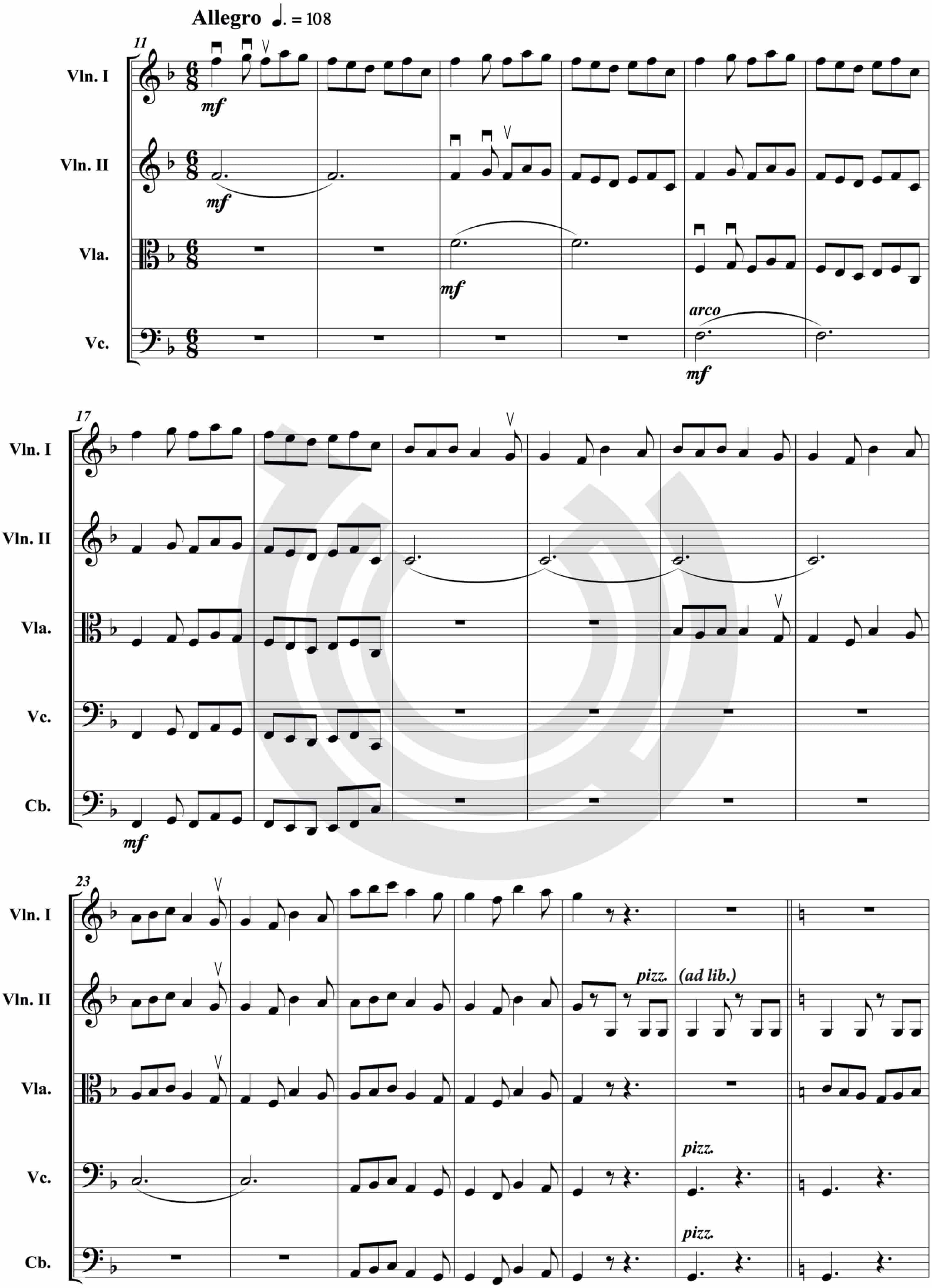
©

Allegro ♩. = 108
11
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
mf
arco
17
Cb.
23
pizz.
(ad lib.)
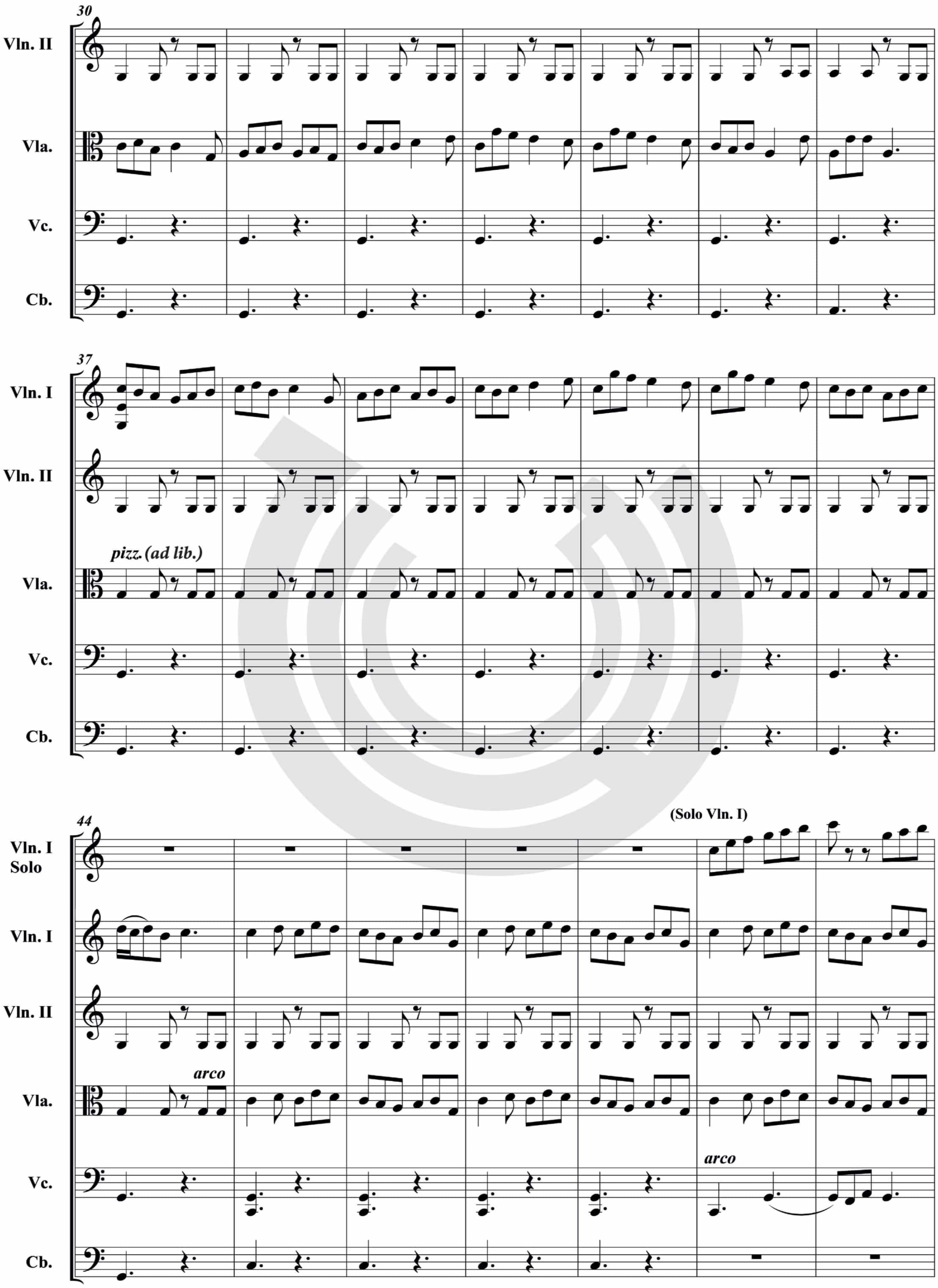
30
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
37
Vln. I
Vln. II
pizz. (ad lib.)
Vla.
Vc.
Cb.
44
(Solo Vln. I)
Vln. I Solo
Vln. I
Vln. II
arco
Vla.
arco
Vc.
Cb.
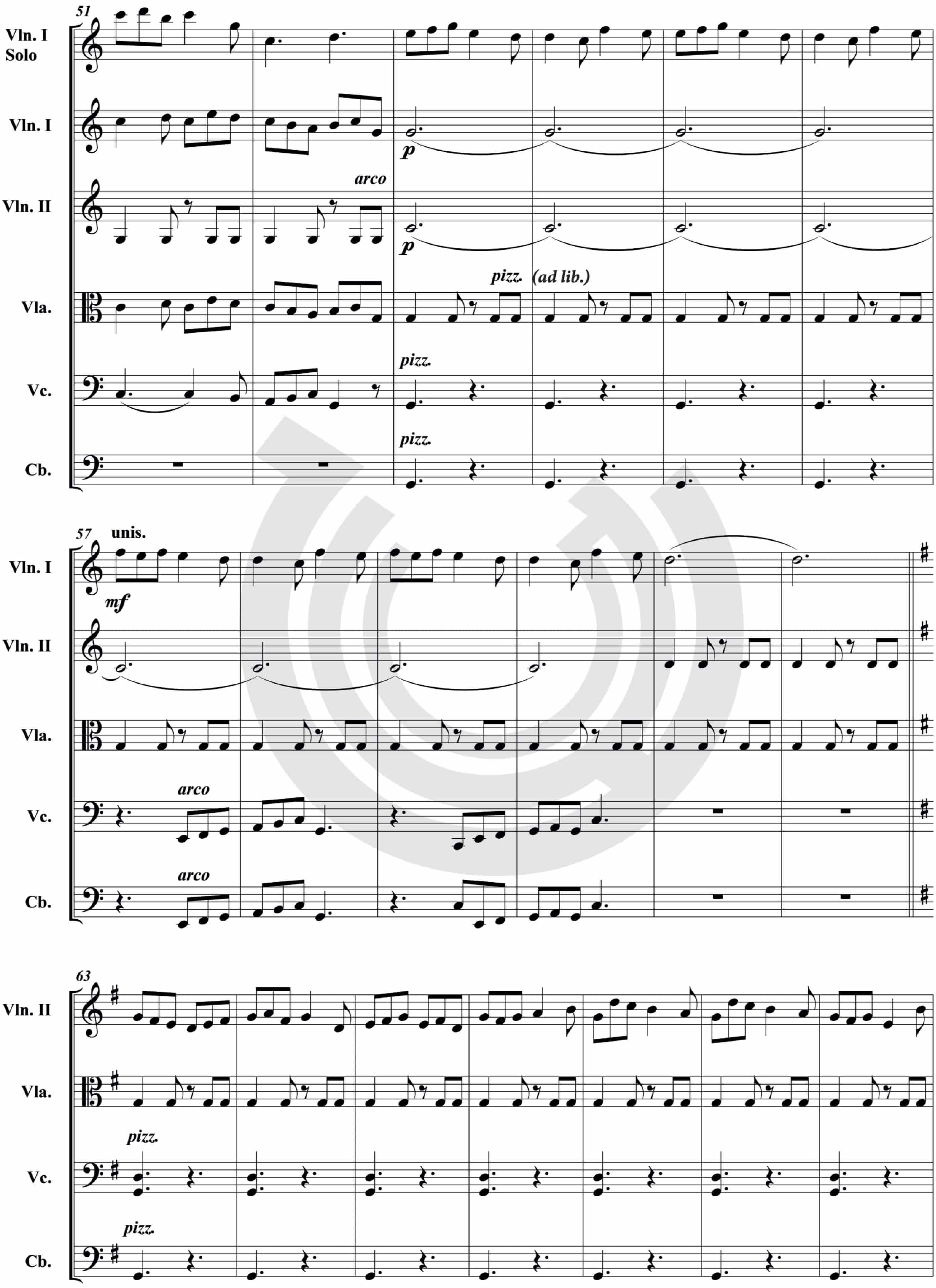
51
Vln. I Solo
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
p
arco
pizz. (ad lib.)
pizz.
57
unis.
mf
arco
63
pizz.
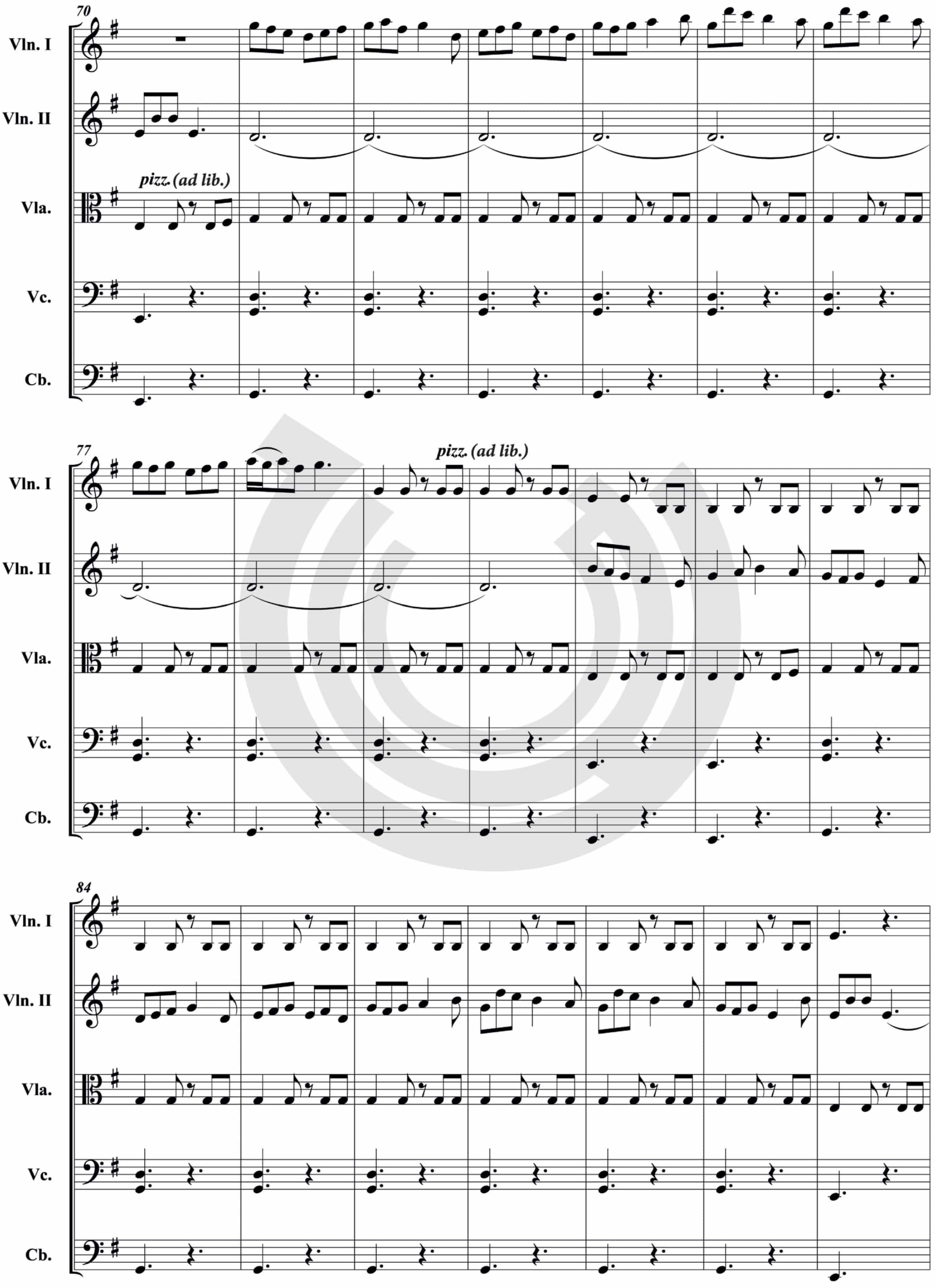
70
Vln. I
Vln. II
pizz. (ad lib.)
Vla.
Vc.
Cb.
77
pizz. (ad lib.)
84
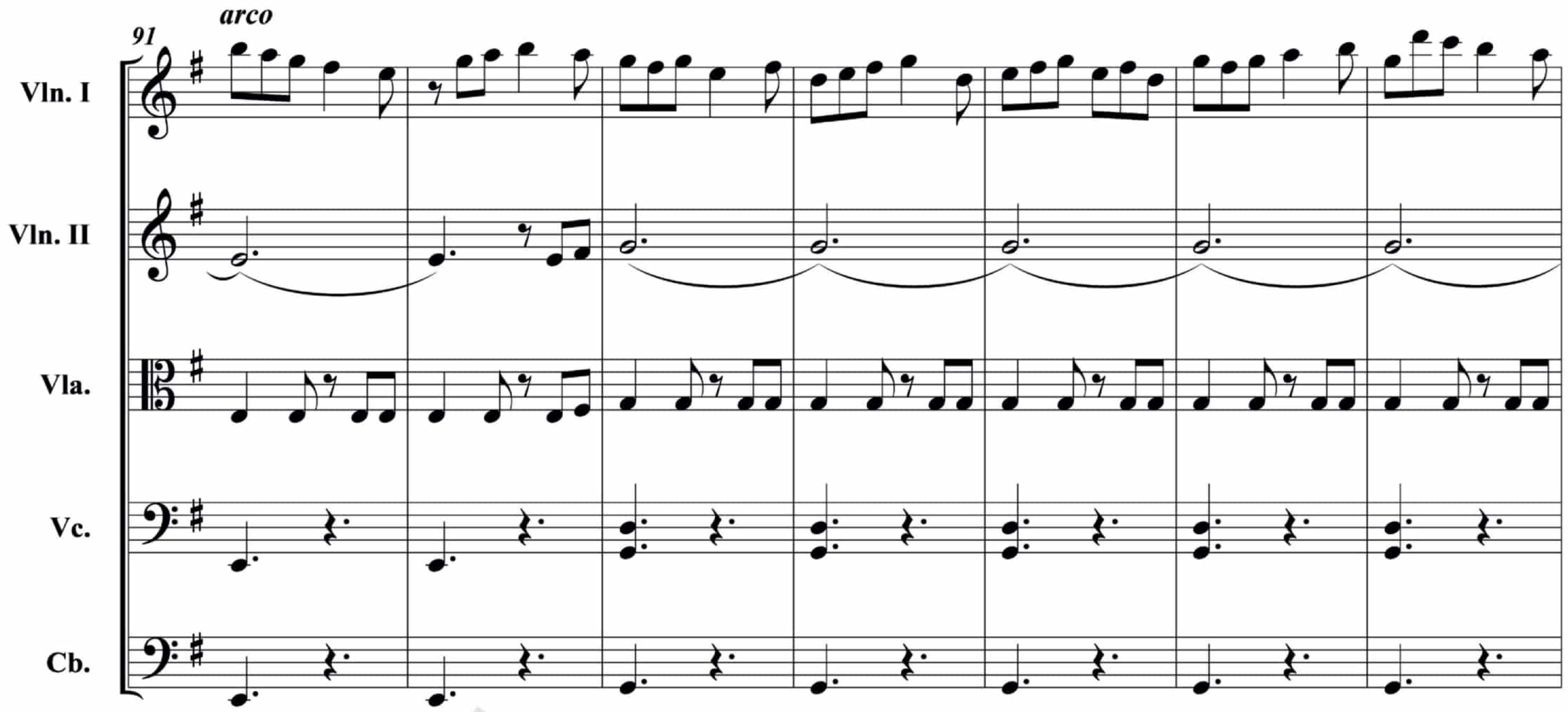
91
arco
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
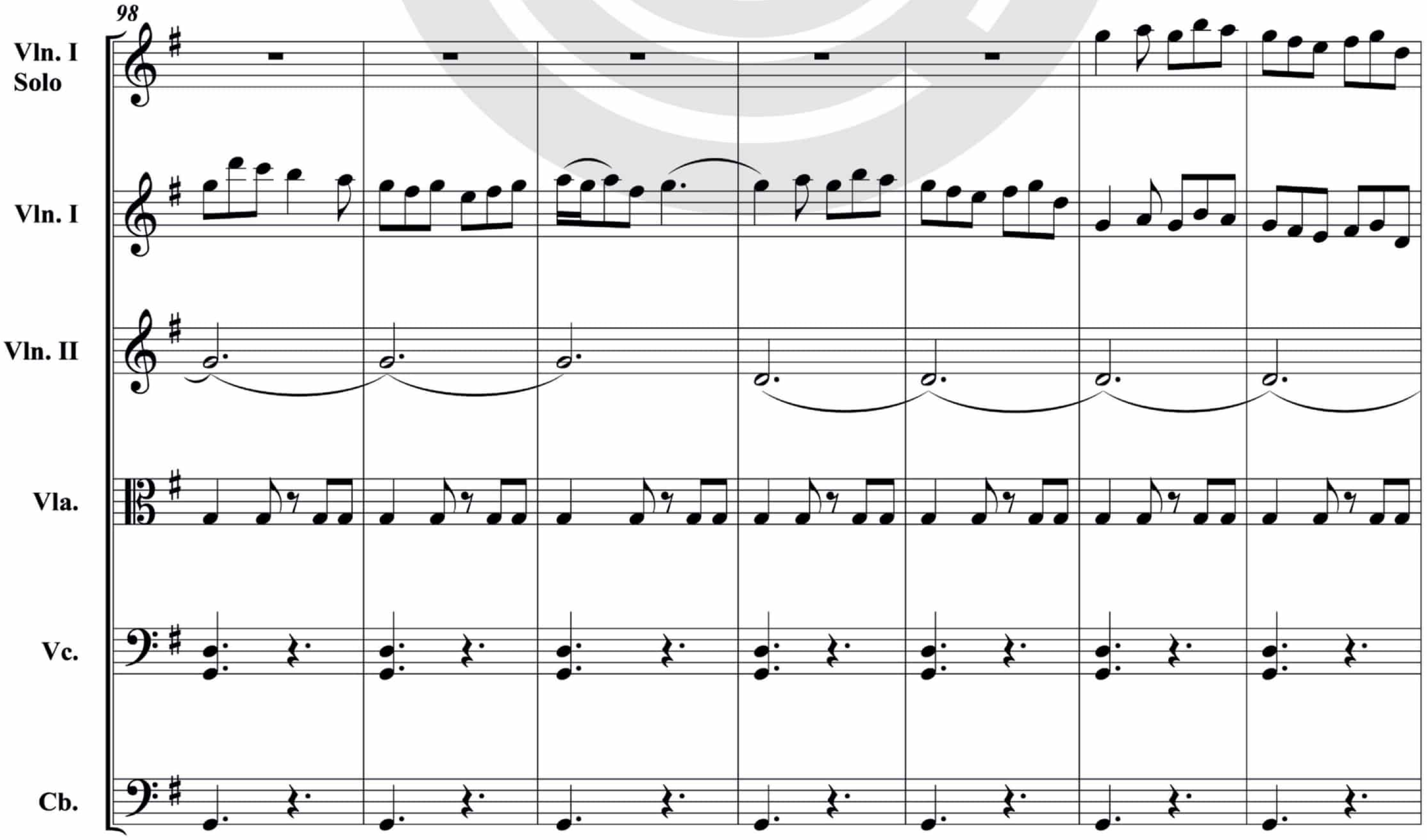
98
Vln. I
Solo
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
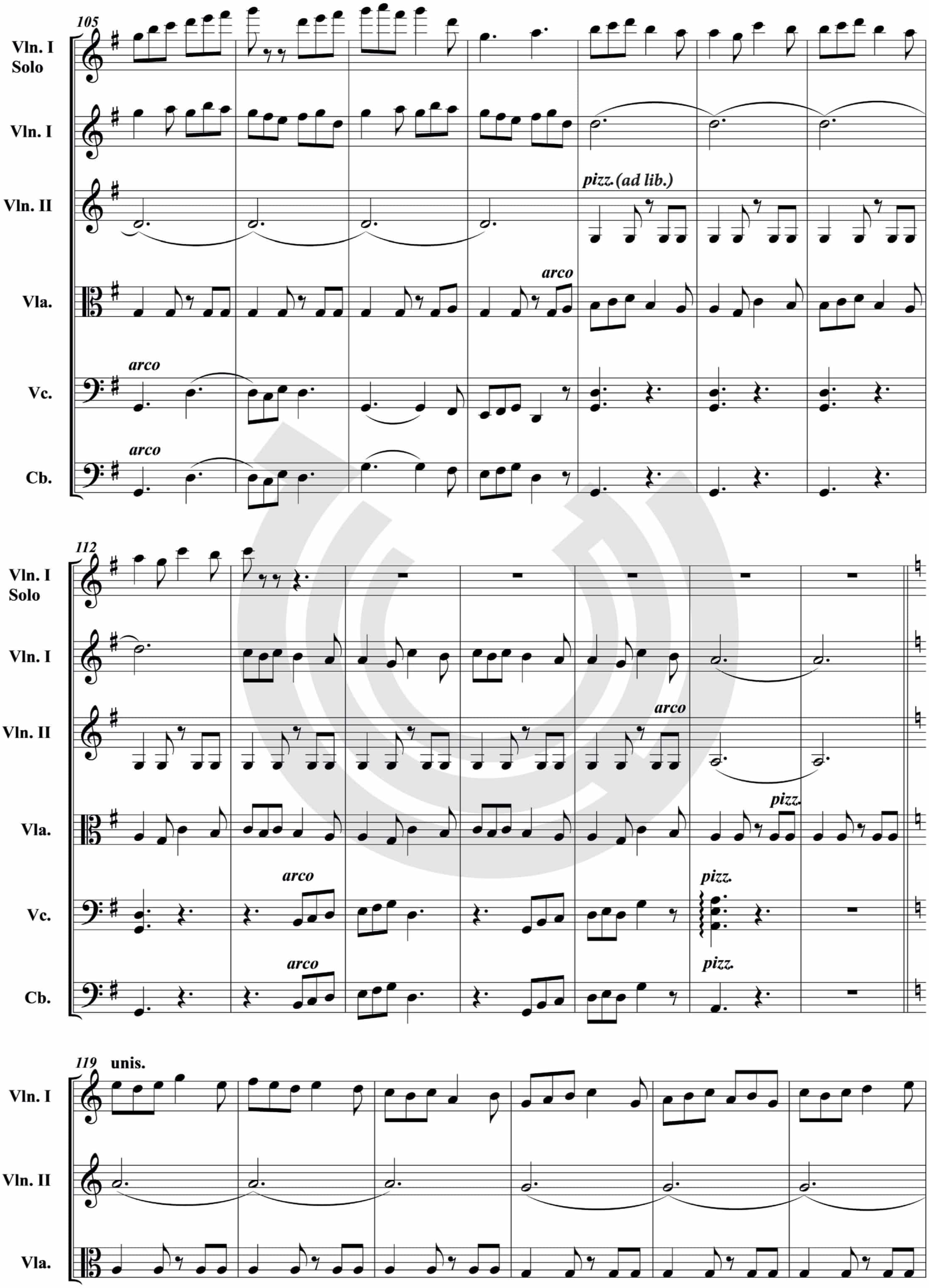
105
Vln. I Solo
Vln. I
Vln. II
pizz. (ad lib.)
Vla.
arco
Vc.
arco
Cb.
arco
112
Vln. I Solo
Vln. I
Vln. II
arco
Vla.
pizz.
Vc.
arco
pizz.
Cb.
arco
pizz.
119
unis.
Vln. I
Vln. II
Vla.
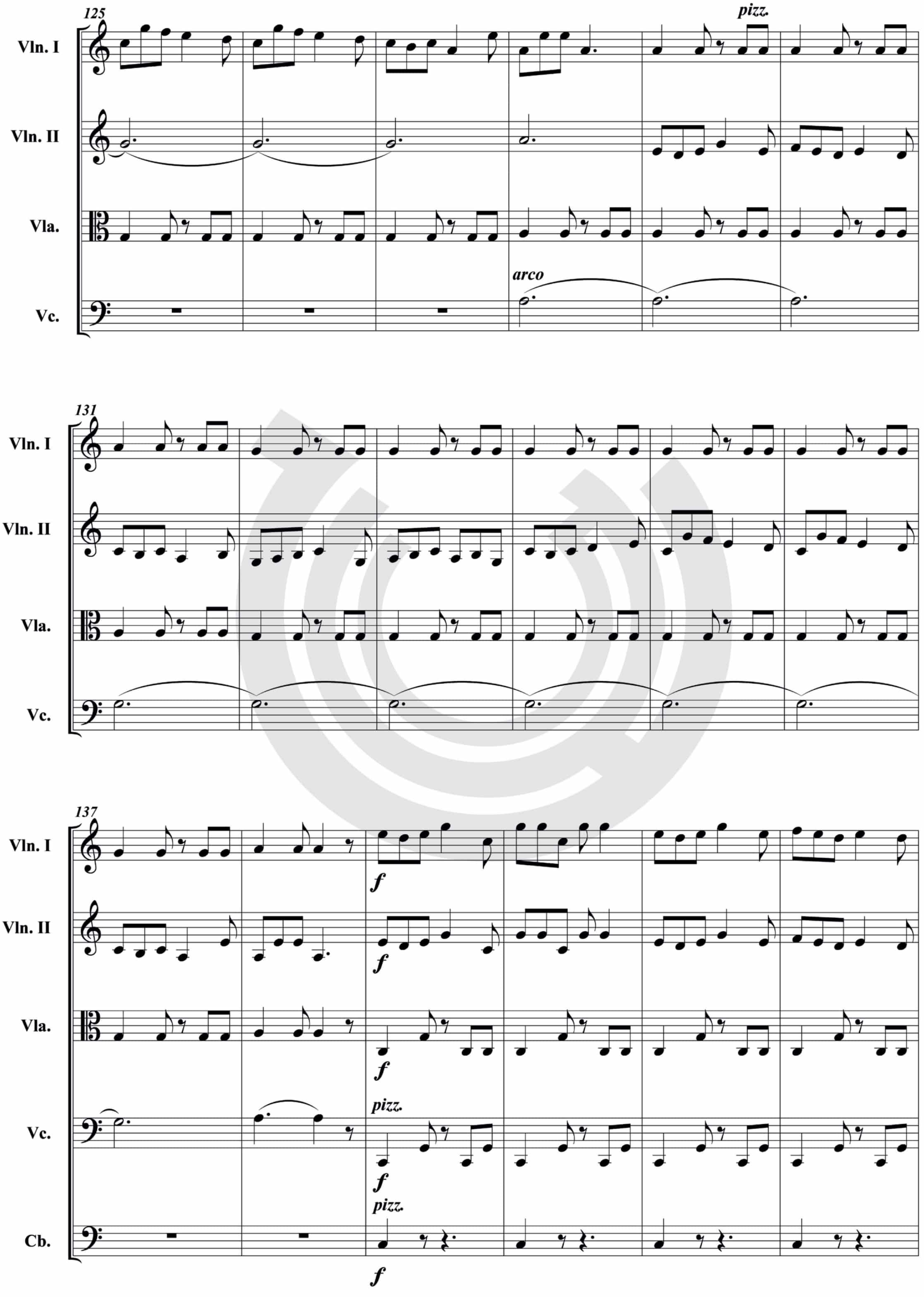
125
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
pizz.
arco
131
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
137
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
f
pizz.
f
pizz.
f
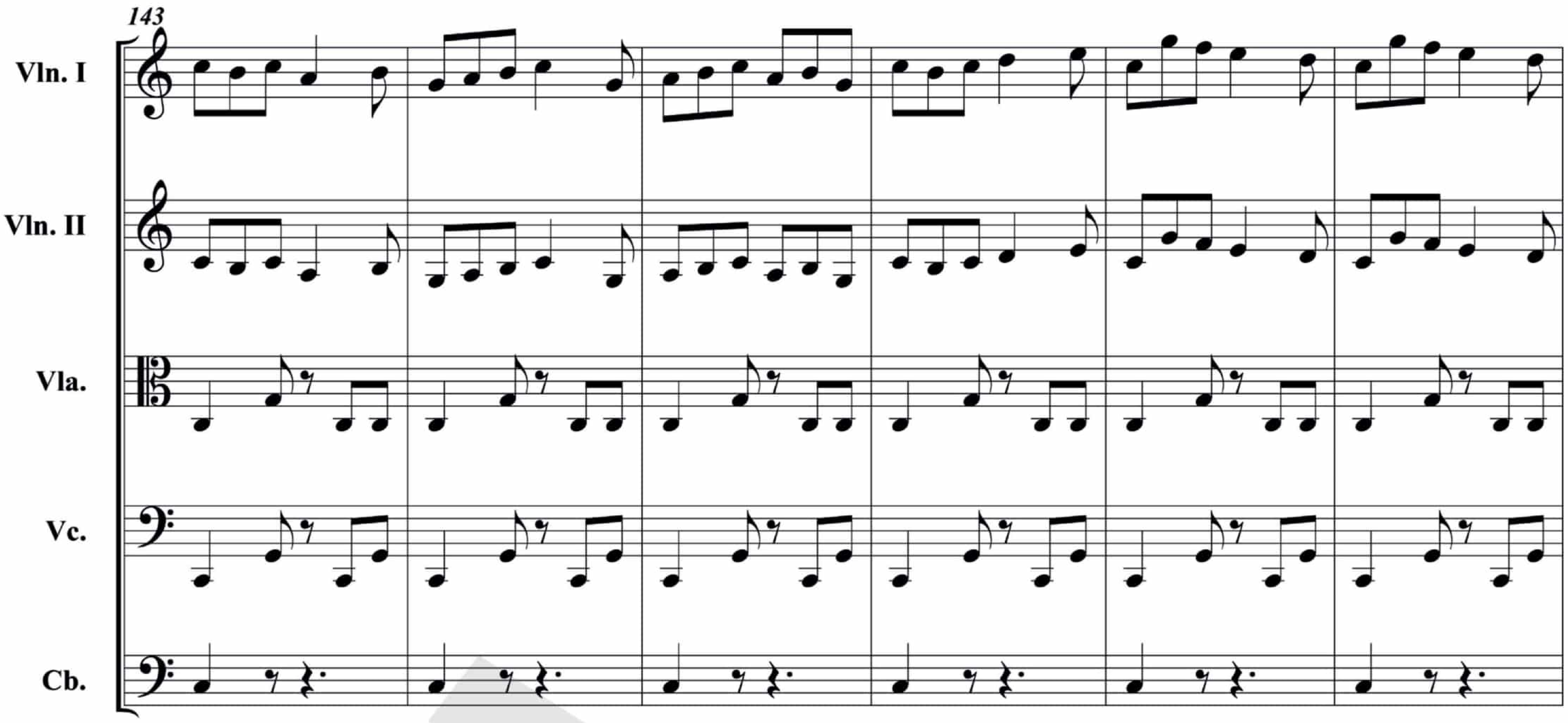
143
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
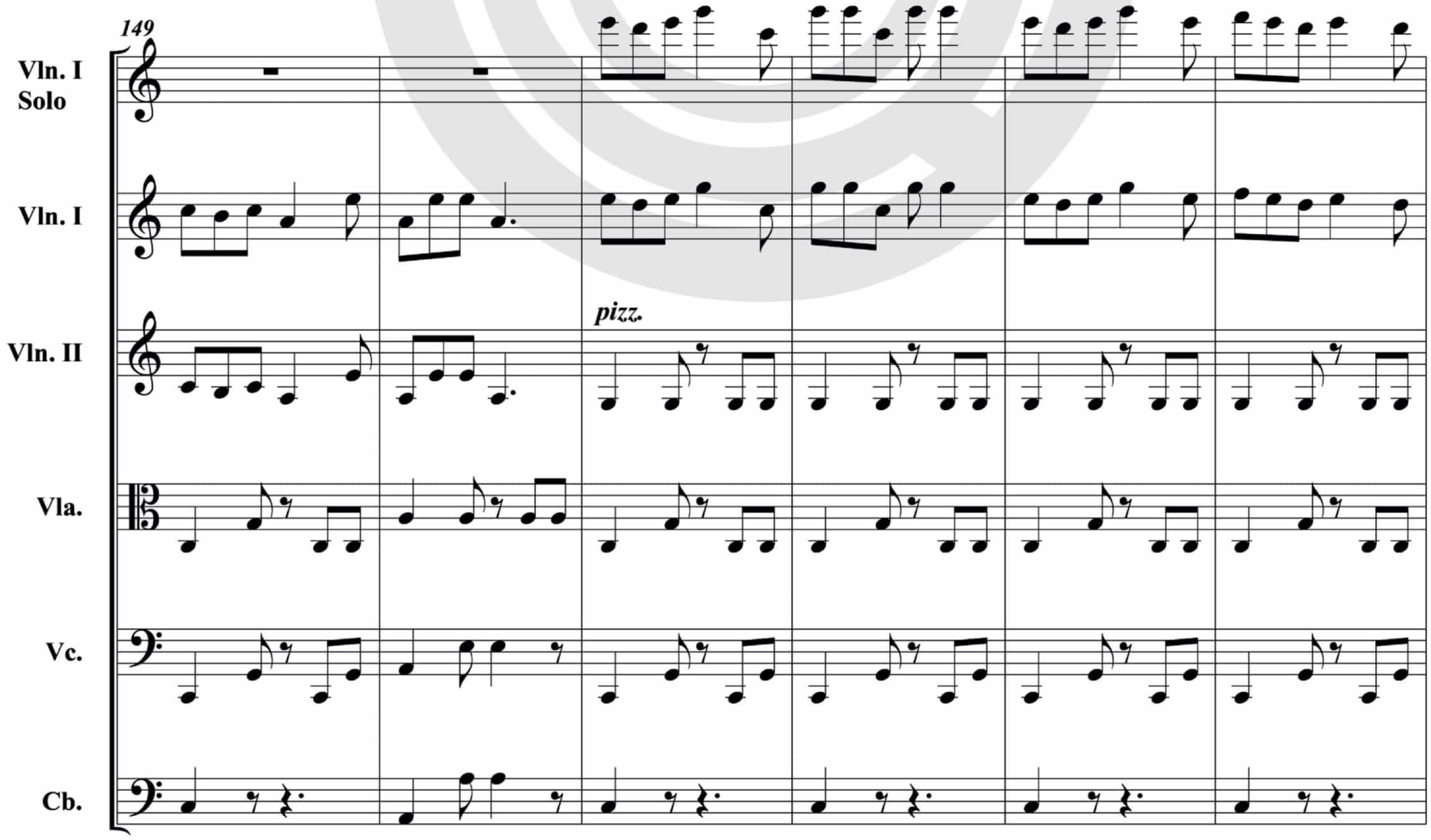
149
Vln. I
Solo
Vln. I
Vln. II
pizz.
Vla.
Vc.
Cb.
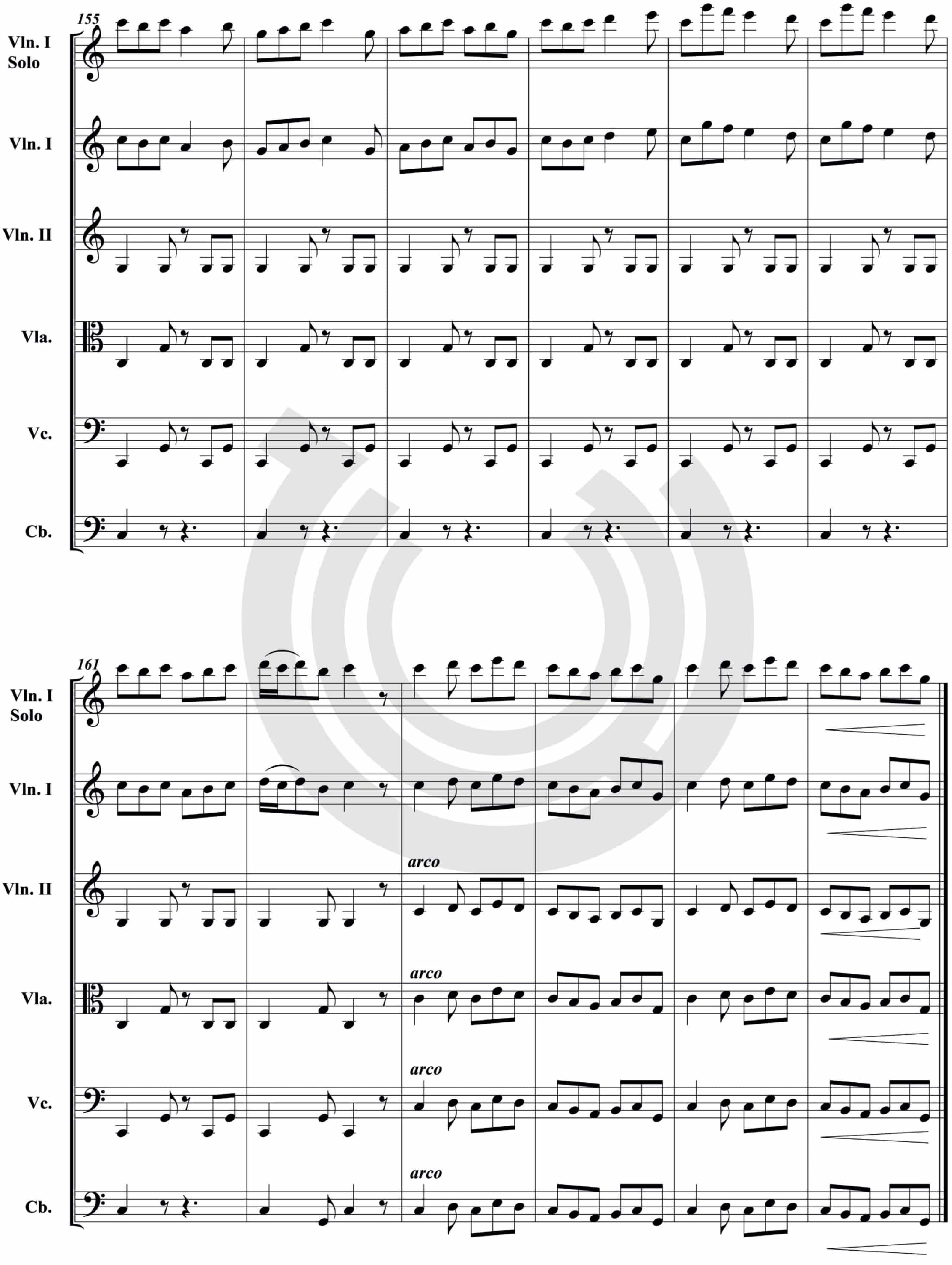
155
Vln. I Solo
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
161
Vln. I Solo
Vln. I
arco
Vln. II
arco
Vla.
arco
Vc.
arco
Cb.

ՎԱՐԱՆԻՄ Ի ՄԵՂԱՑ

ՏԱՂ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԱՅ

Անանուն
Մշակումը՝ Դանիել Երաժշտի
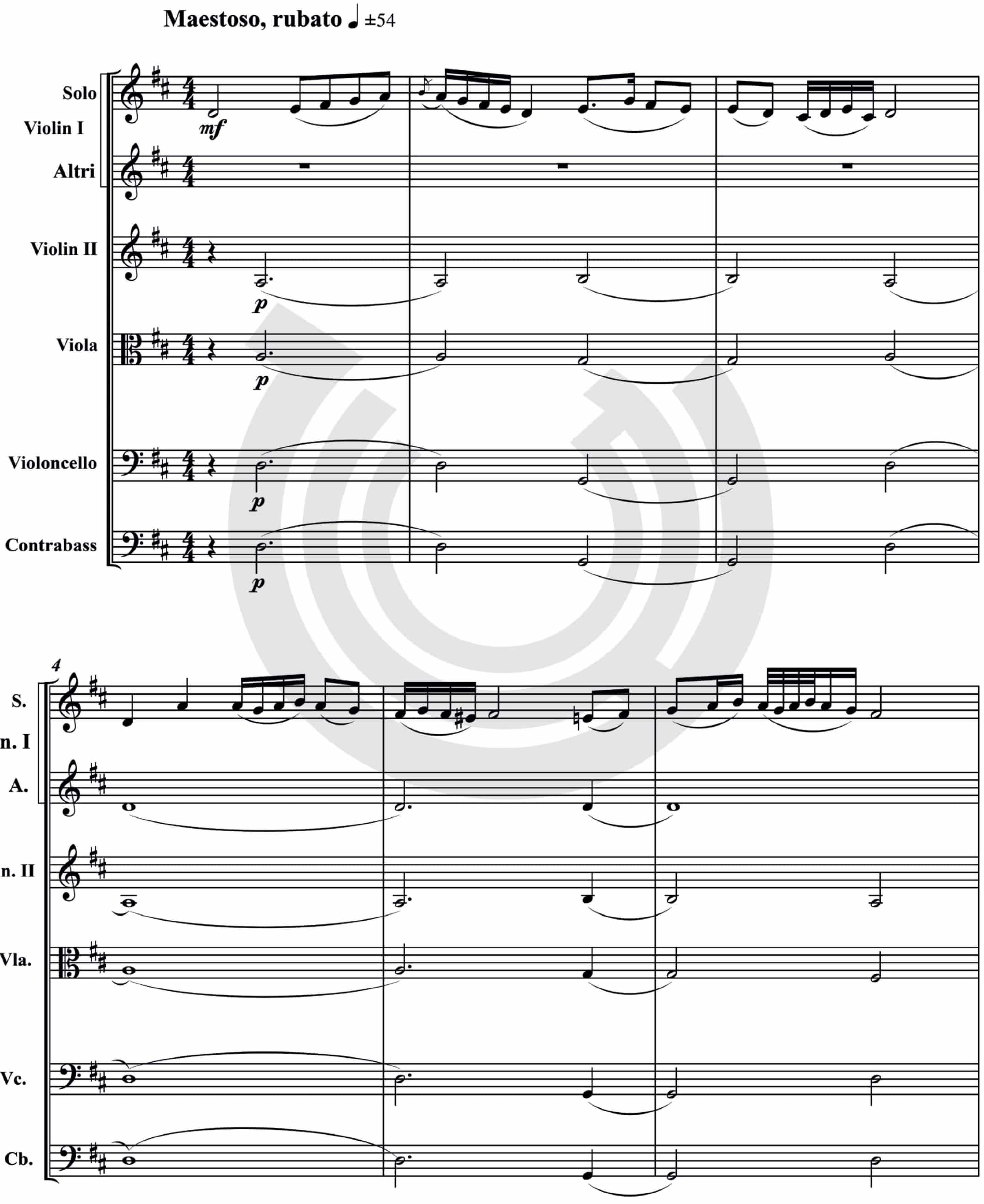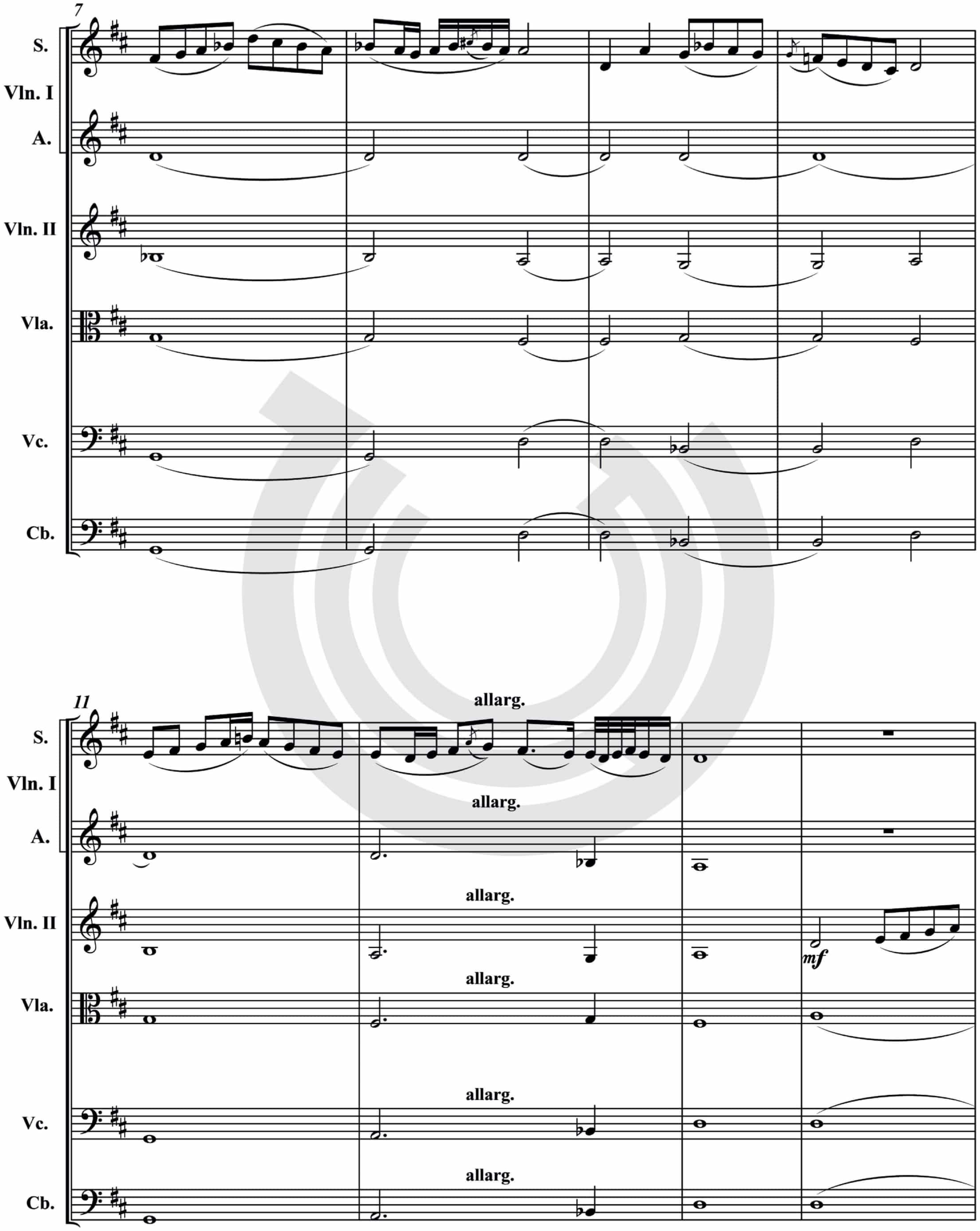
7
S.
Vln. I
A.
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
11
S.
Vln. I
A.
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
allarg.
allarg.
allarg.
allarg.
allarg.
allarg.
mf
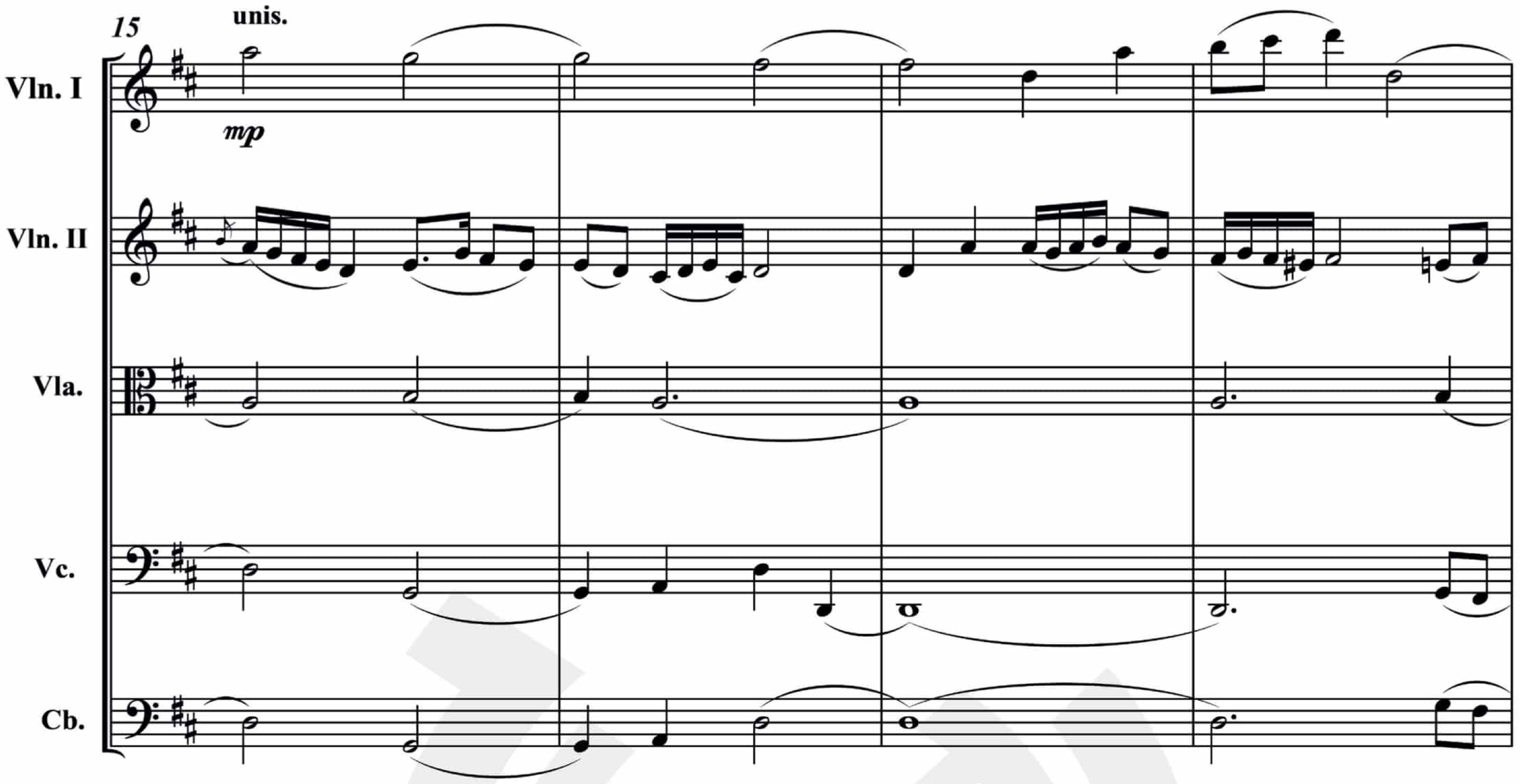
15
unis.
mp
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
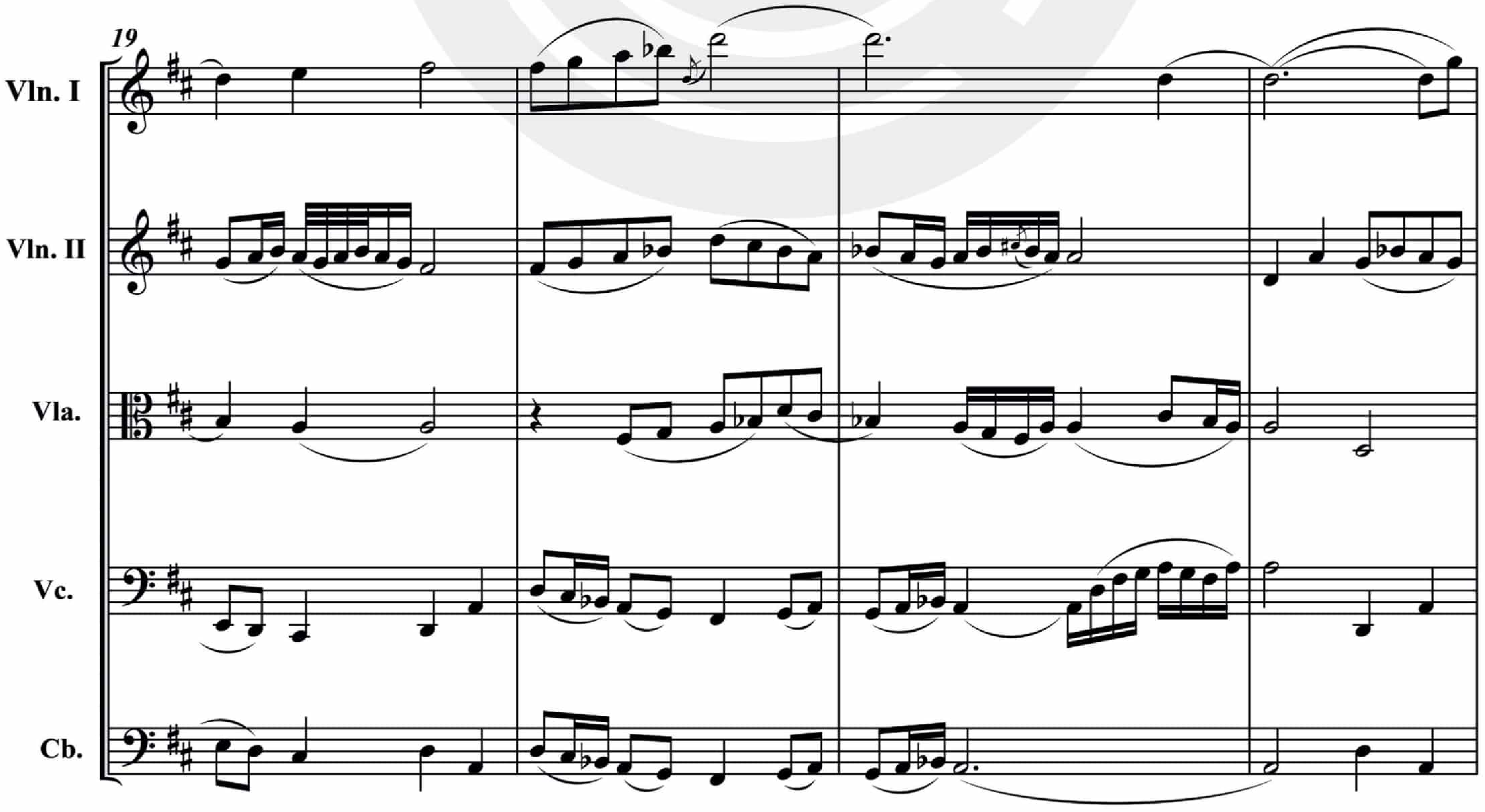
19
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
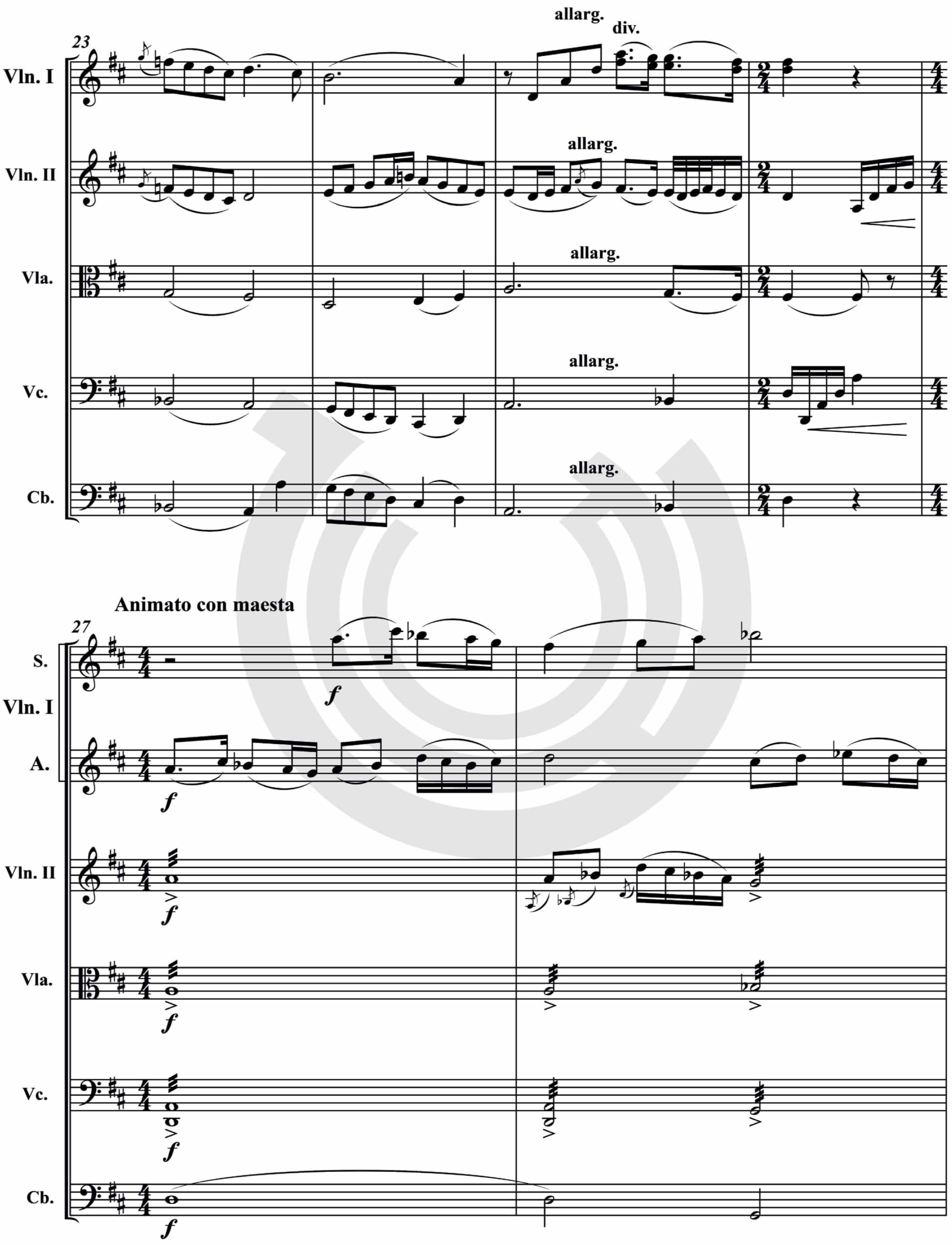
23
allarg.
div.
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
Animato con maesta
27
S.
Vln. I
A.
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
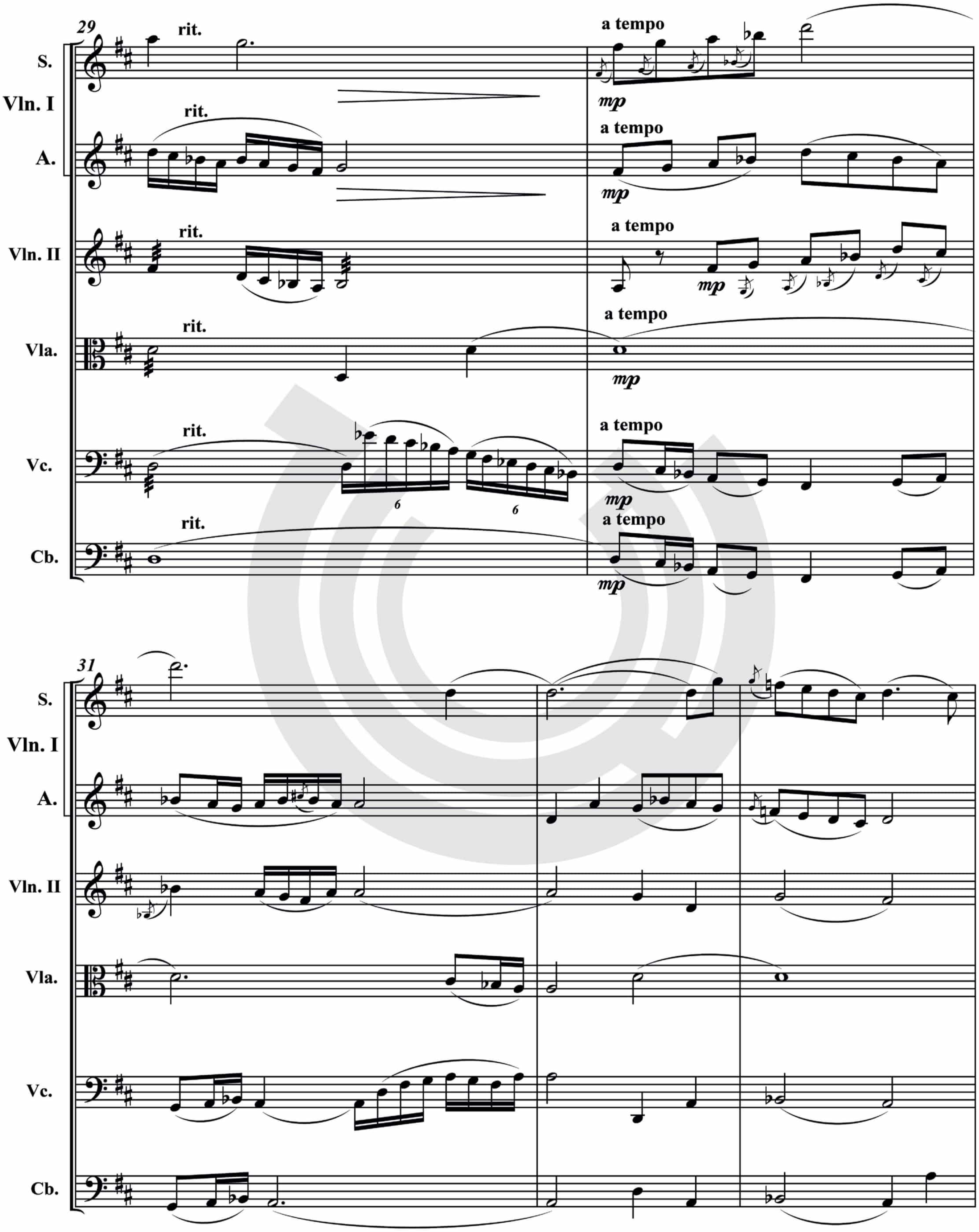
29
rit.
a tempo
mp
S.
Vln. I
A.
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
6
31
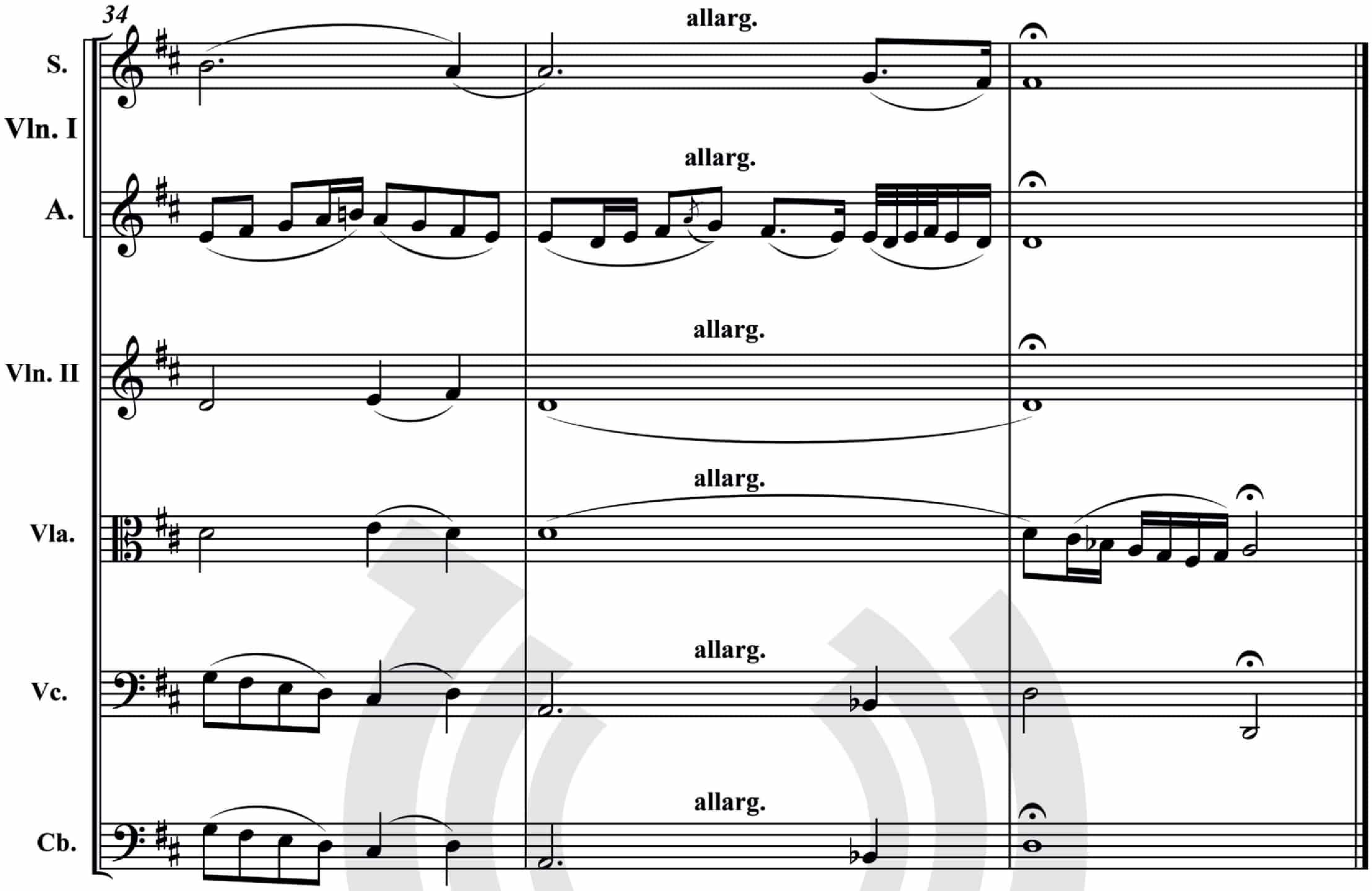
34
S.
Vln. I
A.
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
allarg.
allarg.
allarg.
allarg.
allarg.
allarg.

ՅԱՐՈՒԿ Մ՛ՈՒՆԻՄ
ԵՎ
ՄԱՏԻՍ ՄԱՏՆԻՔԸ

Ժողովրդական
Մշակումը՝ Դանիել Երաժշտի
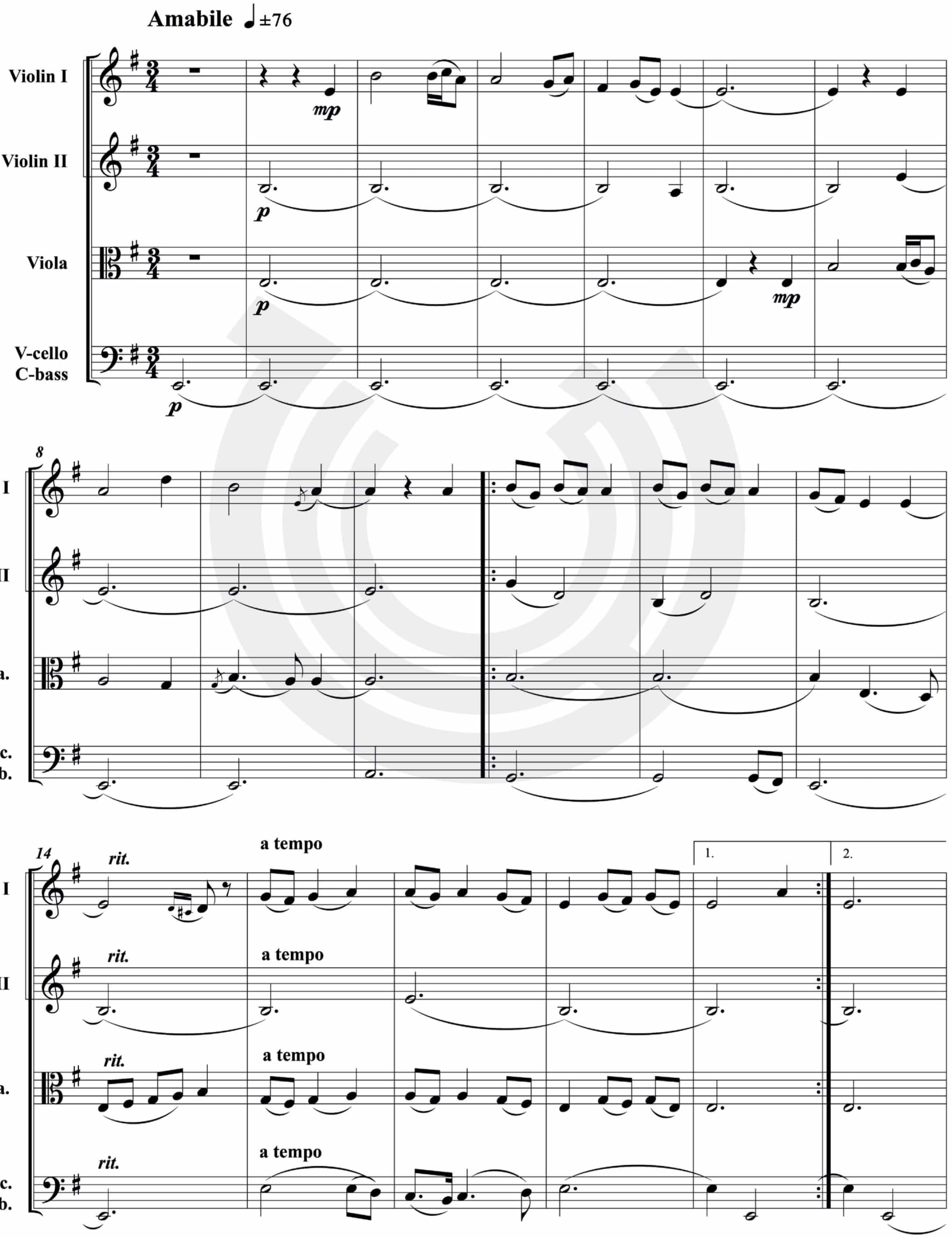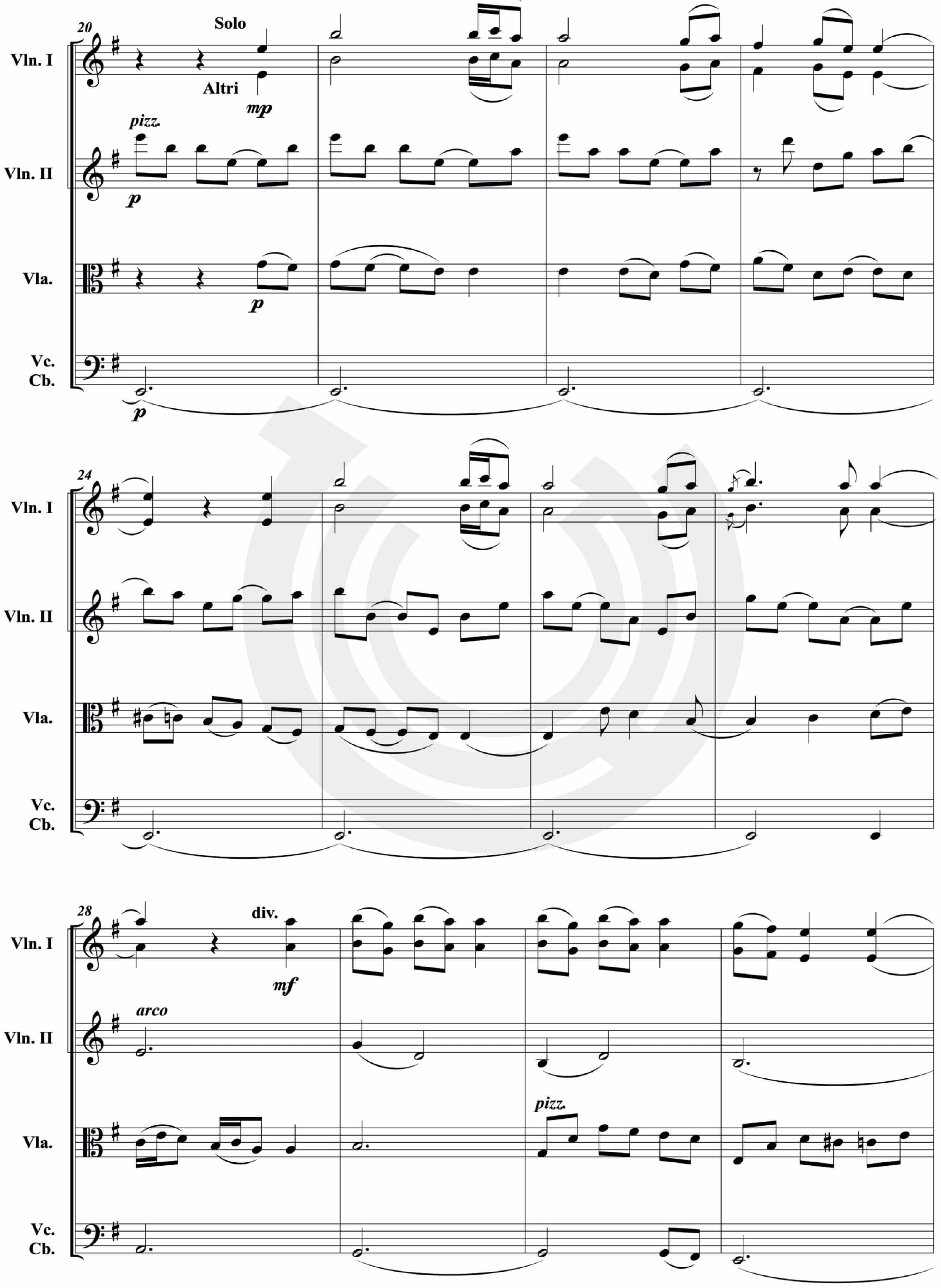
20
Solo
Altri
mp
pizz.
p
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
24
28
div.
mf
arco
pizz.
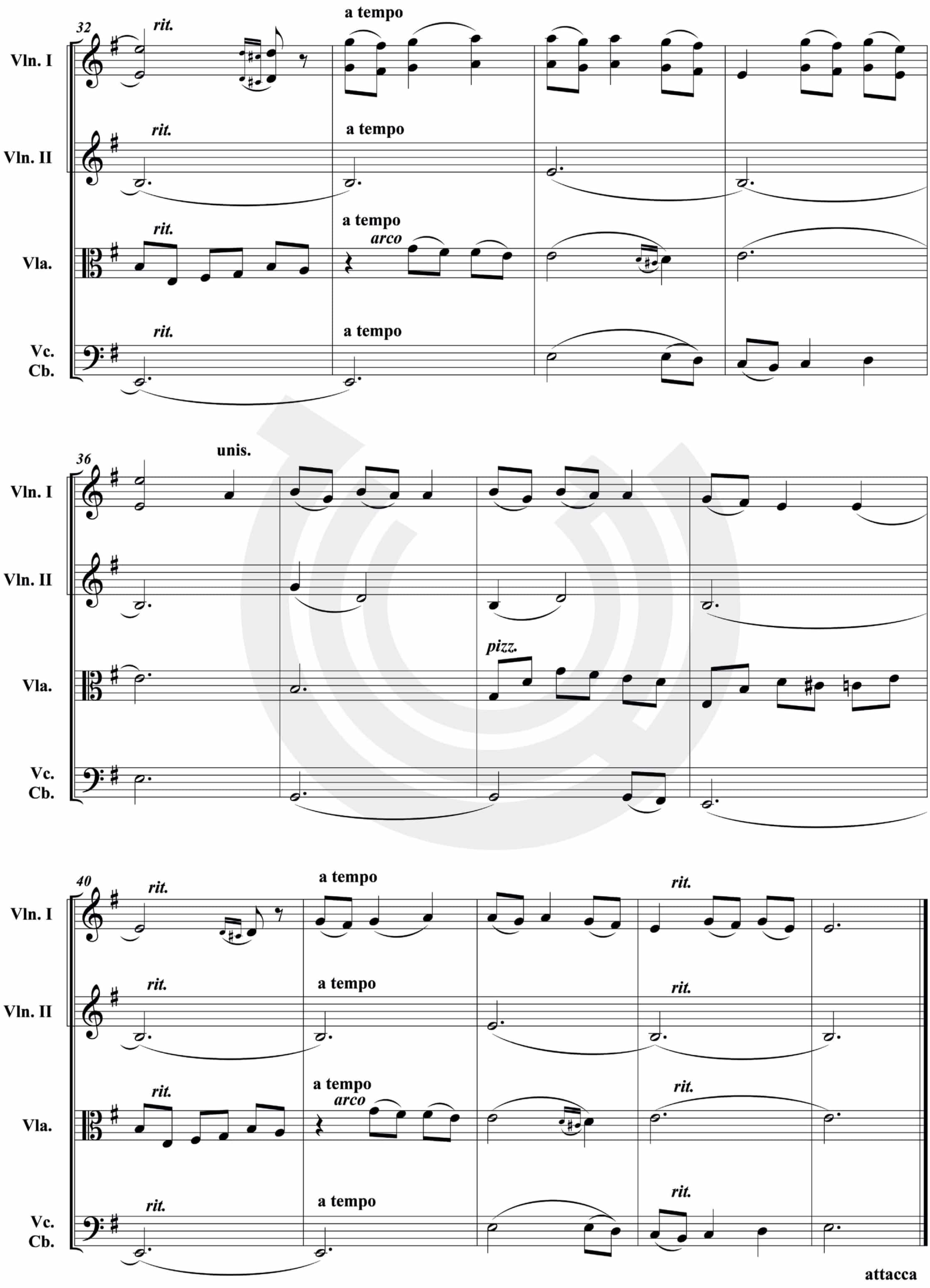
32
rit.
a tempo
Vln. I
Vln. II
rit.
a tempo
Vla.
rit.
a tempo
arco
Vc.
Cb.
rit.
a tempo
36
unis.
pizz.
40
rit.
a tempo
rit.
arco
attacca
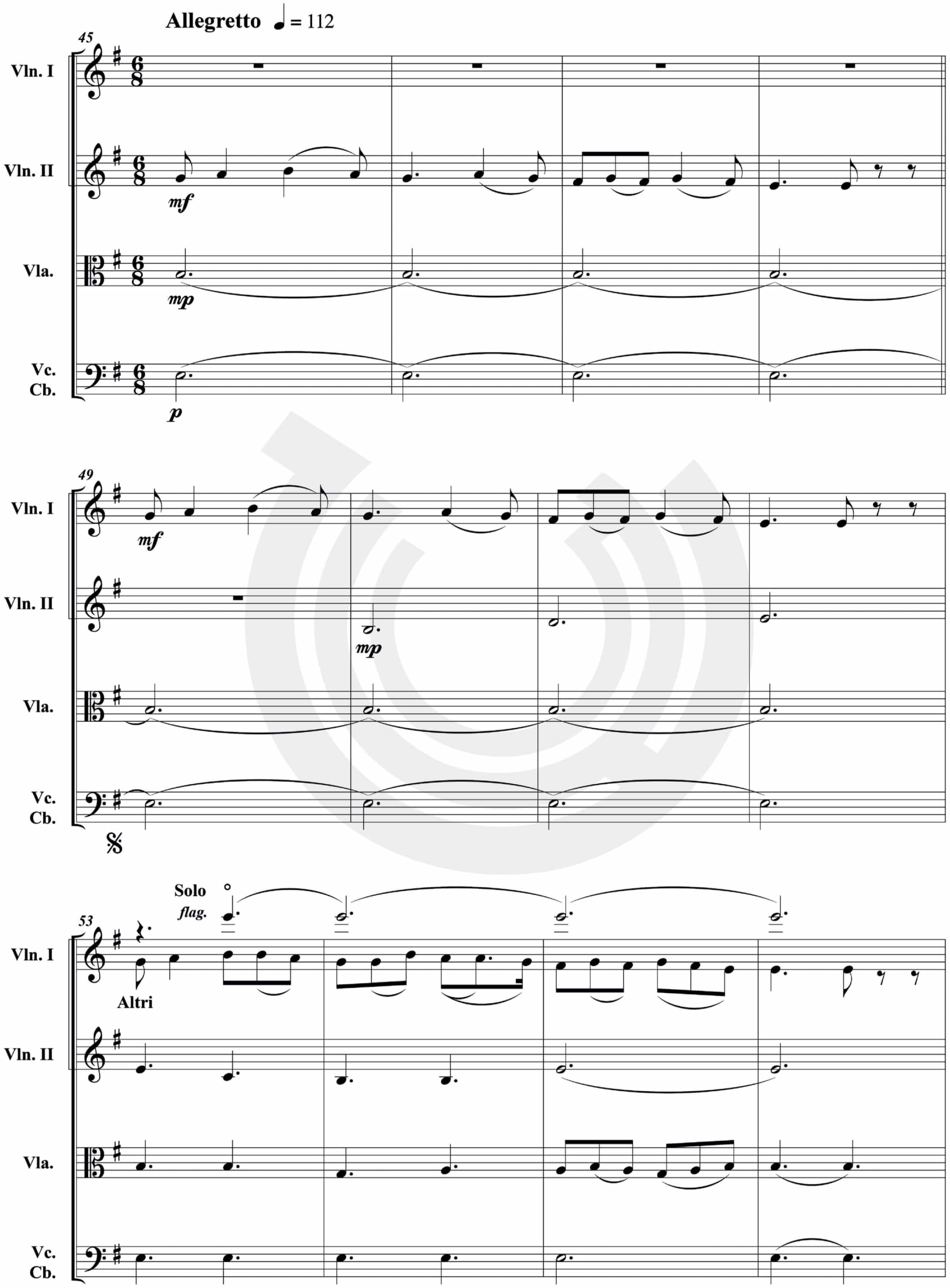
Allegretto ♩ = 112
45
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
mf
mp
p
49
mf
mp
Solo
flag.
53
Altri
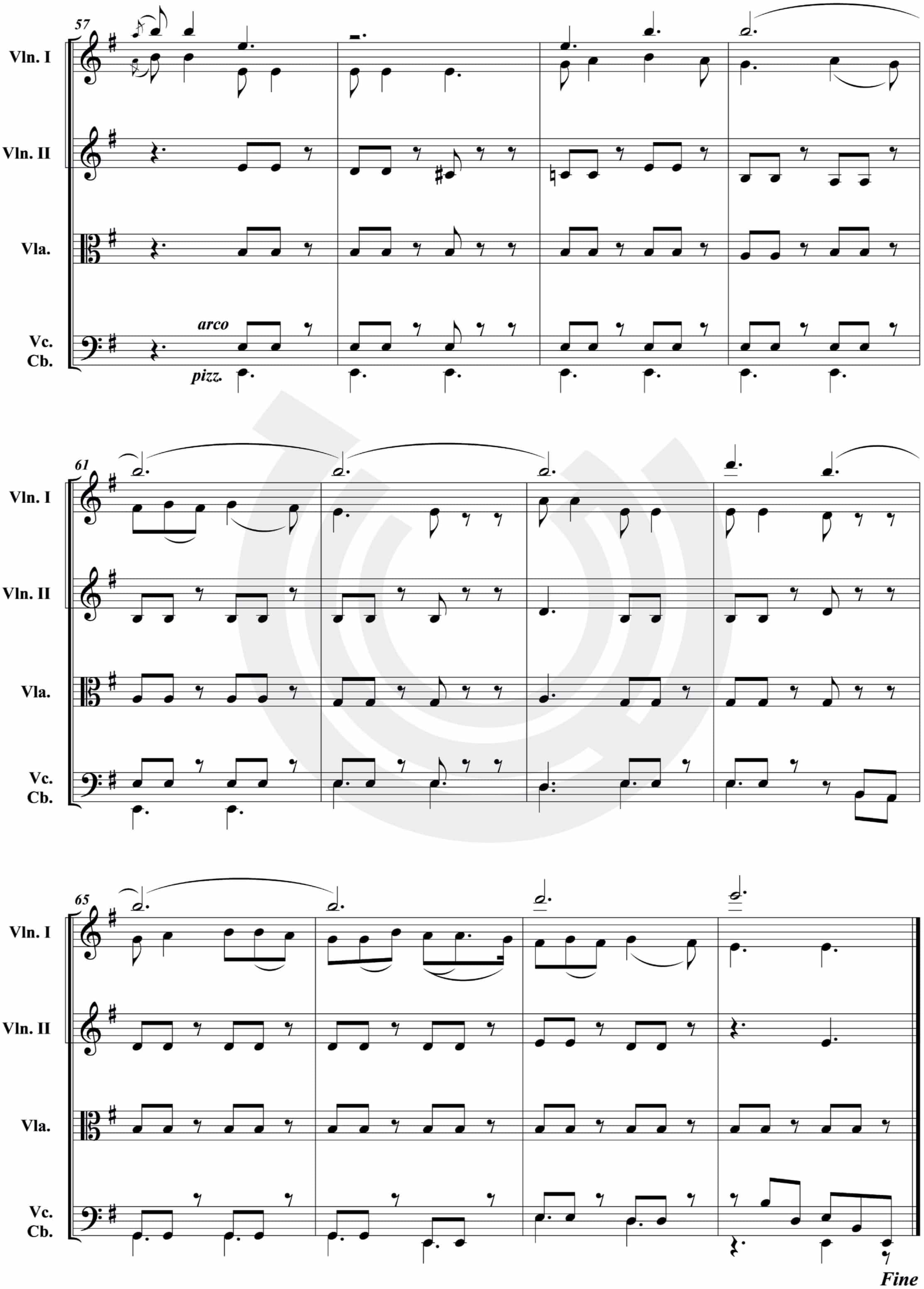
57
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
arco
pizz.
61
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
65
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
Fine
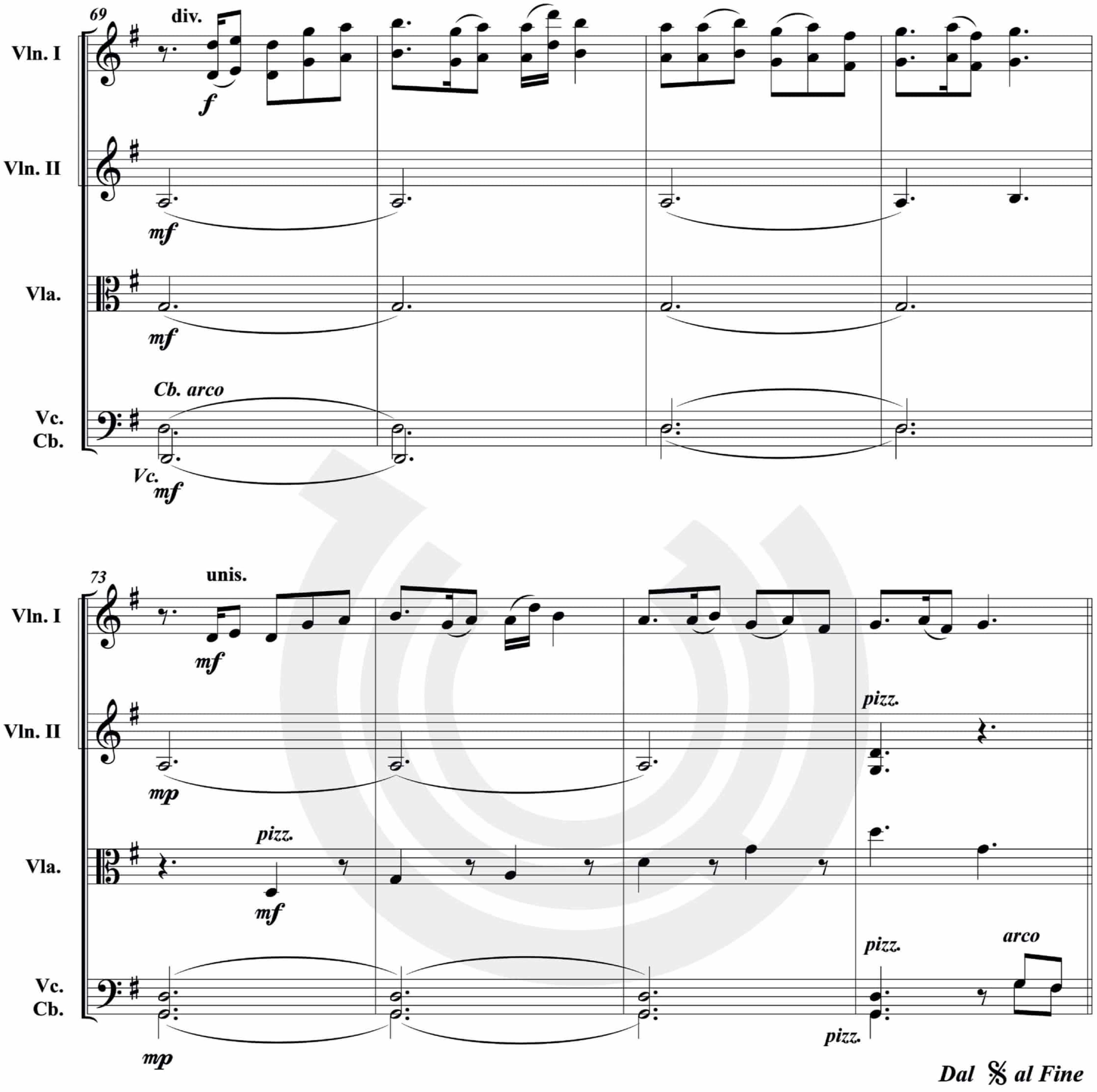
69
div.
Vln. I
Vln. II
Vla.
Vc.
Cb.
Cb. arco
f
mf
mf
Vc.
mf
73
unis.
mf
mp
pizz.
mf
pizz.
pizz.
arco
pizz.
mp
Dal 𝄋 al Fine

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Հեղինակի կողմից	3
2.	Սյուիտ №1	7
3.	Բաղ ու բաղչա	16
4.	Գանձ և Մեծացուսցէ (Կոմիտաս)	24
5.	Գորանի և Ծեխանի	28
6.	Մանուշակի (Կոմիտաս)	36
7.	Ծատախի պար և Լօրկէ	43
8.	Տաղ (Պետրոս Ղափանցի)	49
9.	Սյուիտ №2	52
10.	Վարանիմ ի մեղաց	62
11.	Յարուկ մ՛ունիմ և Մատիս մատնիքը	68

ԴԱՆԻԵԼ ԵՐԱԺԻՇՏ
ՀԱՅ ՀՈԳԵՎՈՐ, ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐԻ ԵՎ ՊԱՐԵՂԱՆԱԿՆԵՐԻ
ՄՇԱԿՈՒՄՆԵՐ ԿԱՄԵՐԱՅԻՆ ՆՎԱԳԱԽՄԲԻ ՀԱՄԱՐ

Նարեկացի արվեստի միություն
Երևան, 2023

Երաժշտական խմբագիր՝ **Գոհար Դանիելյան**

Ձևավորող և էջադրող՝ **Մարտիրոս Դոլմաջյան**

Նոտաշար՝ **Մարինա Միերյան**

Տպագրության պատրաստեց **Ռուբեն Խաչատրյանը**

Գործադիր պրոդյուսեր՝ **Նարեկ Յարութիւնեան**

© Դանիել Երաժիշտ, 2023
© «Նարեկացի» արվեստի միություն, 2023

ISMN 979-0-69380-360-6
ISBN 978-9939-9283-7-1

ՆԱՐԵԿԱՑԻ
ԱՐՎԵՍՏԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

ԴԱՆԻԵԼ ԵՐԱԺԻՇՏ

ՀԱՅ ՀՈԳԵՎՈՐ, ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐԻ ԵՎ ՊԱՐԵՂԱՆԱԿՆԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒՄՆԵՐ ԿԱՄԵՐԱՅԻՆ ՆՎԱԳԱԽՄԲԻ ՀԱՄԱՐ

ՆԱՐԵԿԱՑԻ
ԱՐՎԵՍՏԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ